

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
TÂRGU MUREȘ**

**AGENDA LOCALĂ 21 –
PLANUL LOCAL DE DEZVOLTARE DURABILĂ
A MUNICIPIULUI TÂRGU MUREȘ^a**

**TÂRGU MUREȘ
2002**

Proiect PNUD ROM 98/012

Copyright © 2002 Primăria Târgu Mureș, România

Piața Victoriei nr. 1, Târgu Mureș, 4300

Tel. +4026 516 8330

Fax: +4026 516 6963

E-mail: primaria@tirgumures.ro

© 2002 Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă

Str. Alexandru Philippide nr. 15, Sector 2, București

Tel. +4021 201 1410

Fax. +4021 201 1402

E-mail: sdnp@sdnp.ro

Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reprezintă în mod necesar punctul de vedere al PNUD.

Document apărut cu sprijinul financiar al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Programul Capacitatea 21 și Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Marii Britanii.

Expertiză tehnică acordată de Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă – România și WS Atkins – Marea Britanie.

Mulțumiri speciale aduse organizației Earth Council - Costa Rica pentru sprijinul tehnic acordat în derularea proiectului Agenda Locală 21.

Grafică și tipar: EXCLUS srl.

T Â R G U M U R E Ș

Comitetul Local de Coordonare (CLC):

Dorin Florea – primar (președintele comitetului)
Csegi Sandor - viceprimar
Fodor Imre - viceprimar
Nicolae Moldovan – consilier local
Dana Ijac – șef serviciu, Primăria Municipiului Târgu-Mureș
Adriana Mureșan – consilier, Agenția de Dezvoltare Regională „Centru”
Dănuț Ștefănescu – inspector șef, Inspectoratul pentru Protecția Mediului
Alexandru Lupșa Alexandru – Fundația Transilvană Alpha
Hajdu Zoltan – Asociația Focus Eco Center
Radu Bălănean – Consiliul Local al IMM

Secretariat Agenda Locală 21:

Alina Aldea – din partea societății civile
Cristian Popa – din partea autorității locale

Consultanță din partea Centrului Național de Dezvoltare Durabilă - CNDD:

Călin Georgescu – Director de proiect
George Romanca – Coordonator Local pentru orașele pilot Giurgiu, Baia Mare, Târgu Mureș, Ploiești și Miercurea Ciuc
Radu Vădineanu – Coordonator Local pentru orașele pilot Iași, Oradea, Râmnicu Vâlcea și Galați
Valentin Ionescu – Coordonator Strategie - Planificare
Tania Miha – Consultant SDNP, Coordonator Programe-Proiecte
Dan Apostol – Consultant editorial, publicistic și enciclopedic
Carmen Năstase – Coordonator financiar
Adrian Voinea – Specialist IT

Coordonator PNUD- România:

Peter Newton – Reprezentant rezident adj.
Geneve Mantri – Ofițer de presă

Consultanță internațională – WS Atkins Consultants Ltd.:

Frank Price – Manager de proiect
Mihaela Teacă – Consultant pe probleme de mediu

Grupul de lucru 1 – Protecția Mediului:

Gabriela Boca – coordonator
Kagan Ildiko – inginer
Kelemen Arpad – inginer
Keresztes Pal – inginer
Keresztes Geza - arhitect
Kiss Ștefan - profesor
Nagy Lajos – inginer
Lina Nistor – inginer

Emilia Pop – inginer
Valentin Pop – arhitect
Ileana Sandu – inginer
Florița Tache – inginer
Vajda Gyorgy – inginer
Varga Istvan – inginer
Vass Lajos – inginer

Grupul de lucru nr. 2 – Dezvoltare economică și urbană:

Emil Nuțu – coordonator, profesor universitar
Gal Imola – economist

Kovacs Angela – arhitect
Tripon Avram – inginer

Grupul de lucru nr. 3 – Protecție socială și societate civilă:

Orban Dezideriu – coordonator, economist
Laura Ardelean – coordonator programe
Lucia Briscan – doctor
Florin Ciotea – psiholog
Marina Ciugudean – doctor
Lucia Coșa – doctor
Viorel Dan – preot
Silvia Durigu – profesor
Maria Georgescu – lector universitar
Ioan Gherendi-Vălean – psiholog
Gorog Ilona – profesor
Haller Istvan – coordonator program
Kiss Ștefan – profesor
Gelu Laslo – ofițer MI

Virgil Măceșanu – profesor
Liviu Pancu – actor
Daniela Poruțiu – sociolog
Monica Rus – psiholog
Rusneak Monika – doctor
Cristina Sângeorzan – doctor
Ioan Stan – ofițer MI
Sztancs Erzsebet – profesor
Laura Todea – economist
Doina Țintoșan – profesor
Vereș-Cioanta Zoltan – instructor
Daniela Vlas – profesor
Elena Vlas – profesor

CUPRINS

Cuvânt înainte adresat de Reprezentantul Rezident al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în România	7
---	----------

Cuvânt înainte adresat de Primarul Municipiului Târgu-Mureș.....	9
--	----------

**I. STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE
DURABILĂ 11**

I.1 EVALUAREA SISTEMULUI SOCIO- ECONOMIC ȚI DE MEDIU	11
I.1.1. Aezarea geografică i relieful	11
I.1.2. Clima	11
I.1.3. Resursele primare i secundare.....	11
I.1.4. Zone expuse riscurilor naturale i antropice	12
I.1.5. Aerul	12
I.1.6. Apa	12
I.1.7. Gospodărirea deeurilor	13
I.1.8. Spații verzi, terenuri sportive i de joacă	14
I.1.9. Agricultură	14
I.1.10. Industria prelucrătoare.....	15
I.1.11. Sectorul terțiar	15
I.1.12. Evoluția sectorului privat	17
I.1.13. Populația i starea ei de sănătate	18
I.1.14. Educația formală i informală	19
I.1.15. Forța de muncă i omajul	19
I.1.16. Cultura i arta	19
I.2. OBIECTIVE	22
I.2.1. Dezvoltarea infrastructurii de bază	26
I.2.1.1. Apa	26
I.2.1.2. Infrastructura stradală	27
I.2.1.3. Energia	27
I.2.1.4. Agricultură	28
I.2.1.5. Industria	28
I.2.1.6. IMM-urile și sectorul privat	28
I.2.1.7. Transporturile	28
I.2.1.8. Turismul	29
I.2.1.9. Comerțul	29
I.2.1.10. Comunicațiile	29
I.2.2. Protecția mediului (ecosistemului urban)	29
I.2.2.1. Aerul	29

I.2.2.2. Spațiile verzi	30
I.2.2.3. Managementul deșeurilor	31
I.2.2.4. Zone expuse riscurilor naturale și antropice	31
I.2.3. Regenerare urbană	32
I.2.3.1. Dezvoltare și reabilitare urbană	32
I.2.3.2. Cultură, artă și spiritualitate	32
I.2.3.3. Sport și agrement	33
I.2.4. Reducerea sărăciei.....	34
I.2.4.1. Educația formală	34
I.2.4.2. Educația informală	35
I.2.4.3. Formarea resurselor umane	35
I.2.4.4. Tineretul	35
I.2.4.5. Șomajul	36
I.2.5. Responsabilitatea față de zonele adiacente rurale	36
I.2.6. Responsabilitatea față de persoanele defavorizate	37
I.2.6.1. Situația vârstnicilor	37
I.2.6.2. Situația copiilor defavorizați	37
I.2.6.3. Situația persoanelor cu handicap sever	37
I.2.7. Conviețuirea etniilor	37
I.2.8. Societatea civilă (sectorul ONG)	38
I.2.9. Siguranța i ordinea publică	38

II. PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE 41

II.1. Considerații generale	41
II.2. Principii i condiții	41
II.3. Măsuri de întărire a capacității instituționale.....	42
II.3.1. Pregătirea i perfecționarea resurselor umane	42
II.3.2. Studii i proiecte	43
II.3.3. Parteneriate	43
II.4. Proiecția financiară 2002-2006 (mii lei)	44
II.4.1. Veniturile bugetului local	45
II.4.2. Cheltuielile bugetului local	45
II.5. Obiectivele specifice i proiectele identificate	46
II.5.1. Protecția mediului	46
II.5.2. Economic	61
II.5.3. Social	64

II.6. Structurile instituționale de monitorizare și evaluare	69	III.5. Pasaj pietonal subteran și modernizarea intersecției din P-ța Victoriei	82
II.7. Indicatori pentru dezvoltarea durabilă a municipiului Târgu-Mureș	70	III.6. Revitalizarea Cetății Medievale	84
III. PORTOFOLIUL DE PROIECTE		III.7. Atelier meșteșugăresc.....	85
PRIORITARE	77	III.8. Dispensar medical.....	87
III.1. Crearea unui Parc Municipal și extinderea zonei verzi.....	77	III.9. Birou de consiliere pentru cetățeni.....	88
III.2. Protejarea calității apei pârâului Pocloș, inclusiv realizarea luciului de apă în zona de agrement Week-End II.....	78	III.10. Extinderea Complexului de Agrement și Sport "Mureșul".....	89
III.3. Colectarea selectivă a deșeurilor de la populație și valorificarea acestora	80	III.11. Reamenajarea Parcului Sportiv Municipal.....	91
III.4. Amenajare zona centrală.....	81	ANEXE	93
		Anexa 1	93
		Anexa 2	94

Cuvânt înainte

adresat de Reprezentantul Rezident
al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în România

Agenda Locală 21 (AL21) a fost elaborată și adoptată la Summitul Mondial de la Rio de Janeiro în 1992, ca instrument de promovare a dezvoltării durabile. AL21 promovează și caută să stabilească un echilibru sensibil între creșterea economică, echitatea socială și protecția mediului.

Conceptul dezvoltării durabile determină o reevaluare permanentă a legăturilor dintre om și natură și pledează pentru solidaritatea între generații ca singura opțiune viabilă pentru dezvoltarea pe termen lung.

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare din România promovează activ dezvoltarea durabilă prin asistența acordată în cadrul proiectului său de "Construire a capacităților locale de implementare a Agendei Locale 21 în România". Proiectul este actualmente implementat în nouă orașe-pilot, sub coordonarea Centrului Național pentru Dezvoltare Durabilă.

Procesul participativ de elaborare a fost unic, stimulând energia cetățenilor, a sectorului privat, a mediului academic, a ONG-urilor și a autorităților locale. Toți aceștia s-au ridicat la înălțimea așteptărilor, iar eforturile lor colective au dat naștere prezentului document. Acest raport își are rădăcinile în necesitățile și ideile locale, devenind un testament al eforturilor, energiei și entuziasmului lor. Fie prin furnizarea de informații, fie prin acordarea de asistență tehnică, fie prin participarea directă, întreaga comunitate a avut o contribuție enormă la succesul acestuia.

Rezultatul este o strategie coerentă, cu un plan concret de acțiune și de implementare. Ambele oferă o garanție practică a faptului că proiectul poate răspunde necesităților comunității și că reprezintă o contribuție importantă la dezvoltarea durabilă în România. Felicit și mulțumesc tuturor celor care au contribuit la succesul său.

Sokhan Han Jung
Reprezentant Rezident
Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

MUNICIPIUL

Cuvânt înainte

adresat de Primarul Municipiului Târgu-Mureș

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), biroul rezident în România, a lansat, în luna martie 2000, finanțarea proiectului **Agenda Locală 21** ROM 98/012.

Proiectul se adresează administrațiilor publice locale și se aplică, în România, în 9 orașe pilot, printre care se numără și **municipiul Târgu-Mureș**. Celelalte orașe sunt: Baia-Mare, Galați, Giurgiu, Iași, Miercurea-Ciuc, Oradea, Ploiești și Râmnicu-Vilcea.

Agenda Locală 21 este un **Plan de Dezvoltare** la nivel local promovat de **Organizația Națiunilor Unite (ONU)** în 1992 la Rio de Janeiro, în cadrul Conferinței Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare. Agenda 21 Locală promovează principiile dezvoltării durabile la nivelul administrațiilor publice locale, fiind aplicată în peste 3 000 de orașe în Europa.

Succesul acestui program este condiționat de participarea publică a comunității locale și de promovarea dezvoltării descentralizate, oferind o abordare integrată a problemelor sociale, economice și de protecție a mediului. Implementarea ei trebuie să conducă la definirea obiectivelor, politicilor și acțiunilor care să facă posibilă creșterea bunăstării și dezvoltării comunității locale.

Agenda Locală 21 este coordonată, în cadrul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), de **Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă (CNDD) București**, care răspunde, la nivel național, de organizarea, monitorizarea și activitatea de consultanță pentru acest proiect. Pentru realizarea Agendei Locale 21, alături de PNUD, **municipiul Târgu-Mureș** primește suport financiar și din partea **Guvernului Marii Britanii – Departamentul pentru Dezvoltare Internațională (DFID)**, care, prin compania engleză **WS Atkins Consultants Ltd.**,

oferă, împreună cu **CNDD**, consultanță de specialitate în cadrul proiectului.

Agenda Locală 21 sau **Planul de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Târgu-Mureș** cuprinde 3 documente: **Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă, Planul Local de Acțiune și Portofoliul de Proiecte Prioritare**.

Pentru realizarea Agendei Locale 21, Primăria Municipiului Târgu-Mureș a constituit un *Comitet Local de Coordonare pentru Agenda Locală 21* format din reprezentanți ai administrației locale și regionale și ai societății civile din Târgu-Mureș, fiind coordonat de primarul orașului, dr. Dorin Florea; 3 *Grupe de Lucru*, formate din specialiști locali; și un *Birou Agenda Locală 21*, având doi *coordonatori*: Alina Aldea și Cristian Popa.

Primul document: **Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Târgu-Mureș** – versiunea finală, februarie 2002, a rezultat în urma consultărilor publice pe marginea versiunii I a documentului.

La realizarea documentului și-au dat concursul membrii grupelor de lucru, care au primit suport tehnic și informațional din partea mai multor instituții locale, guvernamentale, neguvernamentale, de cercetare, precum și din partea rețelei de învățământ universitar.

Participarea și consultarea largă a societății civile la nivel local a constituit premisa de finalizare a Strategiei Locale, a Planului Local de Acțiune și a Portofoliului de Proiecte Prioritare.

La solicitare, documentul poate fi obținut de la **Biroul Agenda Locală 21**, str. Enescu nr.2, tel/fax 065-161 437, e-mail: agenda21.tgm@orizont.net.

Primăria Municipiului Târgu-Mureș, împreună cu Biroul Agenda Locală 21 dorește să mulțumească tuturor celor care au contribuit într-un fel sau altul la elaborarea **Planului de Dezvoltare Durabilă a municipiului Târgu-Mureș**, precum și tuturor acelor care s-au implicat, cu sugestii și propuneri, la derularea procesului de dezvoltare a spiritului civic în urbea noastră.

Existența proiectului Agenda Locală 21 este un foarte important semnal al dorinței municipiului Târgu-Mureș și a României de a se apropia cât mai mult de structurile internaționale, el permițând dimensionarea dezvoltării pe termen mediu și lung a orașului și a țării noastre.

Dorim să mulțumim Centrului Național pentru Dezvoltare Durabilă, Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Guvernului Marii Britanii, prin Departamentul pentru Dezvoltare Internațională și compania WS Atkins Consultants Ltd. pentru sprijinul constant acordat și pentru permanenta îndrumare în realizarea documentului și a programului "Agenda Locală 21".

Primăria Municipiului Târgu-Mureș

Dr. Dorin Florea
Primar

I. STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ

I.1 EVALUAREA SISTEMULUI SOCIO-ECONOMIC ȘI DE MEDIU

I.1.1. Așezarea geografică și relieful

Municipiul Târgu-Mureș este situat în partea centrală a României (46°33' latitudine nordică și 24°34' longitudine estică), într-o zonă de contact a trei unități naturale, distinct definite și complementare: Câmpia Transilvaniei, Podișul Tîrnavelor și zona munților vulcanici, împreună cu prisma submontană a dealurilor subcarpatice interne. Din punct de vedere al reliefului, municipiul Târgu-Mureș prezintă un avantaj ce-i conferă unicitate: la doar câțiva kilometri spre cele patru puncte cardinale se pot întâlni zone de câmpie, de deal sau de munte. Orașul este amplasat pe o suprafață neomogenă topografic. Dispoziția vetrei sale pe câteva nivele de altitudine – între 310 metri pe lunca Mureșului și 450 metri pe culmea dealului Comești – îi imprimă o accentuată configurație în amfiteatru, mai evidentă dacă este privit de la distanță, de pe terasele din dreapta râului Mureș.

I.1.2. Clima

Trăsăturile climatice ale zonei sunt o consecință a poziției sale în centrul Transilvaniei, respectiv în zona climatului temperat-continental moderat. Amplitudinea medie termică este de 23-24°C. Maximele absolute pot urca până la 38-39°C, iar cele minime absolute pot coborî sub -32°C. Precipitațiile atmosferice nu sunt foarte consistente, atingând în jur de 600 mm anual. Umezeala atmosferică este destul de mare (77% anual). Ploile torențiale nu au un caracter prea accentuat. Inversiunile de temperatură sunt destul de

frecvente în perimetrul orașului, deși valea Mureșului mai atenuază din intensitatea acestora. Vânturile cele mai frecvente sunt cele din sectorul nordic și nord-vestic, favorizate de orientarea generală a reliefului și, în special, de orientarea culoarului văii Mureșului.

I.1.3. Resursele primare și secundare

Sursa principală de alimentare cu apă a municipiului Târgu-Mureș este râul Mureș, resursele de apă din subteran fiind nesemnificative. Râul Mureș servește ca sursă pentru apa potabilă și industrială, atât pentru Târgu-Mureș cât și pentru o parte a zonei rurale din Câmpia Transilvaniei.

Terenurile de pe teritoriul municipiului sunt constituite din complexe marnoase-argiloase și nisipoase, intercalate cu depozite proluvio-deluviale. Sub această acoperitură, pe lunca Mureșului și pe valea pârâului Podoș, se află un strat de pietriș cu nisip, purtătorul unui strat acvifer.

Cele mai vechi resurse ale subsolului, care au fost exploatate, sunt argila și produsele balastiere. Exploatarea de argilă, aflate inițial în afara zonei urbane au fost, cu timpul, înglobate în oraș, iar pe măsura dezvoltării acestuia, terenurile de exploatare au devenit suprafețe pe care s-au construit cartiere noi. Produsele de balastieră sunt exploatate în cadrul unor amenajări nepermanente în amonte de Târgu Mureș.

Cea mai importantă resursă a subsolului este gazul metan. Explorările au pus în evidență existența unui dom de gaz metan, așezat pe direcția nord-sud a orașului, cu centrul cupolei situat sub zona centrală.

Pădurile înconjoară orașul în perimetrul dinspre sud și est. Fondul forestier este destinat atât producției de

masă lemnoasă, cât și unui complex de funcțiuni de protecție, și cuprinde mai ales specii de foioase.

I.1.4. Zone expuse riscurilor naturale și antropice

Municipiul Târgu-Mureș are gradul 6 de seismicitate.

În zona Dealul Viilor Mic au fost identificate suprafețe de teren degradat, supus fenomenelor de alunecare, datorită defrișărilor excesive și practicării unor tehnici agricole necorespunzătoare. La fel și în zona Platoului Comești, ca urmare a evacuărilor necontrolate de ape menajere și a construcțiilor supradimensionate în raport cu stabilitatea terenului.

Zonele inundabile din intravilan sunt: arealul Remetea, datorită pârâului Beșa, zona Mureșeni, datorită pârâului Mureșeni și o fâșie de-a lungul pârâului Pocloș, regularizat, datorită lipsei acumulărilor de atenuare din bazinul amonte.

I.1.5. Aerul

Inspectoratul de Protecția Mediului Mureș a elaborat inventarul surselor și emisiilor de poluanți atmosferici pentru sursele de tip urban și pentru sursele industriale majore. În urma modelării făcute pentru toate sursele de poluare de pe raza municipiului (SC Azomureș SA, centrale termice rezidențiale, surse industriale, încălzire rezidențială individuală, prepararea hranei și traficul rutier) s-au obținut următoarele rezultate:

- concentrațiile maxime de oxizi de azot pentru un timp de mediere de 30 min. depășesc concentrația maximă admisibilă pe întreg teritoriul orașului;
- concentrațiile medii anuale de oxizi de azot depășesc valoarea maxim-admisă în zona centrală a orașului, în cartierul Tudor Vladimirescu și în vecinătatea unității SC Azomureș SA;
- concentrația maxim-admisă de particule în suspensie pentru un timp scurt de mediere (30

min.) este depășită numai în sud-vestul orașului și în zona unității SC Azomureș SA;

- concentrația maximă pe 30 min. a amoniacului depășește valoarea maxim-admisă în întreaga zonă analizată; în centrul orașului este depășită de 2-3 ori valoarea maxim-admisă, iar în zona de sud-vest a orașului depășirile ajung până la 500%.

I.1.6. Apa

Din punct de vedere al poziției în bazinul hidrografic al râului Mureș (789 km lungime totală), municipiul se află la 188 km de izvoare. Râul Mureș străbate și mărginește parțial intravilanul orașului pe o lungime de cca. 9,1 km. Intravilanul este străbătut de 5 pâraie cu afluenții lor (pârâurile Sărat, Podoș, Budiului, Mureșeni și Cocoș). Canalul artificial al Turbinei, în lungime de 1,6 km, completează rețeaua hidrografică a orașului. Cel mai important afluent al râului Mureș de pe teritoriul administrativ al municipiului este pârâul Podoș.

Sursele de apă potabilă de pe teritoriul administrativ al municipiului

- *Sursele de suprafață* sunt reprezentate de cursurile de apă care traversează intravilanul, dintre care doar râul Mureș are debit permanent, deci apt pentru a putea fi luat în considerare ca sursă pentru alimentarea cu apă.
- *Sursele subterane.* Debitul acestora este extrem de redus și prezintă o mare variabilitate în timp și spațiu.

Sursele de apă potabilă din afara teritoriului administrativ al municipiului

- *Sursele de suprafață* sunt reprezentate de râurile Mureș, Gurghiu și Niraj. Râul Mureș rămâne și pe acest sector cea mai importantă sursă de apă.
- *Sursele subterane* sunt reprezentate de: lunca râului Mureș, zona teraselor superioare ale

TÂRGU MUREȘ

râului Mureș, valea cursurilor de apă, versanții văilor, podișul Transilvaniei.

Izvoarele naturale au un loc bine stabilit în viața cotidiană ca loc de recreere, fiind utilizate de populație și ca sursă de apă, deși nu au calitatea apei potabile, datorită faptului că interceptează scurgerile de apă uzată menajeră din rețelele de canalizare orășenească deteriorate. Pe teritoriul municipiului au fost identificate 11 izvoare permanente.

Actualmente în oraș există două **lucii de apă** amplasate în partea de NE a intravilanului:

- Canalul artificial al Turbinei, având o lungime de 1,6 km și o suprafață de cca. 0,51 ha.
- Lacul din zona de agrement Weekend, cu o suprafață de cca. 5,2 ha.

În prezent, deși există amplasamente favorabile, nu au apărut **zone umede** amenajate în intravilanul sau în extravilanul municipiului.

Apa râului Mureș, amonte de Târgu-Mureș, corespunde, în general, cerințelor de calitate pentru o sursă de alimentare cu apă potabilă. La debite mici apar însă depășiri la unii indicatori (consumul chimic de oxigen, amoniu, azotați, fosfați). Cele mai importante surse de poluare a râului Mureș, amonte de municipiu, sunt: Stația de epurare Reghin, SC Testsuin SA Gomești, balastierele, pârâul Sărat, care aduce ape impurificate din zona Sângeorgiu de Mureș, respectiv pârâul Voiniceni, care aduce ape impurificate din zona Sântana de Mureș și Ceuășu de Câmpie.

Pe teritoriul municipiului, apa râului Mureș este poluată suplimentar datorită:

- Evacuărilor de ape uzate menajere prin gurile de vărsare ale colectoarelor din rețeaua de canalizare pluvială a municipiului, ca urmare a racordurilor greșite.
- Evacuărilor de ape uzate prin gurile de vărsare ale canalelor deversoare ce controlează sistemul de canalizare unitar, datorită incapacității hidraulice a acestora.
- Poluării afluenților (pârâurile Podoș, Sărat, Budiu și Mureșeni), datorită evacuărilor de ape uzate prin gurile de vărsare ale canalelor pluviale, din cauza racordurilor greșite, gospodăririi necorespunzătoare a deșeurilor și lipsei sistemelor de canalizare menajeră din localități.

I.1.7. Gospodărirea deșeurilor

Precolectarea deșeurilor menajere se face în europubele de 240 l (1.700 bucăți), containere de 3,5 mc (200 bucăți), pubele (342 bucăți) și saci de plastic. Depozitarea finală a deșeurilor se face la rampa de gunoi, care funcționează din 1983 și are o suprafață de 8,55 ha, cu un grad de ocupare de 85%. Aici se depozitează lunar 19.000 mc de deșeurii menajere, 5.000 mc deșeurii industriale nepericuloase și 2.500 mc deșeurii stradale și de la întreținerea spațiilor verzi.

În anul 1998 au fost valorificate 14.256 tone deșeurii, care reprezintă doar 8,7% din totalul deșeurilor produse.

Salubritatea municipiului, a cartierelor de locuit și a arterelor stradale, este necorespunzătoare.

În cartierele de locuit nu sunt amenajate corespunzător spațiile pentru precolectarea deșeurilor de la populație, nu se asigură o întreținere și igienizare corespunzătoare a spațiilor existente.

În municipiul Târgu-Mureș nu este încheiat lanțul de colectare selectivă a deșeurilor - valorificare deșeurii re folosibile. Au fost depistate depozite necontrolate de deșeurii menajere și industriale.

Pentru industria din Târgu-Mureș nu există un depozit de deșeurii periculoase, iar practicile uzitate prezintă un risc deosebit pentru poluarea solului, a apelor subterane și de suprafață.

Pentru neutralizarea deșeurilor rezultate din activitățile de ocrotire a sănătății sau din activitățile veterinare (deșeurii considerate periculoase pentru sănătatea populației) desfășurate în municipiul Târgu-Mureș, nu există o posibilitate corespunzătoare cerințelor legale în vigoare. În prezent aceste deșeurii sunt arse în instalații neomologate, care nu asigură eliminarea riscului pentru sănătatea populației.

Rampa de deșeurii menajere existentă prezintă un impact semnificativ asupra tuturor factorilor de mediu. Dată fiind situația obiectivă existentă, acest impact nu va putea fi eliminat, dar prin măsuri și lucrări de protecție a mediului poate fi limitat.

I.1.8. Spații verzi, terenuri sportive și de joacă

Pe teritoriul municipiului sunt amenajate spații verzi de diferite categorii: zone verzi aferente clădirilor de locuit, instituțiilor, parcuri de cartier, parcuri centrale, păduri parc. Suprafața spațiilor verzi existente raportată la numărul de locuitori este de 9 mp/locuitor, față de standardele europene care prevăd o normă de 30-40 mp/locuitor. S-a constatat starea precară de întreținere a zonelor verzi și a dotărilor existente, aflate în administrarea asociațiilor de locatari/prorietari. Prezența deșeurilor menajere, precum și a resturilor vegetale pe aceste suprafețe este aproape generală.

S-au constatat o degradare continuă a terenurilor de joacă și sportive, numărul redus de astfel de spații în zonele intens populate și lipsa dotărilor sportive minim necesare în unitățile de învățământ, precum și existența unor amenajări nefuncționale și depășite în zonele de agrement.

La Târgu-Mureș retrocedarea pădurilor încă nu s-a finalizat. Primăria Târgu-Mureș va intra în posesia unor suprafețe însemnate de păduri ce vor putea fi amenajate pentru realizarea funcțiilor de recreere, dar și de protecție. Sunt vizate următoarele trupuri de pădure: Cornești (610 ha), Budiu (380 ha) și Remetea (160 ha).

I.1.9. Agricultură

Suprafața agricolă a municipiului Târgu-Mureș este de 1.792 ha, din care:

Nr. crt.	Specificație	Suprafață	Pondere - %
1.	Teren arabil	1.331	75
2.	Pajiști naturale	348	19
3.	Vii și livezi	113	6

Sursa: Direcția Generală pentru Agricultură și Industrie Alimentară Mureș, 2000.

Sectorul agricol privat este reprezentat de două societăți agricole, care dețin 280 ha teren agricol, și

2.948 exploatați individuale, cu o suprafață totală de 1.012 ha, din care:

- 2.705 exploatați cu o suprafață cuprinsă între 0,1 – 0,9 ha.
- 187 exploatați cu o suprafață cuprinsă între 1,0 – 3,0 ha.
- 56 exploatați cu o suprafață mai mare de 3,0 ha.

În ce privește situația utilajelor agricole, se constată următorul fenomen: deși numărul lor, cu excepția tractoarelor, nu a scăzut în ultimii ani, gradul de uzură este accentuat, durata de serviciu la 50% dintre acestea fiind depășită.

Creșterea animalelor este o activitate mai puțin reprezentativă la nivelul municipiului, în special datorită suprafețelor mici de pășuni existente. Există, totuși, un număr de 7 întreprinzători particulari cu efective de 30 – 100 de capete (taurine și porcine). În rest, forma de exploatare se realizează în 95% din cazuri cu 1-5 animale, formă care nu este performantă din punct de vedere economic, asigurând de cele mai multe ori doar autoconsumul.

Cele mai reprezentative ramuri ale industriei alimentare sunt: industria de morărit și panificație, industria conservelor de legume, fructe și a pastei de tomate, industria câmii, abatorizarea și fabricarea preparatelor din carne, industria laptelui, industria zahărului și a produselor zaharoase și industria vinului și a băuturilor alcoolice.

În municipiul Târgu-Mureș există două stațiuni de cercetare și producție cu impact direct și indirect asupra agriculturii:

- SC P.C.B. SA Târgu-Mureș, cu un fond genetic de mare valoare biologică, având dădiri și laboratoare funcționale, dar și dificultăți financiare pentru desfășurarea activității de cercetare științifică. Aceasta cooperează cu instituțiile de învățământ superior din județ și din țară, colaborând cu Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu-Mureș în domeniul unor lucrări de medicină comparată, endocrinologie și medicină experimentală.
- SC P.A.B. SA Târgu-Mureș, stațiune zootehnică cu activitate de cercetare și producție pentru speciile mici - vulpi polare, vulpi argintii, nurea și dihor.

I.1.10. Industria prelucrătoare

Din punctul de vedere al repartiției spațiale a industriei, Târgu-Mureș este cel mai important centru al concentrării industriale de pe Valea Mureșului. Ca majoritatea centrelor urbane din România, municipiul Târgu-Mureș are o specializare industrială, atenuată în ultimul timp de restructurarea activităților secundare, a căror dominanță este preluată de comerțul și serviciile în creștere. Structura industrială este diversificată, dar rămâne dominată de câteva sectoare de activitate cum sunt: construcțiile de mașini, industria chimică, de confecții și textile și industria prelucrătoare a lemnului, care asigură peste 75% din total. La aceste patru industrii principale se adaugă industria alimentară și industria pielăriei, care au și ele o contribuție însemnată.

Producția industrială realizată în județul Mureș în primele 9 luni ale anului 1999 a crescut cu 3,7% față de aceeași perioadă a anului 1998. Ponderea industriei mureșene în totalul producției industriale naționale este de aproximativ 3%.

Printre punctele slabe ale sectorului industrial amintim: lipsa resurselor financiare, echipamente și tehnologii învechite, capacitatea lentă de adaptare la modificările din structura piețelor, utilități turistice nefolosite la capacitate maximă, migrarea tinerilor specialiști spre alte zone din țară mai puternic dezvoltate și în străinătate.

La toate acestea se poate adăuga incapacitatea de a face față competiției cu localitățile din zonă (Reghin) sau din regiune (Cluj-Napoca) în privința dezvoltării economice și atragerii de noi investiții.

I.1.11. Sectorul terțiar

Turismul

Așezat într-o zonă geografică deosebită, bogată ca diversitate culturală și de relief, municipiul prezintă o serie de atracții turistice. Conștient de aceste atuuri, orașul și-a completat pe parcursul anilor serviciile turistice, construindu-se o serie de hoteluri, moteluri și pensiuni, care asigură cazarea turiștilor și a oamenilor de afaceri aflați în tranzit prin municipiu.

Ca obiective turistice, orașul oferă posibilitatea de a alege între Platoul Comești, Grădina Zoologică și Complexul de Agrement și Sport "Mureșul" sau, dintre obiectivele culturale, Palatul Culturii, Palatul Administrativ, Biblioteca Teleki, secțiile de istorie, artă și științele naturii ale Muzeului Județean, Teatrul Național, Muzeul de Etnografie și Artă Populară etc.

Potențialul turistic și unitățile de cazare sunt folosite sub capacitate.

Comerțul

Este domeniul care a cunoscut cea mai mare explozie după 1989. Municipiul Târgu-Mureș deține primul loc pe județ la numărul de IMM-uri cu activitate în domeniul comerțului (93,4% din total/județ), precum și la numărul de salariați (94,04% din total/județ).

Servicii financiar-bancare

Există o serie de bănci, filiale sau sucursale ale unor bănci românești sau străine. Amintim: Banca Națională a României și Trezoreria, Casa de Economii și Consemnațiuni, Banca Comercială Română (cu două sucursale), Banca Română de Dezvoltare, Banc Post, Banca Romexterra (sediul central), Banca Transilvania, Banca Agricolă Reiffeisen, Banca Românească, PiraeusBank Romania, Banca Țiriac.

Serviciile oferite sunt diverse și, în general de bună calitate. Singura dificultate pe care o întâmpină agenții economici și persoanele private este accesul la credite, pentru acordarea cărora se solicită garanții mari.

Transporturile

Transportul urban de călători este asigurat de două societăți de transport: SC Transport Local SA și SC Siletina Impex SRL. De la jumătatea anului 2001 cele două societăți au semnat un contract de asociere, formând Consorțiul Local de Transport. În prezent, transportul urban de călători este asigurat de 74 autobuze, 141 maxi-taxi și aproximativ 600 de taxiuri.

Transportul feroviar. Municipiul Târgu-Mureș este străbătut de linia 405 Deda – Războieni, care face conexiunea cu magistralele 300 București – Oradea și 400 București – Baia Mare. Există și o rețea de căi

ferate înguste, construită pentru transportul de călători și mărfuri în zonele greu accesibile, dar ele nu mai sunt utilizate datorită nerentabilității economice. Orașul este deservit de trei gări și o agenție de voiaj. Calea ferată traversează orașul, generând 13 pasaje de nivel, care îngreunează traficul rutier și legăturile între cartiere.

Transportul aerian. Aeroportul Târgu-Mureș este situat în centrul României și al județului Mureș. Distanța față de oraș este de 15 km. Deservește un areal de 24.000 kmp și o populație de aproximativ 1,5 milioane locuitori din județele Mureș, Bistrița-Năsăud, Harghita, precum și o parte din județele Alba, Brașov și Covasna. Aeroportul se află de mai mulți ani într-un amplu proces de modernizare, menit să conducă la diversificarea serviciilor oferite, la intensificarea traficului (atât în plan intern cât și internațional) și la creșterea siguranței traficului aerian.

Comunicațiile

Telefonia fixă. Monopolul ROMTELECOM SA se va încheia la 31 decembrie 2002. După această dată piața telefoniei fixe va fi liberalizată. La 30 septembrie 2001, în județul Mureș existau 114.184 abonați la sistemul de telefonie fixă, din care 87,7% în centrale automate și 12,3% în centrale manuale. Rețeaua de centrale automate este formată din centrale analogice (43.000 de abonați) și centrale digitale (56.759 abonați). Gradul de răspândire a telefoniei fixe în județul Mureș este de 19% (locul 9 în țară). Gradul de automatizare este de 87,7%, iar cel de digitalizare este de 56,6%. Rețeaua telefonică este de cca. 2.300 km, iar magistrala de fibră optică are o lungime de 183 km și este proiectată să ajungă la 700 km. Direcția de Telecomunicații Mureș are în componență 75 oficii comerciale, din care 15 în mediul urban.

Telefonia mobilă. La sfârșitul anului 2001 operau următoarele rețele:

- MOBIFON CONNEX GSM 900 MHz;
- MOBILROM DIALOG GSM 900 MHz;
- COSMOROM COSMOROM GSM 900 MHz;
- TELEMOBIL ZAPP MOBILE CDMA 450 MHz (digital);
- SUNTEL SUNTEL 450 MHz (analogic).

Numărul de abonați era de aproximativ 100.000.

Rețeaua Internet. Accesul la rețeaua Internet este asigurat de următorii provideri:

- RDS – conexiune prin fibră optică+rețea locală de fibră optică și radio 3,5 MHz, dial-up, ISDN;
- FX – conexiune prin satelit+rețea locală dial-up, rețea cablu TV și ISDN;
- XNET – conexiune prin fibră optică+rețea locală: dial-up, radio 2,4 GHz;
- ORIZONTNET – conexiune satelit+rețea locală: dial-up, radio 2,4 GHz și ISDN.

De aceste servicii beneficiază peste 100.000 abonați.

Infrastructură edilitară și dezvoltare urbană

La finele anului 2001, infrastructura rutieră se prezintă astfel: 417 străzi în lungime totală de 177 km, din care 272 km modernizate.

Municipiul este traversat de Drumul European E60 – recent modernizat. Legăturile rutiere sunt reprezentate și de o rețea bine dezvoltată de drumuri naționale, județene și comunale, dar care se află într-o avansată stare de degradare cauzată de expirarea duratei optime de exploatare și, în unele cazuri, de alunecările de teren, acestea necesitând reparații urgente. O accentuată stare de degradare se constată și în cazul majorității străzilor din oraș.

La finele anului 1998, infrastructura edilitară se prezenta astfel:

- 260 km rețele de apă potabilă;
- 237,9 km rețele de canalizare;
- 241 km conducte de gaze naturale.

Populația deservită cu apă potabilă în sistem centralizat reprezintă 98,76% din totalul locuitorilor. Consumul mediu de apă este de 385 l/persoană/zi.

Unele străzi din municipiul Târgu-Mureș, deși au rețea de distribuție a apei potabile, nu au fost prevăzute cu canal menajer. Acest fapt conduce la evacuarea apelor uzate menajere în sol sau prin rigole de suprafață, punând în pericol sănătatea populației.

Una din principalele probleme ale dezvoltării urbane a municipiului este lipsa spațiului de extindere. Rezerva din interiorul teritoriului administrativ al municipiului nu poate acoperi necesitățile orașului decât cel mult până în anul 2010.

Fondul imobiliar construit cu destinație de locuință

Numărul total de locuințe, la sfârșitul anului 1999, era de 57.408 (27% din județ), dintre care, 85% în sistem privat. Suprafața locuibilă era de 1.929.666 (26% din județ), din care 88,6% în sistem privat.

Energia

Pe teritoriul municipiului Târgu-Mureș, **energia electrică** este distribuită de SC Electrica SA, societate care asigură distribuția energiei electrice la nivel național. O problemă care merită semnalată este costul ridicat al energiei electrice. Consumul mare de energie electrică în unitățile industriale este determinat, în principal, de utilizarea tehnologiilor de producție neperformante, energointensive.

În ceea ce privește **energia termică**, soluția momentană rămâne sistemul centralizat de producere și distribuție, prin centrale termice de zonă. Toate centralele termice din municipiul Târgu-Mureș utilizează drept combustibil gazul metan. Centralele termice se caracterizează prin uzură morală și fizică avansată și randamente energetice reduse. Actualul sistem de distribuție a energiei termice are deficiențe în ceea ce privește starea tehnică a sistemului, contorizarea și distribuția centralizată a energiei termice furnizate. O altă deficiență importantă este legată de izolația termică total insuficientă a locuințelor și spațiilor de producție. RA Energomur Târgu-Mureș, administratorul centralelor termice, are în derulare un complex program de investiții, vizând modernizarea centralelor termice existente, reabilitarea rețelei de distribuție a agentului termic la consumator și contorizarea energiei termice furnizate.

I.1.12. Evoluția sectorului privat

După 1989, sectorul IMM s-a dovedit a fi cel mai dinamic. La sfârșitul anului 2001, în județul Mureș erau înregistrați 22.000 agenți economici, din care aproximativ 16.000 funcționează cu adevărat și au deus bilanțurile contabile. Din totalul agenților economici înregistrați, 7.000 sunt persoane fizice și asociații familiale, iar 14.000 societăți cu răspundere limitată.

Distribuția teritorială a IMM-urilor în județul Mureș este caracterizată prin concentrarea acestora în municipiul Târgu-Mureș. Situația prezintă următoarele valori: 31 societăți la 1.000 locuitori în Târgu-Mureș, 15 în județ și 7 în comunele limitrofe.

Structura sectorului IMM după forma de proprietate și clasa de mărime:

Nr. crt.	Forma de proprietate	Pondere
1.	Privat	98,9%
2.	Mixt	0,6%
3.	Majoritar de stat	0,5%

Sursa: Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Mureș, 1997.

Structura sectorului IMM după clasa de mărime:

Nr. crt.	Tip	Număr	Pondere
1.	Clasa A	4.647	89,40%
2.	Clasa B	420	8,05%
3.	Clasa C	103	2,0%
4.	Clasa D	29	0,55%
5.	TOTAL	5.199	100%

Sursa: Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Mureș, 1997.

Notă: Clasa A: micro-întreprinderi (0-9 angajați); Clasa B: întreprinderi mici (10-49 angajați); Clasa C: întreprinderi mijlocii (50-249 angajați); Clasa D: societăți cu peste 250 salariați.

În perioada ianuarie 1991 – septembrie 2001, în județul Mureș au fost înregistrate 1.478 societăți comerciale cu participare externă de capital. În primul trimestru al anului 2001, volumul total al capitalului extern subscris a fost de 175.565 USD, la un număr de 44 noi societăți comerciale cu participare străină de capital. Pe baza capitalului subscris (2001, sem.I) de investitorii străini în municipiul Târgu-Mureș, situația primelor 5 locuri se prezintă astfel:

Nr. crt.	Țara de proveniență	Număr de societăți	Capital subscris (USD)
1.	Germania	12	130.684
2.	Marea Britanie	1	28.000
3.	Italia	10	11.133
4.	Ungaria	8	4.612
5.	Turcia	2	357

Sursa: Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Mureș, 2001.

În anul 2001, în Topul Național al Firmelor au fost incluși 33 de agenți economici mureșeni, care s-au clasat pe primele 10 locuri.

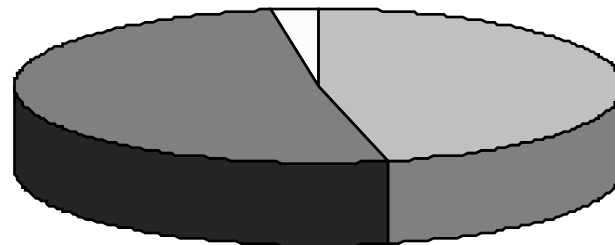
În scopul sprijinirii sectorului IMM, au fost înființate și o serie de structuri ale societății civile:

- Consiliul Local IMM Târgu-Mureș – organizație patronală reprezentativă la nivel național pentru sectorul IMM: CNIPMMR.
- Centrul de Promovare și Asistență a IMM Mureș – fundație realizată în parteneriat cu primăria, consiliul județean, prefectura, AJOFM, DGFP și instituții de învățământ.

I.1.13. Populația și starea ei de sănătate

Conform datelor statistice (1 iulie 1999), populația cu domiciliul stabil în municipiul Târgu-Mureș, a scăzut cu 2.183 locuitori față de 1994, fiind de 163.284 locuitori.

Structura populației pe naționalități se prezintă astfel (conform datelor din Recensământul Populației, 1992):

- Romani - 46,3%
- Maghiari - 51,2%
- Alte naționalități - 2,5%

Structura populației, în funcție de apartenența religioasă, se prezintă astfel:

Nr. Crt.	Religia	Ponderea (%)
1.	Ortodoxă	42
2.	Reformată	33
3.	Romano-catolică	15
4.	Greco-catolică	4
5.	Unitariană	2,5
6.	Altele (adventistă, ev anghelica, baptista, rit mozaic etc.)	3,5

Sursa: Recensământul Populației, 1992.

Structura pe sexe (1 iulie 1999) se prezintă astfel: 47,75 % bărbați și 52,25 % femei.

Structura populației pe grupe de vârstă, pentru ambele sexe (1 iulie 1999):

Nr. Crt.	Grupa de vârstă	Ponderea (%)
1.	0-14 ani	16,6
2.	15-59 ani	68,9
3.	60 și peste	14,4

Raportul de dependență: 100 de persoane de vârstă adultă întrețineau 45,2 tineri și bătrâni în 1998 și 44,9 în 1999.

În anul 1998, mortalitatea generală a fost de 9,05‰, mortalitatea infantilă de 14,39‰, iar rata brută a natalității 8,41‰. În același an, indicele de asigurare cu medici a fost de 60,54, indicele de asigurare cu farmaciști 11,8, iar indicele de asigurare cu medici stomatologi 100.

Durata medie a vieții în perioada 1995-1997 a fost de 68,95 ani (65,19 ani la bărbați și 73,05 ani la femei), printre cele mai scăzute dintre țările europene. Începând cu 1992, sporul natural prezintă valori negative, ajungând în 1998 la -1,5.

TÂRGU MUREȘ

I.1.14. Educația formală și informală

Există un număr de 40 grădinițe, din care cca. 50% funcționează cu program normal și 50% cu program prelungit, revenind în medie cca. 120 copii/unitate. Această medie rezultă însă din însumarea unor unități ce variază între 250 copii/unitate și 19 copii/unitate, în funcție de numărul de copii arondați din zonă și de tipul unității. Numărul mediu de copii pe grupă este de 18, iar numărul de copii ce revin unei săli de învățământ este, în medie, de 23.

Învățământul primar și gimnazial se desfășoară în 20 de școli generale și 2 școli speciale. Raportul dintre numărul claselor de elevi și al sălilor de clasă, respectiv 646/382, conduce la un indice de folosință de 1,97, indice care în școlile din cartierele noi depășește frecvent 2,00. Școlile generale au în medie un număr de 23 elevi/clasă, datorită desfășurării învățământului în 2 sau 3 limbi. Proiectele tip prevăd un număr mediu de 36 elevi/sală de clasă, ceea ce arată că sălile de clasă sunt utilizate sub capacitatea proiectată.

Învățământul liceal are o veche tradiție la Târgu-Mureș, desfășurându-se în 17 colegii naționale, licee și grupuri școlare.

Învățământul superior se desfășoară în 4 universități, din care trei sunt în sector public (Universitatea de Medicină și Farmacie, Universitatea „Petru Maior”,

Universitatea de Artă Teatrală), iar una asigură învățământ privat (Universitatea Ecologică „Dimitrie Cantemir”). Creșterea continuă a numărului de studenți la nivel național este probată și la nivel local: anul academic 2000-2001 înregistrează 8.792 studenți înmatriculați la nivel de oraș, față de 5.010 în 1998.

În județul Mureș sunt înregistrate peste 350 de organizații neguvernamentale. Dintre acestea, un număr însemnat dezvoltă programe educaționale alternative și complementare sistemului educațional mureșean. Un număr de aproximativ 10 organizații neguvernamentale organizează în mod frecvent astfel de cursuri.

I.1.15. Forța de muncă și șomajul

Numărul total mediu de salariați în 1998 a fost de 67.779.

Rata șomajului la nivel național a fost de 8,8%, în județul Mureș de 5,92%, iar în municipiul Târgu-Mureș de 3,5%. (Datele menționate se referă la sfârșitul anului 2001).

În luna ianuarie 2002, structura socio-profesională a disponibilizaților în Târgu-Mureș se prezenta astfel:

Vârsta	Total	Femei	Muncitori	Studii medii	Studii superioare
Sub 25 ani	103	71	59	90	-
25-30 ani	86	58	63	30	17
30-40 ani	593	236	328	83	36
40-50 ani	32	19	32	33	-
Peste 50 ani	9	6	8	7	-
Total	526	390	490	243	53

Sursa: Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Mureș, 2001.

I.1.16. Cultura și arta

În ultima perioadă s-a constatat, din păcate, o scădere a interesului publicului față de actul cultural-artistic; astfel, dintr-un sondaj reprodus în „Planul Urbanistic General - 1999”, rezultă că 30,3% din cei investigați frecventează spectacolele de teatru, 25,5%

vizionează filme la cinematograful măcar o dată pe an, 11,4% frecventează spectacole folclorice, iar 16,1% merg cel puțin o dată pe an la concerte.

În 1998 funcționau în municipiu 7 teatre și instituții muzicale, 47 biblioteci și 3 cinematografe.

ANALIZA SWOT

Puncte tari	Puncte slabe	Oportunități	Pericole
1. Așezare geografică			
<ul style="list-style-type: none"> - Așezare centrală, prin care se realizează conexiuni cu celelalte orașe și județe din regiune. - Rețea hidrografică bogată, cu potențial energetic. 	<ul style="list-style-type: none"> - Situată în afara principalilor trasee de transporturi feroviare. 	<ul style="list-style-type: none"> - Situată într-o regiune mediu dezvoltată, în care poate deține un rol coordonator. 	<ul style="list-style-type: none"> - Inundații.
2. Populația și forța de muncă			
<ul style="list-style-type: none"> - Conviețuirea mai multor naționalități, interferențe culturale, lingvistice și religioase cu o mare varietate de tradiții și obiceiuri. - Resurse umane cu calificare variată. - Forța de muncă bine pregătită. - Prezența învățământului superior, în special al celui medical. 	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbătrânirea populației. - Proces de depopulare. - Spor natural negativ. - Creșterea ratei șomajului, urmare a restructurărilor economice. 	<ul style="list-style-type: none"> - Valorificarea potențialului uman în vederea transformării orașului într-un puternic centru administrativ, bancar, comercial, cultural și de învățământ. - Existența unor instituții guvernamentale și neguvernamentale care se ocupă cu pregătirea și reconversia profesională. 	<ul style="list-style-type: none"> - Menținerea unui spor natural negativ. - Migrarea tinerilor specialiști spre alte zone din țară mai puternic dezvoltate și în străinătate. - Situată sub nivelul de 200.000 de locuitori, acceptat ca semnificativ pentru a fi inclus în rețeaua europeană a orașelor mari.
3. Economia			
<ul style="list-style-type: none"> - Vechi tradiții în prelucrarea unor resurse locale. - Existența unor resurse naturale. - Existența unei infrastructuri de producție în diverse domenii. - Potențial turistic datorită patrimoniului cultural și arhitectural, datinilor și obiceiurilor. - Număr relativ mare de IMM-uri. - Elaborarea Agendei Locale 21 (Strategie Locală de Dezvoltare Durabilă, Plan de Acțiune, Portofoliu de Proiecte). 	<ul style="list-style-type: none"> - Slaba capitalizare a întreprinderilor, în special a IMM-urilor. - Echipamente și tehnologii de producție învechite. - Lenta adaptare a întreprinderilor la modificările din structura piețelor. - Întreprinderi poluante și energointensive. - Număr relativ mic de IMM-uri cu activitate de producție. - Investiții reduse de capital străin în economia locală. - Promovare turistică insuficientă. 	<ul style="list-style-type: none"> - Finalizarea procesului de privatizare a marilor întreprinderi. - Crearea unor fonduri naționale/regionale care să susțină dezvoltarea regională și locală. - Dezvoltarea turismului, prin crearea unei rețele informaționale turistice. - Dezvoltarea turistică a zonei: Sovata, Sighișoara, Valea Mureșului Superior, Valea Gurghiului. - Crearea parcului industrial 	<ul style="list-style-type: none"> - Instabilitate legislativă. - Fiscalitate ridicată. - Insuficiența susținerii a sectorului IMM (lipsa facilităților). - Incapacitatea de a face față competiției cu localități din zonă (Reghin) sau din regiune (Cluj-Napoca) în privința atragerii de investiții și dezvoltării economice.

Puncte tari	Puncte slabe	Oportunități	Pericole
4. Mediul înconjurător			
<ul style="list-style-type: none"> - Existența unor programe de susținere a investițiilor în domeniul protecției mediului și de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă potabilă, canalizare, epurare a apelor uzate și management al deșeurilor. 	<ul style="list-style-type: none"> - Existența unor agenți economici puternic poluanți. - Trafic de tranzit intens poluant, în special pe arterele principale și în zona centrală. - Spații verzi insuficiente. - Dificultăți în tehnologizarea întreprinderilor poluante. - Inexistența unei gropi ecologice și a unui sistem generalizat de colectare a deșeurilor pe categorii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Programe naționale și regionale pentru reducerea și prevenirea poluării. - Îmbunătățirea legii mediului. - Internalizarea costurilor privind protecția mediului. - Introducerea obligativității sistemelor EMAS (Sisteme de Management al Mediului). 	<ul style="list-style-type: none"> - Activități poluatoare amonte de oraș, care măresc riscul poluării râului Mureș și al îmbolnăvirii populației.
5. Infrastructura edilitară și dezvoltarea urbană			
<ul style="list-style-type: none"> - Rețea de transport rutier (E60, DN13). - Aeroport. - Cale ferată îngustă, legătura cu zonele greu accesibile. - Rețea de distribuție a gazelor naturale bine dezvoltată. - Modernizarea echipamentelor de telecomunicații și extinderea telefoniei fixe și mobile. - Implementarea proiectului ISPA de către Aquaserv SA, privind modernizarea Uzinei de apă, extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă și canalizare și reabilitarea Stației de epurare Cristești. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa centurilor rutiere ocolitoare. - Rețea stradală de slabă calitate. - Calea ferată neelectrificată pe relația Târgu-Mureș – Războieni. - Inexistența căii ferate pe relația Târgu-Mureș – Sighișoara. - Calea ferată tranzitează orașul și nu există perspective serioase privind scoaterea căii ferate din oraș. - Calea ferată îngustă neutilizată. - Treckerile de nivel cu bariere clasice care îngreunează traficul rutier. - Rețea de distribuție a energiei termice neperformantă. - Lipsa spațiului de extindere – „oraș înghesuit”. - Deficit de spații verzi. - Zone poluate din cauza traficului de tranzit și activităților economice. 	<ul style="list-style-type: none"> - Construirea centurilor rutiere ocolitoare. - Modernizarea și includerea în circuitul aerian internațional a Aeroportului. - Modernizarea și extinderea căii ferate. - Negocieri cu zona periurbană în scopul transformării zonei într-o aglomerație urbană. - Construirea podului peste râul Mureș în comuna periurbană Ungheni. - Accesarea finanțărilor externe (Banca Mondială, Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare, Uniunea Europeană) privind modernizarea infrastructurii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zone cu pantă accentuată și alunecări de teren. - Prioritizarea investițiilor naționale către alte zone/regiuni.

I.2. OBIECTIVE

Considerații generale

Obiectivele dezvoltării durabile a municipiului Târgu-Mureș țin cont de două cicluri de schimbări urbane, care s-au produs în ultimii 50 de ani. Specific perioadei anilor '50-'80 ai secolului XX, primul ciclu s-a caracterizat prin expansiunea accelerată a zonelor de locuit în intravilan, ca urmare a dezvoltării industriei prelucrătoare, dar a avut un impact negativ în planul design-ului urban, al habitatului, culturii comunitare și mediului ambiant și a condus în cele din urmă la suburbanizare, proliferarea economiei informale, permanentizarea stării de sărăcie, restrângerea și endemizarea zonelor de locuit mai bogate. Cel de-al doilea ciclu s-a declanșat după anii '90 ai secolului XX și se caracterizează prin amplificarea fenomenelor ce au apărut în primul ciclu, la care se adaugă stagnarea demografică pe fondul schimbărilor lente produse în structura economică. Această evoluție a orașului este similară cu tendințele care s-au înregistrat în unele areale urbane ale țărilor Europei Centrale și de Est, precum și în unele areale urbane din țările periferice ale UE (grupul țărilor de coeziune: Spania, Portugalia, Grecia). De altfel, se poate constata că, în plan european, dezvoltarea sistemelor urbane a fost mai lentă în zonele cu economie nerestructurată și periferice, dar mai rapidă în arealele integrate economic și care au insistat asupra dezvoltării sectorului terțiar, cercetării și educației.

Schimbările structurale profunde și rapide au condus la trei tipuri de areale în plină dezvoltare sau regenerare:

- i. centrele vechi urbane din Belgia, Marea Britanie, nord-estul Franței, Luxemburg, Olanda, nordul Germaniei și Danemarca;
- ii. noile centre din sudul Germaniei, nordul Italiei, sud-estul Franței, centrul și estul Spaniei;
- iii. zonele periferice: restul Spaniei, Grecia, sudul Italiei, Portugalia, vestul Franței și Irlanda.

Pe ansamblu, dezvoltarea sau regenerarea unei așezări urbane este determinată semnificativ de schimbările care se produc în structura economiei

locale, în structura populației și în cultura comunitară. Pe de altă parte, dezvoltarea unui sistem urban este în mod substanțial influențată de aplicarea unui management adecvat și axat pe patru ținte principale: dezvoltarea infrastructurii și asigurarea accesului la această infrastructură, asigurarea accesului la locuință, protecția mediului ambiant și diminuarea sărăciei. Totodată, dezvoltarea unui sistem urban trebuie să țină cont de caracterul limitat al resurselor (de capital uman, natural și financiar) ce împiedică o autoritate publică să gestioneze toate problemele comunității, precum și de alocarea echilibrată a acestora, având în vedere efectul de eviđiune, potrivit căruia o creștere a cheltuielilor publice determină o reducere a consumului sau investițiilor private. Ori, autoritatea publică trebuie să evalueze permanent oportunitatea realizării unei investiții, nu numai în raport cu resursele sale financiare prezente, dar și cu cele viitoare, precum și cu opțiunile populației, astfel încât să încurajeze responsabilitatea comunitară și individuală, precum și parteneriatul în realizarea unui proiect de dezvoltare locală.

Nu în ultimul rând, dezvoltarea urbană este determinată de redefinirea arhitecturii urbane. Profund afectate de schimbările de concepție în construcțiile civile monstruoase din anii '50-'80 (blocuri de locuit) și de kitch-urile arhitectonice ale anilor '90, tradițiile culturale urbane și echilibrul social s-ar putea regăsi într-un mediu arhitectonic complet redefinit, care să ia în considerare valorile arhitectonice clasice specifice zonei sau cele de referință de tip occidental.

Obiectivul general strategic de dezvoltare durabilă este schimbarea treptată a caracterului preponderent industrial al municipiului, astfel încât acesta să redevină un centru economic în domeniile economice tradiționale și ecologice, precum și, centru regional cultural, de învățământ, turistic și financiar.

Obiective generale

Obiectivele principale ale dezvoltării municipiului Târgu-Mureș constau în:

- Dezvoltarea infrastructurii de bază și asigurarea accesului neîngrădit al populației și consumatorilor industriali la această infrastructură (apă, electricitate, distribuție gaze, căi de transport);

TÂRGU MUREȘ

- Accesul la locuință;
- Protecția mediului;
- Reducerea sărăciei;
- Regenerarea urbană (regenerarea capitalului natural, în special a terenurilor și a resurselor de apă contaminate, precum și reabilitarea urbană prin refacerea și dezvoltarea centrului istoric, a dărilor aflate în afara perimetrului istoric delimitat) și crearea unei aglomerări urbane prin accelerarea negocierii cu zonele adiacente rurale, pentru asigurarea unei dezvoltări corelate și coordonate.

Ținând cont de condițiile specifice ale zonei, în subsidiar obiectivelor generale, municipiul Târgu-Mureș își propune totodată și își asumă responsabilitatea, față de persoanele defavorizate și pentru conviețuirea etniilor.

Atingerea obiectivelor propuse este posibilă prin încurajarea și dezvoltarea parteneriatului: în cadrul comunității locale (administrație publică locală-societate civilă/ONG-comunitate de afaceri-instituții de învățământ, cultură și culte), cu localitățile din zona periurbană și în cadrul regiunii, cu alte orașe din țară și străinătate (orașe înfrățite).

Principiile de management urban în aplicarea celor cinci obiective, conform principiilor dezvoltării durabile, ale Raportului „Orașe Europene Durabile”(„European Sustainable Cities, Bruselles, 1996”), Declarației de la Bremen din 1997 și în spiritul Tratatului de la Amsterdam

Având în vedere că o așezare urbană nu este un sistem închis, iar realizarea celor cinci obiective generale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/sau regenerare urbană, politicile, planificarea strategică urbană, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- dezvoltare durabilă, astfel încât pe termen lung să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și operatorii economici;

- întărirea capacității instituționale prin management eficient, definirea și restructurarea serviciilor publice în raport cu resursele financiare actuale, cu obiectivele dezvoltării durabile, precum și cu doleanțele și cerințele comunității;
- crearea unei rețele de comunicații intermunicipale în scopul schimbului de informații între municipalități cu privire la utilizarea celor mai bune practici (în management urban sau management de proiect);
- realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public-privat;
- realizarea acelor programe și proiecte pe care sectorul privat nu le poate finanța;
- integrarea politicilor atât pe orizontală, pentru a se realiza un efect sinergic simultan între sectoare, cât și pe verticală, având în vedere corelarea și integrarea politicilor de dezvoltare a orașului cu politicile de dezvoltare ale județului și ale regiunii din care face parte;
- managementul resurselor, ce presupune integrarea fluxurilor de resurse energetice, materiale, financiare și umane, inclusiv într-un ciclu natural;
- utilizarea mecanismelor de piață pentru a atinge ținta durabilității, respectiv emiterea de reglementări pentru eco-taxe și funcționarea utilităților publice în sistem de piață, evaluarea investițiilor după criterii de mediu, luarea în considerare a problemelor de mediu la întocmirea bugetului local;
- descentralizarea managementului în sectorul energetic;
- design-ul arhitectonic durabil în temeiul căruia se stabilesc reguli privitoare la materialele de construcții, design-ul unei dădiri, bioclimatul, densitatea dărilor într-un areal, orientarea spațială a dărilor, „structuri verzi” în jurul clădirilor, microclimat, eficiență energetică;
- realizarea unui program sau proiect fără a afecta cultura unei comunități, ori pentru a recupera moștenirea culturală și tradițiile întregii comunități locale;
- interzicerea multiplicării serviciilor publice, dacă acestea nu servesc unei nevoi locale;

- fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială;
- analiza capacității tehnice de execuție;
- evaluarea eficienței utilizării resurselor financiare și umane;
- evaluarea viabilității financiare a unui program sau proiect prin prisma veniturilor fiscale obținute;
- identificarea nevoilor comunității locale și a priorităților acesteia; corespondența între lansarea unui program sau proiect și nevoile comunității;
- evaluarea nevoilor comunităților sărace și a capacității municipalității de a asigura accesul acestora la locuință, locuri de muncă și serviciile publice de bază;
- protecția mediului;
- realizarea unui program sau proiect în parteneriat cu sectorul privat, ori realizarea unui program sau proiect de către sectorul privat, pentru a transfera costurile unei investiții, dacă există oportunitatea de a obține profituri viitoare;
- asigurarea publicității informațiilor cu impact în investiții (informații topografice, informații statistice privind economia locală și regională, regulamentul de urbanism, planul de urbanism general și planurile de urbanism zonal).

Principiile de realizare sau de reabilitare a unei zone de locuit potrivit planului de urbanism general, conform Agendei Habitat de la Istambul, 1996

- Planificarea unei întregi zone de locuit va fi integrată astfel încât să cuprindă clădiri de locuit (individuale sau colective potrivit sistemul de design arhitectonic), clădiri cu destinație comercială, parcuri, școli și infrastructură edilitară necesară pentru nevoile zilnice ale rezidenților;
- Zona de locuit va conține o diversitate de clădiri;
- În situația în care în zonă sunt clădiri istorice (din patrimoniul național cultural), acestea vor fi

reabilitate (fațadă și interior), fără a afecta proiectul în baza căruia s-au construit. În nici un caz, aceste clădiri nu vor fi transformate sau demolate;

- Zona de locuit va avea un centru care combină funcțiunile comerciale cu cele civice, culturale și de agrement;
- Zona va conține spații deschise în formă de scuar, spații de verdeață sau parcuri;
- Spațiile deschise vor avea un design care să încurajeze prezența rezidenților și pentru a întări relațiile în cadrul comunității sau comunităților din acea zona funcțională;
- Vor fi proiectate în mod generos spațiile pietonale și de circulație cu biciclete. Acestea vor fi exclusive în centrul istoric al orașului;
- Terenurile naturale – forestiere, cu vegetație florală sau cu luciu de apă vor fi păstrate pe cât posibil sau integrate în parcuri;
- Comunitățile vor respecta regulile de conservare a resurselor și de reducere a deșeurilor;
- Comunitățile vor utiliza în mod rațional resursele de apă;
- Orientarea străzilor și plasamentul clădirilor vor contribui la creșterea eficienței energetice.

Acte și documente internaționale, precum și legislația internă în baza cărora s-au fixat obiectivele generale și se întocmește planul de acțiune pentru Agenda Locală 21 Târgu-Mureș

A. Acte și documente internaționale

- Agenda Locală 21, 1992;
- Al cincilea Program de acțiune pentru mediu (1993) – o abordare comprehensivă pentru UE: activități în probleme urbane, date comparative și indicatori privind mediul urban și implementarea inițiativelor cuprinse în Agenda Locală 21;
- Carta Aalborg (Charter of European Cities & Towns Towards Sustainability), aprobată de către participanții la Conferința Europeană cu

- privire la orașe și așezări durabile la Aalborg, Danemarca, 1994;
- Planul de acțiune de la Lisabona, pentru aplicarea Cartei Aalborg din 1994 și a Agendei Locale 21;
 - Raportul „Orașe Europene Durabile”(„European Sustainable Cities, Bruselles, 1996”);
 - Declarația de la Bremen din 1997, prin care s-au stabilit principiile parteneriatului între sectorul privat și municipalități privind dezvoltarea durabilă a orașelor;
 - «Dezvoltare Urbană Durabilă în Uniunea Europeană: Un cadru de acțiune», 1998;
 - Apelul de la Hanovra al primarilor de municipii din 36 de țări europene, adoptat la cea de-a treia Conferință a orașelor și așezărilor durabile, Hanovra, Germania, 2000;
 - Declarația de la Bremen, Comunitatea de Afaceri și Municipalitate, Noi Parteneriate pentru secolul XXI;
 - Green Paper – Environmental Issues, European Commission, 2000;
 - Carta Europeană a Moștenirii Arhitecturale (Charter of the Architectural Heritage) adoptată de Consiliul Europei în octombrie 1975;
 - Planul de Acțiune al Comunității în domeniul Moștenirii Culturale (1994);
 - Art.151 din Tratatul care stabilește Comunitatea Europeană – scopul conservării și dezvoltării moștenirii culturale comune, cu respectarea diversității;
 - Art.6 din Tratatul care stabilește Comunitatea Europeană – protecția mediului trebuie integrată în toate politicile și activitățile comunitare.
- B. Legislație internă:**
- Legea administrației publice locale nr. 215/2001;
 - Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.326/2001;
 - Legea nr.27/1994 privind impozitele și taxele locale;
 - Legea nr.189/1998 privind finanțele publice locale;
 - Legea nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
 - Legea nr.71/1996 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea I - Căi de comunicație;
 - Legea nr.171/1997 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a II-a – Apa;
 - Legea nr.5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - Zone protejate;
 - Legea nr.351/ 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități;
 - Legea nr.575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a V-a - Zone de risc natural;
 - Legea nr.10/1995 privind calitatea în construcții;
 - OG nr.20/1994 privind măsuri pentru reducerea riscului seismic al construcțiilor existente, republicată;
 - Legea nr.460/2001 pentru modificarea și completarea OG nr.20/1994 privind măsuri pentru reducerea riscului seismic al construcțiilor existente;
 - OG nr.244/2000 privind siguranța barajelor, aprobată prin Legea nr.466/2001;
 - OG nr.65/2001 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale;
 - Legea locuinței nr.114/1996, republicată;
 - Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice;
 - Legea nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989;
 - Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia;
 - Legea nr.219/1998 privind regimul concesiunilor;
 - Legea nr.41/1995 pentru aprobarea OG nr.68/1994 privind protejarea patrimoniului cultural național;

- Legea nr.56/1998 privind aprobarea OG nr.24/1997 pentru modificarea și completarea OG nr.68/1994 privind protejarea patrimoniului cultural național, aprobată prin Legea nr.41/1995;
- OG nr.43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, aprobată prin Legea nr.378/2001;
- OG nr.47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial, aprobată prin Legea nr.564/2001;
- Legea în vâțământului nr.84/1995, republicată;
- Legea nr.133/2000 pentru aprobarea OG nr.102/1998 privind formarea profesională continuă prin sistemul educațional;
- Legea nr.33/1995 pentru ratificarea Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg la 1 februarie 1995;
- Legea nr.48/2002 pentru aprobarea OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Legea protecției mediului nr.137/1995, republicată;
- Legea apelor nr.107/1996;
- OUG nr.236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice;
- Legea nr.426/2001 pentru aprobarea OUG nr.78/2000 privind regimul deșeurilor;
- Legea nr.465/2001 pentru aprobarea OUG nr.16/2001 privind gestionarea deșeurilor industriale reciclabile;
- Legea nr.655/2001 pentru aprobarea OUG nr.243/2000 privind protecția atmosferei;
- Legea nr.133/1999 privind stimularea întreprinzătorilor privați pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii;
- OUG nr.76/2001 privind simplificarea unor formalități administrative pentru înregistrarea și autorizarea funcționării comercianților (înființarea birourilor unice în cadrul camerelor de comerț și industrie).

I.2.1. Dezvoltarea infrastructurii de bază

I.2.1.1. Apa

Pentru gospodărirea și dezvoltarea durabilă a resurselor de apă vor fi aplicate principiile formulate în Directiva Consiliului European 60/2000/CE.

Obiective pe termen mediu

- Controlul strict al activităților poluante, educarea populației, delimitarea zonei de protecție sanitară în zona captărilor Uzinei de apă, introducerea unui program periodic de dragare în zona prizelor de apă.
- Realizarea acumulărilor în bazinul hidrografic al pârâului Podoș și amenajarea pârâurilor Mureșeni și Beșa pentru reducerea riscului de inundații.
- Realizarea în albia minoră a râului Mureș a lucrărilor necesare pentru oprirea eroziunii talvegului și refacerea albiei în aval de barajul nr.2, precum și replantarea malurilor albiei minore a râului Mureș.
- Eliminarea deversărilor de ape uzate menajere în cursurile de apă. Strategia prevede identificarea permanentă a evacuărilor necontrolate de ape uzate menajere în cursurile de apă și remedierea imediată a defecțiunilor constatate.
- Curățarea albiilor Budiu, Cocoș, Beșa și a văii din zona podului Calea Sighișoarei.
- Extinderea sistemului zonal de alimentare cu apă și canalizare spre cartierele periferice ale orașului și spre localitățile din zonă.
- Instituirea unei zone de protecție sanitară în jurul bazinului de retenție din strada Libertății.
- Reabilitarea uzinei hidroelectrice de pe canalul Turbinei și reconstrucția fântânii lui Bodor Peter.
- Adoptarea de către consiliul local a reglementărilor specifice care conduc la modernizarea tehnologiilor de producție și de epurare a apelor uzate industriale ale SC Azomureș SA. Redactarea planului de acțiune și analizarea acestuia între oficialii autorității

TÂRGU MUREȘ

administrației publice locale și reprezentanții SC Azomureș SA.

Obiective pe termen lung

- Amenajarea unei zone umede protejate în brațul mort al râului Mureș, amenajarea unei zone de agrement în buda Mureșului, realizarea de mici lacuri artificiale pe valea pâraurilor, cu caracter nepermanent, din intravilan. În vederea amenajării zonei de agrement din buda Mureșului, în afara lucrărilor de protecție necesare din intravilan, este indispensabilă realizarea unor lucrări de amenajare complexă a bazinului hidrografic al pâraului Podoș, amonte de oraș.
- Punerea în valoare a izvoarelor din oraș. Strategia prevede amenajarea unor fântâni arteziene și a unor zone de recreere în zona izvoarelor.
- Eliminarea deversărilor de ape uzate menajere în cursurile de apă.

I.2.1.2. Infrastructura stradală**Obiective pe termen mediu**

- Finalizarea reabilitării străzii Gh. Doja (E60), care face intrarea în oraș dinspre Cluj-Napoca.
- Realizarea drumurilor ocolitoare pe două segmente: Corunca – Sângeorgiu de Mureș (relația Sighișoara - Reghin) și prelungirea Căii Sighișoarei (relația Cluj-Napoca – Sighișoara).
- Finalizarea pasajului pietonal subteran și a intersecției din P-ța Victoriei.
- Păstrarea actualei trame stradale și evitarea măsurilor care duc la creșterea vitezei pe structura stradală existentă. Strategia prevede dezafectarea semafoarelor cu programe fixe, înlocuirea lor cu semafoare cu program variabil în funcție de intensitatea traficului, mutarea spațiilor destinate parcurii autovehiculelor pe străzile adiacente arterelor principale de circulație.

- Încurajarea folosirii transportului în comun și a mijloacelor de transport alternative, îmbunătățirea transportului public.
- Crearea unei rețele de piste pentru biciclete la nivelul orașului.
- Înființarea unui dispecerat informatizat pentru dirijarea transportului urban de călători.
- Realizarea de îmbrăcăminte asfaltică sau de pavaj a tuturor străzilor existente în municipiu; astfel se rezolvă și o parte din curățenia străzilor, neantrenându-se pământ pe suprafețele carosabile existente.

Obiective pe termen lung

- Finalizarea centurii ocolitoare, prin realizarea drumului de centură Corunca – Sângeorgiu de Mureș.
- Internalizarea costurilor externe datorate activităților de transport.
- Amenajarea unor parcuri auto care să satisfacă, din punct de vedere al capacității și eficienței, nevoile locuitorilor.
- Realizarea unor zone pietonale.

I.2.1.3. Energia**Obiective**

- Elaborarea unei strategii termo-energetice în raport cu evoluția sectorului imobiliar, respectiv cu diversitatea și expansiunea locuințelor de tip individual.
- Realizarea unui program complex de investiții vizând modernizarea centralelor și a sistemului centralizat de distribuție a energiei termice și finalizarea programului de contorizare.
- Creșterea siguranței în exploatarea a rețelei electrice.

I.2.1.4. Agricultura

Obiective

- Găsirea unei soluții de mijloc între nevoia de extindere a orașului ca spațiu construibil și nevoia în creștere de produse agricole.
- Trecerea la o agricultură cu exploatații private, performante și profitabile.
- Înființarea de ferme familiale, formate prin cumpărarea sau arendarea de terenuri agricole.
- Asigurarea unei bazei tehnico-materiale moderne și performante.
- Ameliorarea efectivelor de animale și îmbunătățirea tehnologiilor de exploatare.
- Promovarea produselor agricole naturale.

I.2.1.5. Industria

- Obiective
- Stimularea înființării unor activități industriale performante, nepoluante.
- Retehnologizarea proceselor de fabricație.
- Recuperarea tradiției micii industrii.
- Dezvoltarea serviciilor financiare și de consultanță.
- Creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă.
- Dezvoltarea sectorului IMM cu activitate în domeniul producției.
- Realizarea parcului industrial/tehnologic.
- Aplicarea principiului „prevenirii poluării”, bazat pe o atitudine de inițiativă voluntară la nivelul agentului economic.
- Implementarea unor sisteme de monitorizare a emisiilor în afara amplasamentului unității poluante, pentru a se identifica impactul activității acesteia asupra zonelor protejate.
- Soluționarea problemei eliminării controlate a deșeurilor industriale toxice și periculoase.

I.2.1.6. IMM-urile și sectorul privat

Obiective

- Finalizarea procesului de privatizare a societăților de stat.
- Vitalizarea mediului economic local.
- Atragerea de capital străin.
- Implementarea de tehnologii de producție moderne.
- Reconversia și recalificarea profesională.
- Înființarea parcului industrial/tehnologic.
- Crearea unui sistem eficient de comunicare a IMM-urilor cu autoritățile locale, ONG-uri, asociații profesionale, științifice, civice, culturale, instituții de învățământ etc.
- Sprijinirea dezvoltării cu prioritate a segmentului IMM; în special a celor cu activitate de producție.
- Dezvoltarea unui centru de promovare și consultanță a IMM.
- Diversificarea ofertei de credite acordate IMM-urilor.
- Acordarea de facilități fiscale, inclusiv la nivel local.
- Colaborarea cu Agenția de Dezvoltare Regională «Centru», patronate, organizații specializate capabile să sprijine inițiativa locală a IMM-urilor.
- Promovarea și mediatizarea potențialului economic și a oportunităților de afaceri locale.

I.2.1.7. Transporturile

Obiective

- Modernizarea parcului auto urban de călători.
- Înființarea unui dispecerat informatizat pentru dirijarea transportului urban de călători.
- Înființarea unor noi stații în transportul interurban de călători.

TÂRGU MUREȘ

- Înlocuirea barierelor clasice cu bariere automate (termen scurt) și construirea unui nou traseu pentru calea ferată, mutarea gării și dezafectarea triajului (termen lung).
- Electrificarea căii ferate pe relațiile Târgu-Mureș – Războieni și Târgu-Mureș – Deda.
- Construirea căii ferate pe relația Târgu-Mureș – Sighișoara.
- Modernizarea Aeroportului Târgu-Mureș la standarde internaționale.

I.2.1.8. Turismul

Obiective

- Îmbunătățirea și dezvoltarea activității de marketing și promovare a turismului.
- Diversificarea ofertei și serviciilor turistice.
- Creșterea calității serviciilor turistice.
- Crearea unei imagini de „oraș turistic”.
- Asocierea activității turistice cu educația și protecția științifică a mediului.
- Revitalizarea Cetății Medievale.
- Dezvoltarea unor programe turistice cu scopul de a introduce orașul, zona și regiunea în circuitul turistic internațional prin valorificarea specificității locale.

I.2.1.9. Comerțul

Obiective

- Dezvoltarea rețelei comerciale la standarde ridicate.
- Atragerea marilor comercianți en-gros și en-detail, care să ofere servicii și produse de calitate ridicată și la prețuri accesibile.
- Acordarea atenției cuvenite componentelor de protecție a mediului: depozitarea mărfurilor, generarea de deșeurii și ambalarea.
- Organizarea piețelor en-gros la limita perimetrului locuit.

- Protejarea aspectului arhitectural-estetic al fațadelor spațiilor comerciale.
- Ridicarea nivelului general de educație și de calificare profesională în domeniul comerțului și serviciilor.

I.2.1.10. Comunicațiile

Obiective

- Diversificarea metodelor de comunicare și informare a cetățenilor.
- Implicarea cetățenilor în analiza și soluționarea problemelor comunității locale.
- Încorporarea considerentelor de dezvoltare durabilă în educația și instruirea profesională.
- Crearea unui sentiment de responsabilitate personală și colectivă asupra mediului.
- Îmbunătățirea calității și diversificarea serviciilor de telefonie fixă.
- Îmbunătățirea calității serviciilor de poștă.
- Ridicarea nivelului de cultură și educație prin utilizarea IT.
- Realizarea unui nucleu informațional la nivel de oraș – centru IT virtual.
- Realizarea unei infrastructurii de comunicații performante.
- Dezvoltarea de produse și servicii IT.

I.2.2. Protecția mediului (ecosistemului urban)

I.2.2.1. Aerul

Obiective pe termen mediu

- Reducerea aportului surselor industriale de emisii și a aportului traficului rutier la poluarea aerului, gestionarea corespunzătoare a deșeurilor.

- Informarea continuă și eficientă a minimum 60% din populația municipiului referitor la calitatea aerului.
- Reducerea cu 5dB(A) a nivelului de zgomot produs de centralele termice de cartier ce se învecinează direct cu blocurile de locuințe.
- Reducerea nivelului de zgomot prin interzicerea folosirii sirenelor fabricilor (în special la orele 6 și 22), oprirea semnalizării acustice la barierele automate.

Obiective pe termen lung

- Limitarea concentrației medii anuale a poluantului oxizi de azot sub pragul de intervenție.
- Reducerea cu 10dB(A) a nivelului de zgomot produs de traficul rutier pe arterele intens circulante.
- Limitarea concentrației medii anuale a poluantului particule în suspensie sub pragul de intervenție.

I.2.2.2. Spațiile verzi

Principalele disfuncționalități în domeniu sunt: lipsa parcurilor mari de agrement și starea spațiilor verzi din cartierele de locuințe, care sunt deteriorate, neamenajate și neîntreținute.

Obiective pe termen mediu

- Creșterea cu 10% a spațiului verde din zona centrală a orașului. Strategia aleasă constă în amenajarea unui aliniament verde pe lungimea cursului pârâului Podoș, ce ar cuprinde înființarea unei piste pentru bicicliști, care să lege cartierul Tudor Vladimirescu de centrul orașului și de zona stadionului municipal. Această lucrare ar necesita o eventuală schimbare a sistemului de circulație din zonă.
- Creșterea cu 10% a spațiului verde din cartierul Dâmbul Pietros. Strategia aleasă constă în amenajarea horticola și ecologică a împrejurimii terenului de minifotbal din cartierul Dâmbul Pietros, strada Suceava (proiect pilot), precum

și amenajarea curții din incinta Grădiniței nr.14 cu program prelungit.

- Schimbarea destinației unor spații de joacă și agrement, ca urmare a modificării structurii pe vârste a locuitorilor (din locuri de joacă în terenuri de sport sau în locuri de recreere și odihnă).
- Implicarea activă a cetățenilor în realizarea strategiilor, a planurilor de acțiune și a proiectelor de amenajare horticola a terenurilor de joacă și agrement sportiv. Se vor amplasa, în spațiile verzi și terenurile de joacă amenajate, cutii pentru sugestii și opinii, prin intermediul cărora beneficiarii obiectivului pot să-și exprime opiniile referitoare la amenajarea și întreținerea acestuia. Durabilitatea spațiilor amenajate se va susține și printr-un program educațional promovat de organizațiile neguvernamentale și asociațiile sportive.
- Crearea de parcuri de agrement, conform prevederilor din PUG, în zonele versanților cu pericol de alunecări, prin stabilizare și amenajare.
- Reabilitarea spațiilor verzi din cartiere, prin interzicerea ocupării acestora cu construcții provizorii. Personalizarea zonelor verzi din oraș și a celor adiacente blocurilor, prin interesarea asociațiilor de proprietari.
- Sporirea suprafețelor de spații verzi să nu se facă doar prin includerea pădurilor limitrofe, ci și prin amenajarea unor noi spații verzi în intravilan.
- Crearea unui parc municipal de dimensiuni mari (Hipodrom – Buda Mureșului).
- Crearea unor parcuri cu tematică specifică (parcul vârstnicilor, parcul îndrăgostiților).
- Continuarea plantărilor anuale de copaci ornamentali.
- Crearea unei perdele verzi în zona Calea Sighișoarei.
- Crearea unei perdele verzi (gard viu) în zona Week-End.
- Trecerea la amenajarea parcarilor auto prin dale înierbate.

Obiective pe termen lung

- Îmbunătățirea facilităților pentru dezvoltarea armonioasă a tineretului. Strategia constă în crearea a cinci baze sportive în cartiere și integrarea lor în spațiile verzi ce vor fi amenajate.
- Creșterea cu 30% a spațiului verde, amenajat corespunzător. Strategia constă în amenajarea de coridoare verzi de-a lungul râului Mureș și a arterelor rutiere principale, crearea de noi spații verzi în cartierele intens populate și amenajarea spațiilor verzi din incinta grădinițelor și școlilor.
- Reamenajarea horticola a parcului din incinta Cetății Medievale.
- Asigurarea condițiilor pentru exploatarea maximă a potențialului zonelor de agrement și recreere din perimetrul periurban. Strategia constă în exploatarea judicioasă a pădurilor ce înconjoară municipiul, prin amenajarea lor sub formă de „păduri parc” sau „păduri de agrement”: trupurile Comești, Budiu și Remetea (cca. 1000 ha).

I.2.2.3. Managementul deșeurilor

Un rol important în protejarea mediului îl are un management judicios al deșeurilor, care trebuie să cuprindă câteva principii de bază, stabilite și adoptate în 1990 de Comunitatea Europeană.

Obiective pe termen mediu

- Infomarea permanentă referitor la necesitatea gestionării corespunzătoare a deșeurilor și implicarea activă a populației în acest proces. Strategia prevede campanii de infomare, lansarea unor concursuri stimulative de genul: „curte curată”, „locuință ordonată”, pentru asociațiile de proprietari și gospodăriile individuale, consultarea organizațiilor de mediu în elaborarea planurilor de gospodărire a deșeurilor și implicarea acestora în campaniile de popularizare a planurilor și deciziilor.
- Elaborarea unei strategii de gospodărire a deșeurilor orășenești și industriale pe principiile dezvoltării durabile.

- Creșterea cu cca. 10% a procentului de deșeuri valorificate din totalul deșeurilor solide orășenești. Strategia propusă cuprinde colectarea selectivă a deșeurilor dintr-un cartier, în vederea recidării materialelor re folosibile, demararea unei campanii publicitare puternice în vederea pregătirii populației pentru introducerea noilor scheme de colectare selectivă a deșeurilor menajere și de recidare a materialelor și înființarea unui serviciu telefonic gratuit de infomare a cetățenilor cu privire la problemele de gestionare a deșeurilor.
- Înzestrarea asociațiilor de proprietari, a gospodăriilor individuale cu recipienți standardizați pentru colectarea deșeurilor, amenajarea de platforme betonate prevăzute cu guri de scurgere racordate la sistemul de canalizare, în vederea amplasării recipienților de colectare primară.
- Realizarea gropii ecologice regionale pentru depozitarea deșeurilor. Pe teritoriul orașului au fost identificate două amplasamente destinate selectării și compactării deșeurilor menajere, datorită eficientizării procesului de colectare.

Obiective pe termen lung

- Recondiționarea terenurilor cu depozite de reziduuri solide cu capacitate epuizată.
- Creșterea cu cca. 30% a procentului de deșeuri valorificate din totalul deșeurilor solide orășenești.
- Reducerea cu 70% a reclamațiilor primite de Primăria Municipiului Târgu-Mureș de la cetățeni, privind colectarea necorespunzătoare a deșeurilor menajere.

I.2.2.4. Zone expuse riscurilor naturale și antropice**Obiective**

- Realizarea acumulărilor de atenuare în bazinul hidrografic al pârâului Podoș.

- Amenajarea pârâului Beșa și a pârâului Mureșeni.
- Prevenirea inundării teritoriului apărat prin îndiguire din rețeaua de canalizare. Strategia prevede echiparea gurilor de vărsare a canalelor pluviale și a canalelor deversoare din sistemul unitar de canalizare cu dapeți de reținere și/sau, după caz, cu bazine de retenție și/sau stații de pompare.

I.2.3. Regenerare urbană

I.2.3.1. Dezvoltare și reabilitare urbană

Obiective

- Promovarea unei politici de cooperare cu Consiliul Județean și localitățile periurbane (hinderland-ul rural) pentru transformarea zonei într-o aglomerație urbană.
- Elaborarea și finalizarea strategiei de dezvoltare și reabilitare urbană, în baza planului de urbanism general, care să ia în considerare:

A. Reabilitare:

- prezervarea arhitecturii vechi a orașului;
- reabilitarea părții vechi a orașului, inclusiv a Cetății Medievale;
- asigurarea protecției fondului imobiliar construit cu valoare de patrimoniu, cu valoare istorică, situat în afara Cetății Medievale;

B. Dezvoltare:

- dezvoltarea urbană, prin fixarea centrului de servicii destinat activităților de consultanță managerială, financiară, juridică;
- delimitarea spațiului pentru activități industriale de prelucrare;
- delimitarea zonei pentru construcția unui parc industrial;

- înlocuirea fațadelor dădilor construite în perioada 1950-1990, care pot fi reabilitate; atragerea în acest scop a asociațiilor de locatari/prorietari și a operatorilor de piață;
- delimitarea zonelor pentru construcții de locuit, încurajarea construcțiilor individuale sau de tip condominiu cu 1-2 nivele;
- dezvoltarea zonei centrale de-a lungul principalelor artere: 22 Decembrie 1989, Gheorghe Doja, 1 Decembrie 1918, în paralel cu dezvoltarea centrelor de cartier pentru degrevarea zonei centrale;
- asigurarea terenurilor pentru construcția și/sau cumpărarea de locuințe sociale și pentru tineret;
- completarea și dezvoltarea echipării edilitare, pentru a încuraja creșterea numărului de locuințe și înlocuirea treptată a locuințelor tip bloc construite în perioada anilor '50-'80;
- reabilitarea locuințelor din cartierul Rovinari;
- reabilitarea și modernizarea zonei Valea Rece;
- modernizarea Teatrului de Vară;
- creșterea atractivității Grădinii Zoologice;
- realizarea obiectivului Casa Vârstnicilor;

I.2.3.2. Cultură, artă și spiritualitate

Obiective

- Realizarea de proiecte comune ale instituțiilor de cultură și artă profesionale, ale organizațiilor neguvernamentale de profil și ale posturilor de televiziune, vizând educarea publicului în spiritul recunoașterii și aprecierii valorilor reale, culturale și artistice.
- Trecerea Teatrului de vară în patrimoniul Consiliului Local.
- Susținerea proiectelor Teatrului Național, Filamonici de Stat, Teatrului „Ariel” și a celorlalte instituții specializate, din resurse financiare guvernamentale și locale.
- Corelarea activității unităților de învățământ cu instituțiile de cultură și artă.

TÂRGU MUREȘ

- Menținerea concretă a parteneriatului fundațiilor culturale – Forumul Fundațiilor Culturale, în programul de restituiri culturale târgumureșene (editări, comemorări, aniversări, evocări, festivaluri, concursuri etc.).
- Organizarea, cu asistența primăriei, a unor cursuri de training în management cultural.
- Lărgirea accesului la cursurile de management cultural desfășurate de instituțiile de învățământ și ONG-uri.
- Sprijinirea festivalurilor anuale: „Zilele Muzicale Târgumureșene”, Festivalul Internațional „In memoriam Constantin Silvestri” și Festivalul „Musica Sacra”, din fonduri locale.
- Continuarea și îmbogățirea programelor desfășurate în cadrul „Zilelor Târgumureșene”.
- Continuarea susținerii proiectului „Senior al Municipiului Târgu-Mureș”.
- Colaborarea și sprijinirea cultelor religioase prin realizarea unor proiecte comune în domeniu.

I.2.3.3. Sport și agrement

Obiective

A. Din punct de vedere al bazei materiale

În sistemul de învățământ

- Amenajarea și dotarea locurilor de joacă și a terenurilor destinate inițierii sportive în cele 40 de grădinițe.
- Amenajarea și dotarea terenurilor și a sălilor de sport în cele 20 de școli generale și 16 licee și grupuri școlare.

În cartiere și zone dens populate

- Amenajarea și dotarea locurilor de joacă, în cazuri justificate reducerea ca număr prin crearea unor zone mai întinse (eventual prin comasare), dotate complex, amplasate în zone verzi, la distanțe optime de locuințe.

- Amenajarea unor baze sportive complexe pentru mai multe tipuri de activități sportive (fotbal, baschet, volei, badminton, tenis etc.), unde asociațiile și duburile din cartiere să desfășoare activități sportive organizate.

În zone de agrement

- Amenajarea unor alei (piste de sănătate) în zona Platoului Cornești.

Pentru bazele sportive de interes municipal și național

- Preluarea de către municipalitate a bazelor existente, repararea și modernizarea lor (Parcul Municipal, patinoar, ștrand etc.) și redarea lor circuitului sportiv.
- Susținerea sportului școlar și de performanță, prin amenajarea „Budei Mureșului”, conform proiectului.

B. Din punct de vedere organizatoric se impune stimularea și sprijinirea înființării de asociații și duburi sportive:

- La nivelul tuturor unităților de învățământ preuniversitar (gimnazi, licee, grupuri școlare) și universitar (la nivel de facultăți, secții etc.), care să fie afiliate la Federația Sportului Școlar și Universitar.
- La nivelul cartierelor și zonelor dens populate, care să administreze un număr minim necesar de terenuri și baze sportive, prezentând garanția desfășurării unor activități cu un număr mare de practicanți la ramurile sportive preferate.
- La nivelul zonelor de agrement, în scopul sprijinirii Administrației Publice Locale în amenajarea bazelor sportive (piste de sănătate) și ulterior a organizării de activități în aceste zone.
- La nivelul “Sportului pentru toți”, la acele ramuri sportive care nu există încă, sau la nivelul acelor grupuri sociale care doresc să desfășoare o activitate sportivă continuă.

- La nivel municipal (club sportiv municipal) pentru ramurile sportive cu tradiție în municipiul nostru.
- La nivel municipal (Asociația Municipală "Sportul pentru toți"), care va avea menirea de a ajuta asociațiile și cluburile sportive în efortul lor de a îmbunătăți activitatea sportivă de masă, colaborând cu mass-media în vederea popularizării posibilităților de practicare a activităților fizice și sportive pentru sănătate, educație și recreere.

I.2.4. Reducerea sărăciei

I.2.4.1. Educația formală

Principala problemă identificată este neconcordanța între cererea de pe piața muncii și calificările asigurate de învățământul tehnic și profesional (liceu, școală profesională și școală complementară de ucenici).

Obiective

Învățământul formal trebuie permanent relaționat cu mediul social-economic și politic. El are menirea să realizeze oferta de educație pe o arie tematică largă, pentru a satisface necesitățile și posibilitățile de absorbție a forței de muncă din zona sa geografică.

Relaționarea cu mediul social-economic și politic nu trebuie să rămână o inițiativă doar a unităților de învățământ, ci și a comunității locale, acesta fiind un obiectiv general strategic.

El se poate realiza prin îndeplinirea următoarelor obiective specifice:

- Realizarea unui recensământ al copiilor pe zone, precum și o analiză a spațiilor de învățământ disponibile în fiecare cartier.
- Extinderea la parterul blocurilor a spațiilor destinate învățământului preșcolar, cu precizarea limitelor unor spații de joacă.
- Stimularea înființării de grădinițe particulare.
- Modernizarea infrastructurii și dotărilor sistemului de învățământ.

- Crearea unui pol de învățământ superior, ca un complex universitar și de cercetare.
- Introducerea sistemului „vaucher” în învățământul obligatoriu (existența unor înscrieri privind sumele alocate în bugetul local pentru educație, soțote/cap de elev, pe care părinții, pe baza opțiunii neîngrădite, să le poată transfera la școala preferată; instituțiile cu mai mulți elevi ar beneficia automat de fonduri bugetare mai mari, așa cum universitățile cu mai mulți studenți posedă resurse mai bogate), competiția dintre școli generând o calitate superioară a actului educativ.
- Realizarea unui sistem de transport al copiilor la școlile mai îndepărtate, cu autobuze locale, pentru descongestionarea unor unități școlare supraaglomerate, precum cele din cartierul Tudor Vladimirescu.
- Suplimentarea posturilor de consilieri și psihologi școlari, necesitate care se impune ca urmare a creșterii ratei divorțurilor, a comportamentului deviant și a consumului de alcool și droguri.
- Susținerea unor «work-shop»-uri pe probleme de comunicare în grupurile de adolescenți.
- Modernizarea și actualizarea programelor de educație, a bazei materiale și tehnologice, în acord cu cerințele pregătirii pentru societatea informațională.
- Realizarea unui studiu pe piața locală a forței de muncă, justificat de două aspecte: inflația de diplome (respectiv numărul lor mare față de oferta posturilor corespunzătoare) și devalorizarea diplomelor (în sensul semnificației lor tot mai scăzute și al abilităților deloc omogene asigurate de diplome egale).
- Organizarea și finanțarea unui curs practic de terminologie științifică maghiară și a unui curs practic de terminologie științifică română, dat fiind faptul că în municipiul Târgu-Mureș comunitatea este alcătuită din interfețe multiculturale.
- Furnizarea fundamentelor pentru educația ulterioară și pentru atitudinile necesare viitorului loc de muncă, prin programe de formare profesională adaptate cerințelor socio-economice ale municipiului.

- Organizarea unui centru județean de formare profesională, prin conversie și reconversie profesională, în cadrul unei unități de învățământ specializată și acreditată în acest sens.
- Realizarea unei baze de date (cu actualizare lunară) cu privire la structura învățământului profesional și tehnic, cererea de pe piața muncii și situația șomerilor pe meserii, care să poată fi consultată de părinți, elevi, școli, Inspectoratul Școlar Județean și firme.

I.2.4.2. Educația informală

Obiective

Dezvoltarea educației informale, ca alternativă și completare a educației formale, este *obiectivul general strategic*, prin realizarea unui parteneriat între sistemul de educație oferit de stat și alternativele educaționale oferite de ONG-uri.

Obiectivele specifice sunt următoarele:

- Realizarea unui catalog cu ofertele educaționale alternative.
- Crearea unui web-site privind posibilitățile de educație în afara sistemului școlar.
- Identificarea unor direcții de educație insuficient acoperite până în prezent de educația formală și informală, pentru dezvoltarea de programe în domeniul noilor tendințe ale educației:
 - pentru integrare europeană și globalizare
 - pentru protecția mediului
 - pentru o societate informațională
 - privind istoria locală
 - abordarea interdisciplinară a problemelor lumii moderne.
- Crearea unui centru la Complexul de Agrement și Sport „Mureșul” cu titulatura „Tabăra de acasă”, care să înglobeze activități desfășurate în mod organizat: activități sportive, expoziții, manifestări culturale, întâlniri de afaceri etc.

I.2.4.3. Formarea resurselor umane

Obiective

- Crearea unei legături între comunitatea locală și AJOFM, Primărie și Inspectoratul Școlar Județean, în vederea analizării situației și elaborării unor strategii comune și eficiente.
- Crearea de unități formatoare la locul de muncă pentru domeniile noi soliciitate pe piața muncii.
- Realizarea de studii și sondaje care să evidențieze necesitățile, cerințele și exigențele pieței muncii, atât în prezent cât și pentru următorii 5 ani, dat fiind faptul că un ciclu educațional durează între 3 și 4 ani de studiu.
- Includerea unor materii în curriculum-ul educațional (opțional) al unităților de învățământ, care să asigure pregătirea de bază în domeniile căutate pe piața muncii.
- Extinderea funcției educative a societății la un ansamblu de instituții formative (școala și universitatea, dar și mass-media, familia, comunitățile, instituțiile, societățile comerciale, ONG-urile).
- Diversificarea și extinderea ofertei de educație permanentă.
- Coordonarea instituțională a principalilor parteneri ai proceselor educaționale (instituțiile publice și societatea civilă, instituțiile politice, partenerii sociali, centrele de inovare și dezvoltare).

I.2.4.4. Tineretul

Obiective

- Sporirea participării tinerilor la viața economică, prin proiecte pilot în afaceri și experimentarea unor centre pentru dezvoltarea și folosirea eficientă a resurselor umane.
- Valorificarea potențialului creativ al tineretului, prin stimularea activităților tehnico-aplicative în domeniul informatic, prin cultivarea grijii autorității locale față de tinerii talentați.

- Acordarea de șanse egale tuturor tinerilor, pe parcursul întregului proces educațional. Tinerii sunt și trebuie să fie egali în cadrul procesului de învățământ. Tocmai de aceea vor fi eliminate practicile care favorizează orice fel de discriminări.
- Sprijinirea restructurării sistemelor de educație și instruire pentru tineret, în sensul promovării cunoașterii limbii, culturii și tradițiilor naționale.
- Crearea condițiilor care să asigure sporirea participării tinerilor la viața economică, prin promovarea unui sistem formativ pentru a facilita mobilitatea tinerilor între sistemul de învățământ și piața muncii.
- Stimularea aptitudinilor anteprenoriale ale tinerilor, prin învățare și prin implicarea acestora în structurile economice private, inclusiv prin acordarea de credite și facilități fiscale.
- Facilitarea accesului tinerilor pe piața muncii, a adaptării și readaptării acestora la rigorile economiei de piață.
- Inițierea și susținerea de programe de informare, consiliere și orientare profesională a tinerilor, precum și susținerea de inițiative în domeniul consilierii de carieră, reconversiei profesionale și medierii muncii.
- Valorificarea potențialului creativ al tinerilor prin alfabetizarea și specializarea în domeniul tehnicii de calcul și utilizării tehnologiei moderne, construirea unui sistem formativ adaptat evoluției școlare a tinerilor supradotați și înființarea unor centre de valorificare a creativității tehnico-științifice.
- Organizarea de cursuri și training-uri pentru dezvoltarea personalității, aptitudinilor și spiritului de inițiativă, decizie, responsabilitate, conducere, comunicare, management de proiecte, muncă în echipă.
- Organizarea de programe culturale, cursuri, tabere și training-uri pentru promovarea comunicării interetnice și a educației interculturale.

I.2.4.5. Șomajul

Obiective

- Organizarea de cursuri de recalificare în diverse meserii, pentru care există cerere pe piața muncii.
- Asistarea psihologică și socială pentru prevenirea apariției fenomenelor deviate.
- Monitorizarea permanentă a pieței locurilor de muncă și asigurarea accesului la informație pentru a diminua fenomenul de asimetrie. În acest sens, Consiliul Local împreună cu oficiile de muncă teritoriale vor implementa un serviciu computerizat de informare a publicului.
- Organizarea de cursuri de recalificare în cadrul unor instituții de învățământ bine organizate, acreditate, pentru a forma muncitori calificați, a căror diplomă să poarte antetul Ministerului Educației Naționale, pentru a fi recunoscută în țară și străinătate.

I.2.5. Responsabilitatea față de zonele adiacente rurale

Obiective

- Colaborarea cu comunele periurbane pentru asigurarea unei dezvoltări corelate a zonei.
- Organizarea unui centru en-gros pentru colectarea produselor agricole, în scopul dirijării lor către comerțul en-detail, precum și pentru procurarea mărfurilor de lungă folosință, de consum sau a utilajelor de către femeii.
- Repunerea în funcțiune a femelor legumicole și a serelor dezafectate din zona „DAFCOCHIM”.
- Protejarea livezilor existente, pentru o bună aprovizionare a orașului cu fructe.
- Revizuirea suprafețelor de teren agricol trecute în intravilan fără forme legale.

I.2.6. Responsabilitatea față de persoanele defavorizate

I.2.6.1. Situația vârstnicilor

Obiective

- Dezvoltarea unui sistem de îngrijire medico-socială la domiciliu, de tip «home-care», pentru persoanele vârstnice dependente, cu venituri modeste, lipsite de suport informal real (vecini, rude, prieteni) sau bolnavi care necesită îngrijire de durată, fiind imobilizați la pat.
- Acordarea de facilități privind protecția socială a pensionarilor, privind reducerea cu un anumit procent a impozitelor pe locuințe pentru cei cu venituri modeste.
- Acordarea de gratuități pe mijloacele de transport în comun de pe raza municipiului Târgu-Mureș, pentru pensionarii în vârstă de peste 65 ani.
- Înființarea în cartierele orașului a unor "Centre de Distribuire a Ajutoarelor Umanitare" pentru pensionarii cu situație materială precară.
- Implicarea autorităților, cu atribuții în domeniul protecției persoanelor vârstnice, în stoparea degradării condițiilor de viață.

I.2.6.2. Situația copiilor defavorizați

Obiective

- Asistarea copiilor proveniți din familii de romi sau din familii destrămate sau cu grave probleme economice, în scopul participării acestora la actul de educație, precum și la activitățile culturale.
- Organizarea de cursuri de calificare profesională pentru adolescenți; interzicerea angajării în muncă a tinerilor sub 16 ani.
- Consilierea și reintegrarea socială a elevilor exmatriculați din școli din diverse motive.

I.2.6.3. Situația persoanelor cu handicap sever

La finele anului 2001, în județul Mureș erau înregistrate aproximativ 3.000 de persoane cu handicap, din care 800 în Târgu-Mureș.

Obiective

- Programe de consiliere a părinților în vederea păstrării copiilor cu handicap sever în familie.
- Formarea unor deprinderi de muncă (după capacitate), în vederea ocupării timpului persoanei cu handicap în mod plăcut și util.
- Încurajarea înființării unor cluburi sau centre de zi.
- Pregătirea profesională a persoanele cu handicap social (tineri orfani crescuți în diferite case de copii până la vârsta de 18 ani), urmărindu-se asigurarea unui post (la vârsta de 16-17 ani) conform calificării lor.
- Acordarea unui sprijin material atelierelor ocupaționale pentru formarea unor priceperi, deprinderi de muncă utilă la tinerii cu handicap mental.
- Construirea unor case cu 4-5 garsoniere pentru tinerii cu handicap mental, pentru a se evita marginalizarea acestora de către societate.
- Încurajarea înființării unor centre de zi de tip familial pentru persoane cu handicap, pentru activitatea specializată de recuperare și socializare.
- Identificarea tuturor factorilor și coordonarea acestora pentru ca toate activitățile din domeniu să se desfășoare sub aceeași „umbrelă” – ONG-urile să preia inițiativa, iar primăria să ajute material activitatea acestora.

I.2.7. Conviețuirea etniilor

Obiective pe termen mediu

- Promovarea multilingvismului în relațiile dintre autorități și cetățeni, promovarea multilingvismului prin afișaje cu caracter informațional (denumiri de străzi și alte

indicatoare topografice), promovarea multiculturalismului cu ocazia manifestărilor organizate în oraș.

- Dezvoltarea educației în limbile minorităților, prin crearea secțiilor de limbă maghiară în toate specializările și la toate nivelurile de învățământ și realizarea unui echilibru privind limba de predare, în conformitate cu proporționalitatea comunităților etnice și nevoile lor.
- Formarea continuă a pedagogilor romi.

Obiective pe termen lung

- Constituirea unui grup de lucru la nivelul primăriei pentru elaborarea unui program pe problemele romilor și integrarea lor socială. Identificarea sistemului de învățământ adecvat comunităților de romi, în scopul integrării lor sociale și acceptării valorilor urbane ale comunităților cu care conviețuiesc.

1.2.8. Societatea civilă (sectorul ONG)

Obiective

- Dezvoltarea parteneriatului dintre societatea civilă și administrația publică locală.
- Derularea de programe în parteneriat de către primărie cu ONG-urile din toate domeniile: social, ecologie, economic, cultural, educațional, tineret, sănătate, sport.
- Formarea unui parteneriat între ONG-urile din sectorul IMM, de protecția mediului și social pentru promovarea strategiei și a conceptului de dezvoltare durabilă și identificarea modalităților de implementare a Strategiei.
- Negocieri și colaborări cu Liga Asociațiilor de Proprietari și cu instituțiile de învățământ pentru formarea unor administratori de asociații calificați.

1.2.9. Siguranța și ordinea publică

Obiective

- Intensificarea activităților educaționale în familie, școală, biserică și mass-media.
- Sincronizarea mai bună a acțiunilor administrației publice locale și a organelor ordinii publice (Poliție, Jandamerie și Gardieni Publici).
- Înființarea de secții de poliție în principalele cartiere.
- Crearea de locuri de muncă, prin investiții noi și înlăturarea acordată investitorilor.
- Amenajarea de centre de triere și asistență socială pentru minorii lipsiți de supraveghere, care vagabondează și cerșesc, precum și pentru persoanele majore lipsite de spații de locuit, mijloace de existență, care practică prostituția sau cerșesc.
- Îmbunătățirea sistemului de iluminat public în toate zonele orașului.
- Îmbunătățirea dotării cu mijloace auto, tehnică de comunicare, dotare individuală de autoapărare și intervenție a agenților de ordine, gardienilor publici și jandamilor.
- Finalizarea construirii drumului de centură în vederea eliminării traficului greu și de tranzit din zonele interioare ale orașului.
- Supravegherea electronică a intersecțiilor, parcărilor și altor zone aglomerate, în scopul prevenirii furturilor de/din autovehicule.
- Amenajarea unor parcuri moderne pentru decongestionarea arterelor de circulație, a aleilor.
- Schimbarea indicatoarelor de circulație vechi cu indicatoare noi, reflectorizante, în paralel cu revizuirea întregului sistem de semaforizare, creându-se undă verde continuă pe arterele principale.
- O mai bună colaborare, eventual reglementată prin protocoale ferme, între instituțiile responsabile în prevenirea și diminuarea delincvenței juvenile.
- Înființarea unui centru de minori, asigurat cu pază, care să ofere asistență specializată, unde

să existe spații pentru minorii care au comis fapte penale.

- Reintegrarea delincvenților în comunitate.
- Măsuri legislative, care să încurajeze agenții economici să angajeze persoane care provin din case de copii, penitenciare și sunt calificați într-o meserie.

■

- Implicarea mai concretă a organizațiilor neguvernamentale în munca de prevenție.
- Prezența mai susținută a autorităților în școli, atât cadre din poliție cât și din penitenciar.
- Colaborarea între autorități locale și organizațiile neguvernamentale în prevenirea consumului de droguri.

II. PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE

II.1. Considerații generale

Planul Local de Acțiune (PLA) - ca instrument de planificare și implementare - conține un **set de politici** pe domenii de activitate ce se aplică într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale fixate într-o strategie. Termenul de realizare a planului local de acțiune trebuie să corespundă termenului de 10-20 de ani, fixat pentru realizarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă (SLDD).

Planul de acțiune este procesul participativ de dezvoltare a unui plan relativ scurt, care utilizează resurse disponibile pentru a atinge obiective limitate, de obicei într-o zonă bine definită.

Avantajul principal posibilitatea realizării pe termen scurt. Prin natura sa, este inovativ și flexibil. O problemă o poate constitui lipsa sprijinului specific legal, dacă nu este legat de un plan legiferat; un alt potențial pericol este rezolvarea de tip ad-hoc.

Planul de acțiune este, de fapt, utilizarea bunului simț. Dacă este nevoie de suportul altor persoane sau organizații pentru atingerea unui obiectiv, iar cooperarea lor este voluntară, atunci este vital să se obțină sprijinul acestora prin însuși procesul de planificare.

În literatura de specialitate, se consideră că planul de acțiune are următoarele caracteristici de bază:

- Este orientat către implementare;
- Acționează pentru a aborda problemele într-un cadru temporal bine stabilit;
- Se referă la o zonă bine definită;
- Este inovativ, anti-rutină;
- Trebuie asumat de către cei implicați;
- Problema abordată trebuie să fie una legitimă;
- Se referă la resurse realiste, disponibile;
- Cei implicați pot învăța din proces.

Periodic, PLA va fi revizuit, astfel încât țintele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel

național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui. Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluării resurselor la un proiect este mai mică, având în vedere că, pe măsură ce se înalță în timp, variabilele economice ce trebuie luate în calcul la o prognoză economică se multiplică.

II.2. Principii și condiții

Planul Local de Acțiune se adresează comunității locale, drept pentru care măsurile, numărul acestora și prioritizarea lor, precum și mecanismele instituționale de aplicare trebuie să țină seama de interesele acestei comunități.

În PLA orice măsură ce se concretizează într-un program, sub-program ori proiect va ține cont de următoarele aspecte:

- concordanța între țintele fixate în programe, sub-programe, proiecte cu obiectivele generale cuprinse în Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă;
- existența unor resurse financiare limitate, care determină modalitatea de finanțare și mecanismele juridice pe care se întemeiază un program, sub-program sau proiect;
- evitarea efectului de evicțiune, având în vedere resursele limitate; autoritatea publică locală va evalua permanent oportunitatea realizării unei investiții, nu numai în raport cu resursele sale financiare prezente, ci și cu cele viitoare, dar și cu opțiunile populației, astfel încât să încurajeze responsabilitatea comunitară și individuală, precum și parteneriatul în realizarea unui proiect de dezvoltare locală;
- gradul de popularizare (cunoaștere publică) prin diseminarea informației în rândul comunității locale, care presupune existența mecanismului de dezbateri și consultări publice;

- implicarea părților interesate în realizarea unui program, sub-program sau proiect;
- norme de reglementare versus norme de autoreglementare. Autoritatea locală va avea în vedere că sunt situații în care organizațiile non-profit sau asociațiile profesionale își pot fixa reguli pe baze voluntare, în situația realizării unui proiect fără intervenția autorității publice prin reglementări. De aceea, este bine să se evite suprareglementarea.

II.3. Măsuri de întărire a capacității instituționale

II.3.1. Pregătirea și perfecționarea resurselor umane

Pentru atingerea obiectivelor propuse, Primăria Municipiului Târgu-Mureș trebuie să-și întărească

capacitatea instituțională la toate nivele de decizie și execuție. Aceasta presupune nu doar atragerea de resurse financiare suficiente realizării investițiilor, ci și ridicarea nivelului de pregătire și specializare a resurselor umane, identificarea celor mai eficiente mecanisme de comunicare, precum și reanalizarea cadrului de alocare a atribuțiilor și responsabilităților.

Dezvoltarea și întărirea capacității instituționale este un proces de durată. Administrația publică locală trebuie să acționeze în sensul producerii unei schimbări de profunzime a mentalității și atitudinii funcționarilor publici față de relația cetățean – administrație, ca o condiție a creșterii credibilității administrației publice.

În acest sens, autoritatea locală s-a preocupat continuu de participarea funcționarilor săi la cursuri de pregătire și specializare. Dintre acestea amintim:

Organizator	Denumire curs	Durata	Nr. participanți
CODECS	Pregătire de formatori	3 zile	15
CODECS	Funcționarea și managementul APL	3 zile	12
CODECS	Management antreprenorial și parteneriat	3 zile	13
CODECS	Rolul comunicării și sistemul informațional	3 zile	12
CODECS	Costuri și tehnici bugetare în APL	3 zile	15
CODECS	Planul de afaceri - instrument de lucru managerial	3 zile	15
CODECS	Managementul proiectelor și dezvoltarea regională	3 zile	13
CODECS	Abilități în furnizarea serviciilor către clienții APL	3 zile	19
CODECS	Protecția consumatorului	3 zile	13
CNFCAPL	Managementul proiectelor cu finanțare UE	5 zile	4
CNFCAPL	Execuția creanțelor bugetare	5 zile	4
Fundația pentru Dezvoltare Umană	Managementul proiectelor de servicii sociale	3 luni	2

Procesul de instruire și perfecționare va continua și pe viitor. Strategia executivului în acest domeniu are în vedere două direcții principale:

- perfecționarea continuă, prin participarea la cel puțin un curs pe an a tuturor funcționarilor

- stabilirea de parteneriate public-privat și/sau public-public pentru organizarea cursurilor.

II.3.2. Studii și proiecte

Întărirea capacității instituționale, precum și obiectivele dezvoltării durabile identificate, nu se pot concretiza în lipsa unor proiecte și studii de dezvoltare și regenerare urbană. Acestea sunt mai mult decât necesare având în vedere evoluția urbană în cele două etape (până în anii 80 și după 1990), dar mai ales tendințele de dezvoltare și extindere actuale.

Astfel, după elaborarea și adoptarea Planului Urbanistic General, la nivelul legislativului și executivului s-a luat decizia de a trece la elaborarea într-un ritm accelerat a studiilor și planurilor necesare fundamentării dezvoltării și regenerării urbane. Dintre acestea, în perioada imediat următoare sunt prevăzute a se realiza:

- PUZ Reamenajare zona centrală
- PUZ Reamenajare Complexul de Agreement și Sport MUREȘUL
- PUZ Voiniceni – Remetea

- PUZ Spitalul Județean
- PUZ Platoul Comești – Zoo
- PUZ Calea Sighișoarei – Livezeni
- PUZ Calea Sighișoarei – Pășunii
- PUZ Parc industrial
- PUD Locuințe pentru tinerii medici 1 Decembrie 1918
- PUD Locuințe pentru tineri ANL Predeal
- PUD Locuințe pentru tineri ANL Suceava
- Cadastrul municipiului

II.3.3. Parteneriate

Nu se poate vorbi de o întărire a capacității instituționale fără existența unor parteneriate public-privat și public-public. Dintre cele mai importante amintim:

Parteneri	Domeniul	Tipul parteneriatului
Primăria SC Transport local SA SC Siletina Impex SRL	Transportul urban de călători	Public-privat
Primăria SC Salubriserv SA	Colectarea și administrarea rampei de gunoi	Public-privat
Primăria SC Salubriserv SA Penitenciarul Târgu-Mureș	Întreținerea curățeniei stradale	Public-privat
Primăria SC BIG Aluminium SRL	Amenajare refugii călători	Public-privat
Primăria SC Citadin Prest SA	Reparații drumuri și școli	Public-privat
Primăria Banca Comercială Română	Emiterea de obligațiuni municipale	Public-privat
Primăria SC Blue Star Design SRL	Afișaj stradal	Public-privat
Primăria Unilever România SA	Amenajarea Parcului Delma	Public-privat
Primăria SC Dentimod SRL	Confecționare mobilier urban	Public-privat
Primăria SC ACSA SA	Modernizarea și dezvoltarea CASM	Public-privat

Parteneri	Domeniul	Tipul parteneriatului
Primăria SC SOCOT SA	Reabilitarea str. Gh. Doja	Public-priv at
Primăria Consiliul Județean Mureș	Administrarea Aeroportului Târgu-Mureș	Public-public
Primăria CPAIMM	Dezvoltarea sectorului IMM	Public-public
Primăria ANL	Construirea de locuințe pentru tineri	Public-public
Primăria Asociațiile de proprietari	Administrarea zonelor adiacente blocurilor de locuințe	Public-public
Primăria RTI	Elaborarea Strategiei de Marketing Urban	Public-priv at
Primăria CNDD WS Atkins	Elaborarea Planului Local de Dezvoltare Durabilă	Public-priv at
Primăria Primăria Sect. XI Budapesta	Rețea de comunicație intermunicipală	Public-public
Primăria Primăria Zalaegerszeg	Rețea de comunicație intermunicipală	Public-public
Primăria Primăria Szeged	Rețea de comunicație intermunicipală	Public-public
Primăria Primăria Kecskemet	Rețea de comunicație intermunicipală	Public-public
Primăria Primăria Baja	Rețea de comunicație intermunicipală	Public-public
Primăria Primăria Guzelcamli	Rețea de comunicație intermunicipală	Public-public
Primăria Primăria Ilmenau	Rețea de comunicație intermunicipală	Public-public
Primăria Primăria Bourmouth	Rețea de comunicație intermunicipală	Public-public

II.4. Proiecția financiară 2002-2006 (mii lei)

Bugetul local reflectă evoluția activității economico-sociale din municipiul Târgu-Mureș, care se încadrează în tendințele regionale și naționale de dezvoltare.

Urmărind structura bugetului de cheltuieli, ponderea cea mai mare o au cele referitoare la cheltuielile social-culturale (cca. 44%) și cheltuielile cu serviciile și dezvoltarea publică, locuințe, mediu și ape (cca. 33%). Acest fapt reflectă preocuparea autorității locale față de satisfacerea nevoilor socio-culturale și dezvoltare urbană și protecție a mediului.

II.4.1. Veniturile bugetului local

Nr. Crt.	Venituri	Buget 2002	Propuneri 2003	Estimări 2004	Estimări 2005	Estimări 2006
1.	Venituri proprii	254.865.000	305.838.000	367.005.600	440.406.720	484.447.392
1.1.	Venituri curente	198.135.000	237.762.000	285.314.400	342.377.280	376.615.008
1.2.	Venituri de capital	2.7000.000	3.240.000	3.888.000	4.665.600	5.132.160
1.3.	Venituri cu destinație specială	54.030.000	64.836.000	77.803.200	93.363.840	102.700.224
2.	Prelevări din bugetul de stat	554.071.697	664.886.036	797.863.244	957.435.892	1.053.179.482
3.	Subvenții	1.553.370	1.864.043	2.236.853	2.684.224	2.952.645
4.	Împrumuturi	20.000.000	24.000.000	28.800.000	34.560.000	38.016.000
5.	TOTAL	830.490.067	996.588.080	1.195.905.696	1.435.086.836	1.578.595.519

II.4.2. Cheltuielile bugetului local

Nr. Crt.	Cheltuieli	Buget 2002	Propuneri 2003	Estimări 2004	Estimări 2005	Estimări 2006
1.	TOTAL	830.490.067	996.588.080	1.195.905.696	1.435.086.836	1.578.595.519
2.	Servicii publice generale	45.706.000	54.847.200	65.816.640	78.979.968	86.877.965
3.	Cheltuieli social-culturale	365.640.609	449.372.041	551.970.420	662.364.504	728.600.954
3.1.	Învățământ	313.939.000	376.726.800	452.072.160	542.486.592	596.735.251
3.2.	Sănătate	10.219.000	12.262.800	14.715.360	17.658.432	19.424.275
3.3.	Cultură, religie și acțiuni privind activitatea sportivă și de tineret	15.940.000	19.128.000	22.953.600	27.544.320	30.298.752
3.4.	Asistență socială, alocații, pensii, ajutoare și indemnizații	25.542.609	41.254.441	62.229.300	74.675.160	82.142.676
4.	Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape	274.039.370	318.243.934	369.168.750	443.002.500	487.302.750
5.	Acțiuni economice	61.800.000	74.160.000	88.992.000	106.790.400	117.469.440
5.1.	Agricultura și silvicultura	-	-	-	-	-
5.2.	Transporturi și comunicații	58.300.000	69.960.000	83.952.000	100.742.400	110.816.640
5.3.	Alte acțiuni economice	3.500.000	4.200.000	5.040.000	6.048.000	6.652.800
6.	Alte acțiuni	4.653.088	5.583.706	6.700.447	8.040.536	8.844.590

Nr. Crt	Cheltuieli	Buget 2002	Propuneri 2003	Estimări 2004	Estimări 2005	Estimări 2006
7.	Dobânzi aferente datoriei publice locale și alte cheltuieli	500.000	600.000	720.000	864.000	950.400
8.	Fonduri de rezervă	22.121.000	26.545.199	31.854.239	38.225.088	42.047.597
9.	Cheltuieli cu destinație specială	54.030.000	64.836.000	77.803.200	93.363.840	102.700.224
10.	Excedent	2.000.000	2.400.000	2.880.000	3.456.000	3.801.599
11.	Deficit	-	-	-	-	-

II.5. Obiectivele specifice și proiectele identificate

Următoarele obiective specifice decurg din obiectivul general strategic și obiectivele generale identificate în Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă:

II.5.1. Protecția mediului

Obiectiv specific: Reducerea aportului surselor industriale de emisie și a aportului traficului rutier la poluarea aerului		Titlul proiectului: Reducerea poluării produsă de activitatea IMM în zonele rezidențiale	Valoarea estimativă: 60.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Consiliul Local al IMM	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Departamentul de Urbanism și Amenajarea Teritoriului		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM)	

Obiectiv specific: Reducerea aportului surselor industriale de emisie și a aportului traficului rutier la poluarea aerului		Titlul proiectului: Sprijinirea IMM în implementarea sistemelor de management intern de mediu	Valoarea estimativă: 50.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Consiliul Local al IMM IPM	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Serviciul Strategii și Programe Economice		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș IPM	

Obiectiv specific: Reducerea aportului surselor industriale de emisie și a aportului traficului rutier la poluarea aerului		Titlul proiectului: Crearea unor perdele vegetale de protecție de-a lungul arterelor rutiere principale	Valoarea estimativă: 20.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Direcția Silvică Mureș	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Inspectoratul pentru Protecția Mediului	

Obiectiv specific: Reducerea aportului surselor industriale de emisie și a aportului traficului rutier la poluarea aerului		Titlul proiectului: Realizarea unor drumuri ocolitoare pentru traficul greu	Valoarea estimativă: 15.000.000 €
Durata: 7 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului Serviciul Strategii și Programe Economice		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș IPM	

Obiectiv specific: Reducerea aportului surselor industriale de emisie și a aportului traficului rutier la poluarea aerului		Titlul proiectului: Centrul vechi al orașului – zonă pietonală	Valoarea estimativă: 12.000.000 €
Durata: 7 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului Serviciul Strategii și Programe Economice		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Reducerea aportului surselor industriale de emisie și a aportului traficului rutier la poluarea aerului		Titlul proiectului: Sprijinirea sistemelor alternative de transport – crearea infrastructurii pentru biciclete	Valoarea estimativă: 7.000.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului Serviciul Strategii și Programe Economice		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Reducerea aportului surselor industriale de emisie și a aportului traficului rutier la poluarea aerului		Titlul proiectului: Telefonul cetățeanului - informații despre starea mediului	Valoarea estimativă: 15.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș IPM		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș IPM		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș IPM	

Obiectiv specific: Informarea continuă și eficientă a minim 60 % din populația municipiului referitor la calitatea aerului		Titlul proiectului: Amplasarea unei stații de monitorizare continuă a calității aerului în municipiul Târgu-Mureș	Valoarea estimativă: 820.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș IPM Agenți economici		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului Serviciul Strategii și Programe Economice		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

TÂRGU MUREȘ

Obiectiv specific: Informarea continuă și eficientă a minim 60 % din populația municipiului referitor la calitatea aerului		Titlul proiectului: Crearea unei scheme cadru de informare asupra episoadelor de poluare a aerului datorată agenților economici	Valoarea estimativă: 2.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș IPM Agenți economici, mass-media locală	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Serviciul Strategii și Programe Economice		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Reducerea cu 5 dB(A) a nivelului de zgomot produs de centralele termice de cartier ce se învecinează direct cu blocurile de locuințe		Titlul proiectului: Modernizarea centralelor termice de cartier	Valoarea estimativă: 45.000.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Energomur SA	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Reducerea cu 5 dB(A) a nivelului de zgomot produs de centralele termice de cartier ce se învecinează direct cu blocurile de locuințe		Titlul proiectului: Plantarea de perdele vegetale de protecție în zona centralelor termice	Valoarea estimativă: 2.000 €
Durata: 2 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Energomur SA Direcția Silvică Mureș IPM	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș IPM	

Obiectiv specific: Reducerea nivelului de zgomot produs de sirenele fabricilor și semnalizarea acustică la barierele automate		Titlul proiectului: Reducerea nivelului de zgomot produs de sirenele fabricilor și semnalizarea acustică la barierele automate	Valoarea estimativă: 10.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SN CFR Regionala Brașov	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Creșterea cu 10% a spațiului verde din zona centrală a orașului		Titlul proiectului: Crearea de zone verzi de-a lungul râului Mureș	Valoarea estimativă: 120.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Direcția Apelor Mureș Direcția Silvică Mureș Agenți economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Creșterea cu 10% a spațiului verde din zona centrală a orașului		Titlul proiectului: Crearea unui culoar verde de-a lungul pârâului Pocloș	Valoarea estimativă: 60.000 €
Durata: 2 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Direcția Apelor Mureș Direcția Silvică Mureș Agenți economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Creșterea cu 10% a spațiului verde din Cartierul Dâmbul Pietros		Titlul proiectului: Crearea de spații verzi în zona Valea Rece pe Dealul Budiului	Valoarea estimativă: 6.000 €
Durata: 2 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Direcția Apelor Mureș Direcția Silvică Mureș Agenți economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Creșterea cu 10% a spațiului verde din Cartierul Dâmbul Pietros		Titlul proiectului: Crearea de spații verzi publice pe terenurile în pantă neconstruibile	Valoarea estimativă: 6.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Direcția Silvică Mureș Agenți economici		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Creșterea cu 10% a spațiului verde din Cartierul Dâmbul Pietros		Titlul proiectului: Amenajarea pădurii urbane ca zonă de odihnă și recreere	Valoarea estimativă: 8.000 €
Durata: 2 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Direcția Silvică Mureș Agenți economici		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Reabilitarea spațiilor verzi din cartiere		Titlul proiectului: Implicarea activă a cetățenilor în realizarea strategiilor, a planurilor de acțiune și a proiectelor de amenajare horticolă a terenurilor de joacă, agrement și sport	Valoarea estimativă: 3.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Mass-media locală		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Reabilitarea spațiilor verzi din cartiere		Titlul proiectului: Schimbarea destinației unor spații de joacă și agrement, ca urmare a modificării structurii pe vârste	Valoarea estimativă: 2.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Mass-media locală		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Reabilitarea spațiilor verzi din cartiere		Titlul proiectului: Crearea unor parcuri personalizate	Valoarea estimativă: 2.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Mass-media locală		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Crearea unui parc municipal		Titlul proiectului: Parc municipal	Valoarea estimativă: 150.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Mass-media locală		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Direcția Apelor Mureș Direcția Silvică Mureș Agenți economici		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Ecologizarea practicilor de colectare		Titlul proiectului: Reamenajarea punctelor de colectare a deșeurilor la sursă	Valoarea estimativă: 20.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociațiile de proprietari Societatea civilă Agenți economici		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Ecologizarea practicilor de colectare		Titlul proiectului: Îmbunătățirea activității de salubritate urbană	Valoarea estimativă: 200.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Agenți economici		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Agenți economici		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Ecologizarea practicilor de colectare		Titlul proiectului: Introducerea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor voluminoase de la populație	Valoarea estimativă: 2.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Agenți economici		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Agenți economici		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Ecologizarea practicilor de colectare		Titlul proiectului: Separarea fluxului de deșeuri periculoase de cel al deșeurilor nepericuloase	Valoarea estimativă: 6.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Agenți economici		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Agenți economici		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Creșterea cu 10% a procentului de deșeuri valorificate din totalul deșeurilor solide orășenești		Titlul proiectului: Promovarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor de hârtie și carton în vederea reciclării	Valoarea estimativă: 2.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Agenți economici Mass-media locală		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Creșterea cu 10% a procentului de deșeuri valorificate din totalul deșeurilor solide orășenești		Titlul proiectului: Informarea cetățenilor asupra oportunităților de reciclare și valorificare a deșeurilor	Valoarea estimativă: 2.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Agenți economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Creșterea cu 10% a procentului de deșeuri valorificate din totalul deșeurilor solide orășenești		Titlul proiectului: Promovarea principiului prevenirii poluării	Valoarea estimativă: 2.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Agenți economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Creșterea cu 10% a procentului de deșeuri valorificate din totalul deșeurilor solide orășenești		Titlul proiectului: Elaborarea unui ghid de integrare a principiilor dezvoltării durabile în deciziile curente ale autorităților locale	Valoarea estimativă: 2.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș IPM SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Agenți economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș IPM SC Salubriserv SA Societatea civilă		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Creșterea cu 10% a procentului de deșeuri valorificate din totalul deșeurilor solide orășenești		Titlul proiectului: Organizarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor în școli și grădinițe	Valoarea estimativă: 2.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Agenți economici Inspectoratul Școlar Județean Mureș:	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Asociații de proprietari Societatea civilă Inspectoratul Școlar Județean Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Elaborarea unei strategii de gospodărire a deșeurilor orășenești și industriale pe principiile dezvoltării durabile		Titlul proiectului: Strategia de gospodărire a deșeurilor menajere și industriale	Valoarea estimativă: 4.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA IPM Societatea civilă Agenți economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA IPM Agenți economici		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Elaborarea unei strategii de gospodărire a deșeurilor orășenești și industriale pe principiile dezvoltării durabile		Titlul proiectului: Consultări între oamenii de afaceri privind gestiunea deșeurilor industriale periculoase, gestiunea deșeurilor din demolări și construcții, utilizarea rațională a resurselor	Valoarea estimativă: 2.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA IPM Societatea civilă Agenți economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA IPM Agenți economici		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Punerea în valoare a izvoarelor din municipiul Târgu-Mureș		Titlul proiectului: Punerea în valoare a izvoarelor din municipiul Târgu-Mureș	Valoarea estimativă: 10.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat Parteneriat: Primăria Municipiului Târgu-Mureș RA Aquaserv SA Societatea civilă Direcția Apelor Mureș Agenți economici		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș RA Aquaserv SA Societatea civilă		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Reabilitarea Uzinei de apă, a rețelei de distribuție apă potabilă, a rețelei de canalizare și a stației de epurare a municipiului Târgu-Mureș		Titlul proiectului: Reabilitarea Uzinei de apă, a rețelei de distribuție apă potabilă, a rețelei de canalizare și a stației de epurare a municipiului Târgu-Mureș	Valoarea estimativă: 27.909.400 €
Durata: 5 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș RA Aquaserv SA Societatea civilă Direcția Apelor Mureș		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș RA Aquaserv SA		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș RA Aquaserv SA	

Obiectiv specific: Păstrarea unei salubrități corespunzătoare a cursurilor de apă care străbat municipiul Târgu-Mureș		Titlul proiectului: Creșterea gradului de conștientizare a populației în scopul implicării sale active în păstrarea salubrității cursurilor de apă	Valoarea estimativă: 3.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș RA Aquaserv SA Societatea civilă Direcția Apelor Mureș		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Direcția Apelor Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA	

Obiectiv specific: Păstrarea unei salubrități corespunzătoare a cursurilor de apă care străbat municipiul Târgu-Mureș		Titlul proiectului: Salubritatea și punerea în valoare a cursurilor de apă	Valoarea estimativă: 10.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Societatea civilă Direcția Apelor Asociații de proprietari	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Salubriserv SA Societatea civilă Direcția Apelor Asociații de proprietari		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Reabilitarea și punerea în valoare a unor lucrări de artă pentru alimentarea cu apă, monumente de tehnică industrială		Titlul proiectului: Punerea în valoare a unui puț de captare a apei (vechime 95 de ani, rămas în cartierul Unirii)	Valoarea estimativă: 16.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș RA Aquaserv SA Specialiști	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș RA Aquaserv SA		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Reabilitarea și punerea în valoare a unor lucrări de artă pentru alimentarea cu apă, monumente de tehnică industrială		Titlul proiectului: Reabilitarea rezervoarelor și incintei aferente din strada Verii și integrarea lor în sistemul de alimentare cu apă existent sau amenajarea lor ca muzeu al apei	Valoarea estimativă: 104.000 €
Durata: 2 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș RA Aquaserv SA Specialiști	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș RA Aquaserv SA		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Reabilitarea și punerea în valoare a unor construcții hidrotehnice, monumente de tehnică industrială		Titlul proiectului: Reabilitarea Uzinei hidroelectrice Turbinei, inclusiv a canalului și construcțiilor hidrotehnice aferente	Valoarea estimativă: 420.900 €
Durata: 2 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș RA Electrica SA Direcția Apelor Mureș Agenți economici Specialiști	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Electrica SA Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Electrica SA		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Crearea și amenajarea unor zone umede		Titlul proiectului: Amenajarea unor pâraie necodificate	Valoarea estimativă: 152.300 €
Durata: 4 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Societatea civilă Specialiști	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Crearea și amenajarea unor zone umede		Titlul proiectului: Amenajarea pârâului Valea Rece	Valoarea estimativă: 30.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Societatea civilă Specialiști	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Crearea și amenajarea unor zone umede		Titlul proiectului: Amenajarea pârâului necodificat nr. 2 dintre SC Sumel SA și cimitirul Livezeni	Valoarea estimativă: 40.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Societatea civilă Specialiști	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

II.5.2. Economic

Obiectiv specific: Finalizarea reabilitării străzii Gh. Doja (E 60), care face intrarea în oraș dinspre Cluj Napoca		Titlul proiectului: Modernizarea străzii Gh. Doja	Valoarea estimativă: 3.264.700 €
Durata: 2 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fondul special al drumurilor publice Creditori	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Realizarea drumurilor ocolitoare pe două segmente: Corunca – Sîngeorgiu de Mureș (relația Sighișoara - Reghin) și prelungirea Căii Sighișoarei (relația Cluj Napoca - Sighișoara).		Titlul proiectului: Centura municipiului Târgu- Mureș pentru devierea traficului general pe relația SE-NE	Valoarea estimativă: 6.835.300 €
Durata: 3 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fondul special al drumurilor publice Creditori	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Realizarea drumurilor ocolitoare pe două segmente: Corunca – Sîngeorgiu de Mureș (relația Sighișoara - Reghin) și prelungirea Căii Sighișoarei (relația Cluj Napoca - Sighișoara).		Titlul proiectului: Prelungirea Căii Sighișoarei	Valoarea estimativă: 4.476.600 €
Durata: 3 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fondul special al drumurilor publice Creditori	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Finalizarea pasajului pietonal subteran și a intersecției din Piața Victoriei.		Titlul proiectului: Pasajul pietonal subteran din Piața Victoriei	Valoarea estimativă: 7.341.900 €
Durata: 5 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Finanțatori/Sponsori Creditori	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Păstrarea actualei trame stradale și evitarea măsurilor care duc la creșterea vitezei pe structura stradală existentă.		Titlul proiectului: Fluidizarea circulației pe drumurile existente, fără afectarea siguranței circulației	Valoarea estimativă: 7.341.900 €
Durata: 5 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Finanțatori/Sponsori Creditori	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Crearea unei rețele de piste pentru biciclete la nivelul orașului		Titlul proiectului: Rețea de piste pentru biciclete	Valoarea estimativă: 300.000 €
Durata: 2 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Finanțatori/Sponsori Creditori	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Realizarea de îmbrăcăminte asfaltică sau de pavaj a tuturor străzilor existente în municipiu		Titlul proiectului: Reabilitarea străzilor din Municipiul Târgu-Mureș	Valoarea estimativă: 4.485.800 €/an
Durata: anual	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Finanțatori Creditori	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

T Â R G U M U R E Ș

Obiectiv specific: Realizarea unui program complex de investiții vizând modernizarea centralelor și a sistemului centralizat de distribuție a energiei termice și finalizarea programului de contorizare		Titlul proiectului: Modernizarea centralelor termice, a sistemului de distribuție a agentului termic și contorizarea serviciilor publice	Valoarea estimativă: 10.900.000 €
Durata: 2 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Energomur SA Investitori/Finanțatori Creditori	Finanțare: SC Energomur SA Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: SC Energomur SA Primăria Municipiului Târgu-Mureș Asociațiile de proprietari		Monitorizare/Evaluare: SC Energomur SA Primăria Municipiului Târgu-Mureș Asociațiile de proprietari	

Obiectiv specific: Dezvoltarea sectorului IMM		Titlul proiectului: Centru de promovare și consultanță pentru IMM	Valoarea estimativă: 100.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Consiliul local al IMM	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenții economici	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Modernizarea parcului auto urban de călători		Titlul proiectului: Autobuze moderne pentru un oraș modern	Valoarea estimativă:
Durata: 3 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Transport Local SA	Finanțare: SC Transport Local SA Fonduri atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș SC Transport Local SA		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș	

Obiectiv specific: Aducerea Aeroportului Târgu-Mureș la standarde internaționale		Titlul proiectului: Modernizarea Aeroportului Târgu-Mureș	Valoarea estimativă: 2.325.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Consiliul Județean Aeroportul Târgu-Mureș Creditori	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase Consiliul Județean Aeroportul Târgu-Mureș	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Aeroportul Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Consiliul Județean	

Obiectiv specific: Dezvoltarea turismului		Titlul proiectului: Programul Transilvania Club	Valoarea estimativă: 100.000 €
Durata: 5 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Autorități locale interesate		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Consiliul Județean		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Consiliul Județean Mureș	

Obiectiv specific: Realizarea unei infrastructuri de comunicații performante		Titlul proiectului: Centru IT	Valoarea estimativă: 300.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Consiliul Județean		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Consiliul Județean	

II.5.3. Social

Obiectiv specific: Susținerea proiectelor culturale, colaborarea și sprijinirea cultelor religioase și realizarea unor proiecte comune în domeniu		Titlul proiectului: Sprijinirea festivalurilor anuale de muzică clasică și modernă, teatru, inclusiv programele Zilelor Târgumureșene	Valoarea estimativă: 60.000 €/an
Durata: anual	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Agenți economici O.N.G-uri		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Fonduri atrase
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Instituțiile locale de cultură și artă		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Preluarea de către municipalitate a bazelor existente, repararea și modernizarea lor (Parcul Municipal, patinoar, ștrand etc.) și redarea lor circuitului sportiv		Titlul proiectului: Modernizarea și includerea în circuitul sportiv a bazelor sportive de interes municipal și național	Valoarea estimativă: 1.000.000 €
Durata: 10 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Asociațiile sportive		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Alte surse
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Instituțiile de specialitate locale și centrale		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Susținerea sportului școlar și de performanță prin amenajarea „Buclei Mureșului” corf om proiectului existent		Titlul proiectului: Program de amenajare a „Buclei Mureșului” pentru agrement respectiv sportul școlar și de performanță	Valoarea estimativă: 300.000 €
Durata: 5 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Asociațiile sportive		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș
Instituțiile/Departamentele responsabile: Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Instituțiile de specialitate locale și centrale		Monitorizare/Evaluare: Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Modernizarea infrastructurii și a dotărilor sistemului de învățământ preuniversitar		Titlul proiectului: Modernizarea infrastructurii și a dotărilor sistemului de învățământ preuniversitar	Valoarea estimativă: 22.000 €
Durata: 10 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Inspectoratul Școlar Județean Agenții economici		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Alte surse
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Instituțiile de specialitate locale și centrale		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Identificarea unor direcții de educație, insuficient acoperite până în prezent de educația formală și informală, pentru dezvoltarea de programe în domeniul noilor tendințe ale educației.		Titlul proiectului: Tabăra de acasă	Valoarea estimativă: 100.000 €
Durata: 2 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Inspectoratul Școlar Județean Instituții de Cultură ONG – uri Camera de Comerț și Industrie		Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Alte surse
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș D.J.T.S		Monitorizare/Evaluare: Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Coordonarea instituțională a proceselor educaționale (instituțiile publice, societate civilă, instituții politice, parteneri sociali, centre de inovare și dezvoltare)		Titlul proiectului: Organizarea unui centru de formare profesională prin conversie profesională în cadrul unei unități de învățământ specializat și acreditat	Valoarea estimativă: 60.000 €
Durata: 10 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Inspectoratul Școlar Județean Agenții economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Alte surse	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Instituțiile de specialitate locale și centrale		Monitorizare/Evaluare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Valorificarea potențialului creativ al tineretului		Titlul proiectului: Program de formare și valorificare a potențialului creativ al tineretului	Valoarea estimativă: 60.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Inspectoratul Școlar Județean Agenții economici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș MTS Alte surse	
Instituțiile/Departamentele responsabile: D.J.T.S. Inspectoratul Școlar Județean		Monitorizare/Evaluare: Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Implicarea autorităților cu atribuții în domeniul protecției persoanelor vârstnice, în stoparea degradării condițiilor de viață		Titlul proiectului: Finalizarea construirii și dotării "Casei vârstnicilor" cu o capacitate de 100 persoane	Valoarea estimativă: 300.000 €
Durata: 2 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Organizațiile de pensionari D.J.S.P	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș. Alte surse	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Înființarea în cartierele municipiului a unor centre de zi cu diverse servicii specifice, inclusiv spații pentru distribuirea ajutoarelor umanitare		Titlul proiectului: Centre de zi cu servicii complexe	Valoarea estimativă: 20.000 €
Durata: 5 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Organizațiile de pensionari D.J.S.P ONG-uri	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș. Alte surse atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș ONG-uri		Monitorizare/Evaluare: Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Asistarea copiilor proveniți din familii de romi sau din familii destrămate sau cu grave probleme economice, în scopul cuprinderii lor în activități educaționale și culturale		Titlul proiectului: Înființarea unui centru de consiliere și integrarea socială a copiilor și adolescenților defavorizați	Valoarea estimativă: 20.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Instituțiile de specialitate D.J.P.C. ONG-uri	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș. Alte surse atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș ONG-uri		Monitorizare/Evaluare: Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Programe de consiliere a persoanelor cu handicap și a aparținătorilor acestora, în vederea recuperării și socializării acestora		Titlul proiectului: Înființarea unui centru de consiliere a persoanelor cu handicap și aparținătorilor, respectiv de orientare sau integrare socială a acestora	Valoarea estimativă: 10.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș I.J.P.P.H. ONG-uri	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș. Alte surse atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș I.J.P.P.H. ONG-uri		Monitorizare/Evaluare: Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Dezvoltarea parteneriatului dintre societatea civilă și administrația publică locală.		Titlul proiectului: Crearea unui consorțiu a ONG-urilor din municipiu, care să dispună de bază de date și informații la zi	Valoarea estimativă: 20.000 €
Durata: 3 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș ONG-uri	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș. Alte surse	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Reprezentanții ONG-urilor din C.L.C - Agenda Locală 21		Monitorizare/Evaluare: Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Reabilitarea zonei Valea Rece		Titlul proiectului: „Valea Rece” - statut juridic, infrastructură, învătământ, sănătate, în scopul integrării sociale a populației de etnie romă	Valoarea estimativă: 41.200.000 €
Durata: 10 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș ONG-uri	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș. Alte surse atrase	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș		Monitorizare/Evaluare: Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Sincronizarea mai bună a acțiunilor administrației publice locale și a organelor ordinii publice (Poliția, Jandarmeria, Gardienii publici).		Titlul proiectului: Înființarea de secții de Poliție în principalele cartiere ale municipiului	Valoarea estimativă: 50.000 €
Durata: 1 an	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Poliția Jandarmeria Gardienii Publici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș. Alte surse	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Poliția		Monitorizare/Evaluare: Organizatorii și finanțatorii	

Obiectiv specific: Supravegherea electronică a intersecțiilor, parcărilor și altor zone aglomerate		Titlul proiectului: Supravegherea electronică a intersecțiilor, parcărilor și altor zone aglomerate prin dotarea corespunzătoare a Dispeceratului Integrat de Urgență existent	Valoarea estimativă: 50.000 €
Durata: 1 ani	Parteneriat Primăria Municipiului Târgu-Mureș Poliția Jandarmeria Gardienii Publici	Finanțare: Primăria Municipiului Târgu-Mureș. Alte surse	
Instituțiile/Departamentele responsabile: Primăria Municipiului Târgu-Mureș Poliția		Monitorizare/Evaluare: Organizatorii și finanțatorii	

II.6. Structurile instituționale de monitorizare și evaluare

Pentru a monitoriza și evalua progresele realizate prin implementarea proiectelor, administrația locală trebuie să stabilească un sistem coerent și concret de urmărirea modului în care sunt realizate și a efectelor produse de acestea asupra beneficiarilor.

Monitorizarea ca proces de colectare și analizare sistematică a informațiilor, va viza următoarele aspecte: proiectele și programele organizației, membrii, beneficiarii și suporterii organizației, folosirea resurselor, ce face organizația și procesul de luare a deciziilor.

Procesul de monitorizare se efectuează de către: executivul local, membrii Comitetului de Coordonare al Agendei 21, coordonatorii de proiecte, finanțatori sau consultanți externi.

Evaluarea presupune analizarea resurselor investite, a activităților desfășurate, rezultatelor obținute și a beneficiilor realizate.

Etapile procesului de evaluare sunt:

1. Pre-evaluarea (planificarea evaluării):
 - decizia (de ce se face, pentru cine, de către cine etc.)
 - proiectarea (schițarea) evaluării
2. Evaluarea propriu-zisă:
 - colectarea informațiilor
 - analiza
 - prezentarea
3. Post-evaluarea:
 - implementarea
 - feed-back-ul

La procesul de evaluare vor participa reprezentanți ai instituțiilor responsabile cu implementarea proiectelor, organizațiile partenere și beneficiarii.

II.7. Indicatori pentru dezvoltarea durabilă a municipiului Târgu-Mureș^o

Protecția mediului

Domeniul	Indicatorii	Responsabili / Sursa de date
Reducerea aportului surselor industriale de emisie și a aportului traficului rutier la poluarea aerului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Număr de determinări privind concentrația de pulberi în suspensie care depășesc valoarea maximă admisă (0,15 mg/mc – media pe 24 ore) din totalul numărului de determinări efectuate în decursul unui an 2. Număr de determinări privind concentrația de oxizi de azot care depășesc valoarea maximă admisă (0,1 mg/mc – media pe 24 ore) din totalul numărului de determinări efectuate în decursul unui an 3. Număr de seminarii organizate pe tema implementării unui sistem de management intern de mediu în cadrul întreprinderilor mici și mijlocii 4. Număr de participanți la seminariile organizate pe tema implementării unui sistem de management intern de mediu în cadrul întreprinderilor mici și mijlocii 5. Număr de instalații noi de reținere a poluanților la sursă, puse în funcțiune de agenții economici 6. Număr de parteneriate încheiate de Primăria Târgu-Mureș cu primăriile localităților învecinate pentru soluționarea unor probleme de dezvoltare urbană ce afectează municipiul și care nu pot fi soluționate în interiorul intravilanului acestuia 	Primăria Târgu-Mureș I.P.M.Mureș CLIMM
Reducerea aportului surselor industriale de emisie și a aportului traficului rutier la poluarea aerului	<ol style="list-style-type: none"> 7. Număr de copaci plantați de-a lungul arterelor rutiere principale 8. Număr de persoane care folosesc bicicleta ca mijloc de transport la / de la locul de muncă 9. Infrastructură pentru biciclete (km) 10. Număr de apeluri telefonice primite de la cetățenii municipiului la "telefonul Verde" pentru a solicita informații despre starea mediului și pentru a prezenta sugestii și recomandări 11. Existența unei zone exclusiv pietonale în centrul vechi al orașului 	Primăria Târgu-Mureș IPM Mureș
Informarea continuă și eficientă a minim 60 % din populația municipiului referitor la calitatea aerului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Amplasarea stației de monitorizare continuă a calității aerului 2. Număr de indicatori monitorizați și relevanța acestor indicatori 3. Baze de date create (privind calitatea aerului ambiental) și număr de abonați ai acestora 4. Număr de comercianți ce desfășoară activități cu potențial de poluare a aerului implicați în sistemul de informare a cetățenilor asupra episoadelor de poluare accidentală 5. Număr de informații către populație, raportat la numărul de poluări accidentale ale aerului ambiental produse 6. Număr de surse de informare, aflate la dispoziția cetățenilor referitor la calitatea aerului ambiental 7. Procent din populația municipiului informată asupra calității aerului ambiental 	Primăria Târgu-Mureș I.P.M.Mureș CLIMM
Reducerea cu 5 dB(A) a nivelului de zgomot produs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Număr de centrale termice de cartier modernizate într-un an 2. Valoarea investițiilor în modernizarea centralelor termice de cartier 3. Nivelul de zgomot produs de centralele termice de cartier ce se 	Primăria Târgu-Mureș

Domeniul	Indicatorii	Responsabili / Sursa de date
de centralele termice de cartier ce se învecinează direct cu blocurile de locuințe	<ul style="list-style-type: none"> 4. Număr de copaci plantați ca perdele vegetale de protecție în zona centralelor termice 5. Număr de persoane ce locuiesc în imediata vecinătate a centralelor termice de cartier și sunt puternic agresate de zgomotul produs de acestea, din numărul total de persoane posibil a fi afectate 6. Frecvența depășirilor nivelului de zgomot echivalent admisibil la limita centralelor termice de zonă 	
Reducerea nivelului de zgomot produs de sirenele fabricilor și semnalizarea acustică la barierele automate	<ul style="list-style-type: none"> 1. Studii de fezabilitate efectuate 2. Reducerea nivelului de zgomot produs de sirenele fabricilor și semnalizarea acustică la barierele automate 3. Număr de persoane ce locuiesc în imediata vecinătate a fabricilor și a barierele automate la C.F. cu semnalizare acustică și sunt puternic agresate de zgomotul produs de acestea, din numărul total de persoane posibil a fi afectate 	Primăria Târgu-Mureș
Creșterea cu 10% a spațiului verde din zona centrală a orașului	<ul style="list-style-type: none"> 1. Număr de copaci plantați 2. Media lunară și anuală a raportului Sutil/Stotal/unitate de suprafață geografică urbană 3. Lungimea pistei pentru biciclete 4. Lungime culoar verde realizat în lungul pârauului Pocloș 5. Suprafața de teren alocată spațiilor verzi în zona centrală a municipiului 	Primăria Târgu-Mureș
Creșterea cu 10% a spațiului verde din Cartierul Dâmbul Pietros	<ul style="list-style-type: none"> 1. Suprafața de teren alocată spațiilor verzi în zona Valea Rece pe Dealul Budiului 2. Număr de copaci plantați 3. Suprafețe de spații verzi create pe terenurile în pantă neconstruibile 4. Suprafețe de teren supuse eroziunii care au fost stabilizate 5. Suprafețe de pădure urbană amenajată ca zonă de odihnă și recreere 6. Suprafața de zone verzi pe cap de locuitor (m²/locuitor) 	Primăria Târgu-Mureș
Reabilitarea spațiilor verzi din cartiere	<ul style="list-style-type: none"> 1. Număr de întâlniri efectuate cu cetățenii pentru stabilirea strategiilor de reabilitare a spațiilor verzi, spații de joacă și agrement din cartiere 2. Număr de voluntari implicați 3. Număr de ore lucrate de voluntari 4. Număr de spații verzi, spații de joacă și agrement reabilitate cu sprijinul cetățenilor 5. Număr de parcuri personalizate date în exploatare 6. Suprafața de zone verzi (m²/locuitor) 	Primăria Târgu-Mureș
Crearea unui parc municipal	<ul style="list-style-type: none"> 1. Suprafața parcului (m²) 	Primăria Târgu-Mureș
Ecologizarea practicilor de colectare	<ul style="list-style-type: none"> 1. Cantitatea de deșeuri solide generată anual de populație și agenți economici (tone/locuitor) 2. Cantitatea de deșeuri colectată anual de la populație și agenți economici (tone/an) 3. Număr și capacitate recipiente de precollectare 4. Număr de spații de precollectare ecologizate 5. Număr de mașini de transport autocompactoare 6. Suprafețe de teren afectate de depozități necontrolate de deșeuri 	Primăria Târgu-Mureș

Domeniul	Indicatorii	Responsabili / Sursa de date
	7. Tipuri și cantități de deșeuri voluminoase colectate de la populație 8. Tipuri și cantități de deșeuri periculoase colectate	
Creșterea cu 10% a procentului de deșeuri valorificate din totalul deșeurilor solide orășenești	1. Număr de broșuri și pliante publicate 2. Număr de întâlniri realizate cu cetățenii 3. Număr de activități organizate în parteneriat cu O.N.G. –urilor locale pe teme de colectare selectivă a deșeurilor 4. Număr de participanți la întâlniri 5. Număr de recipienți puși la dispoziția cetățenilor pentru colectarea selectivă a deșeurilor 6. Număr de articole publicate în presa locală pe teme ecologice 7. Număr de grădinițe și școli implicate în proiectul de colectare selectivă a deșeurilor 8. Procentul de deșeuri solide reciclate în decursul unui an	Primăria Târgu-Mureș
Elaborarea unei strategii de gospodărire a deșeurilor orășenești și industriale pe principiile dezvoltării durabile	1. Număr de participanți implicați în elaborarea strategiei de gospodărire a deșeurilor orășenești și industriale pe principiile dezvoltării durabile 2. Număr de experți implicați în elaborarea strategiei de gospodărire a deșeurilor orășenești și industriale pe principiile dezvoltării durabile 2. Număr de consultări între oamenii de afaceri din județul Mureș în cadrul unor „Seminarii a oamenilor de afaceri” pentru identificarea modalităților de soluționare a unor probleme privind gestiunea deșeurilor industriale periculoase, gestiunea deșeurilor din demolări și construcții, utilizarea rațională a resurselor; 3. Număr de participanți la aceste seminarii 4. Rezultate obținute în urma seminariilor organizate cu oamenii de afaceri	Primăria Târgu-Mureș I.P.M. Mureș
Reabilitarea și punerea în valoare a unor lucrări de artă pentru alimentarea cu apă, monumente de tehnică industrială	1. Punerea în valoare a unui puț de captare a apei (vechime 95 ani, rămas în cartierul Unirii) 2. Reabilitarea rezervoarelor și incintei aferente din str. Verii și integrarea lor în sistemul de alimentare cu apă existent sau amenajarea lor ca muzeu al apei (vechime 94 ani)	Primăria Târgu-Mureș
Punerea în valoare a izvoarelor din municipiului Târgu Mureș	1. Existența unei oportunități de implicare a cetățenilor în alegerea soluțiilor optime de punere în valoare a acestor izvoare 2. Număr de voluntari implicați în alegerea soluțiilor optime de punere în valoare a acestor izvoare 3. Număr de experți implicați în alegerea soluțiilor optime 4. Număr de izvoare puse în valoare	Primăria Târgu-Mureș
Reabilitarea Uzinei de apă, a rețelei de distribuție apă potabilă, a rețelei de canalizare și a stației de epurare a municipiului Târgu-Mureș	1. Număr de determinări privind parametrii chimici ai apei potabile efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS) din total număr determinări 2. Număr de determinări privind parametrii biologici ai apei potabile efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS) din total număr determinări 3. Număr de determinări privind parametrii biologici ai apei recreaționale (de băiere) efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS) din total număr determinări 4. Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile (km) 5. Procentul de locuințe conectate la rețeaua de distribuție a apei potabile (%)	Primăria Târgu-Mureș DSP Mureș RA Aquaserv

Domeniul	Indicatorii	Responsabili / Sursa de date
	6. Consumul de apă potabilă anual (m^3 /locuitor) 7. Consumul de apă industrială (m^3 /an) 8. Volumul pierderilor din rețeaua de distribuție a apei potabile (m^3 /an) 9. Debit de apă potabilă utilizată în scop industrial (m^3 /h) 10. Lungimea rețelei de canalizare supusă modernizării (km) 11. Cantitatea de apă tratată în stațiile de epurare (m^3 /an) 12. Număr de racorduri greșite remediate 13. Procentul de locuințe conectate la rețeaua de canalizare (%) 14. Volumul pierderilor din rețelele de canalizare ape uzate menajere (m^3 /an) 15. Eficiența stației de epurare a apelor uzate orășenești	
Păstrarea unei salubrități corespunzătoare a cursurilor de apă care străbat municipiul Târgu-Mureș	1. Număr de întâlniri cu cetățenii 2. Număr de articole publicate 3. Număr de pliante distribuite 4. Număr de voluntari implicați 5. Lungime cursuri de apă salubritate (km/an)	Primăria Târgu-Mureș Direcția Apelor Mureș
Reabilitarea și punerea în valoare a unor construcții hidrotehnice, monumente de tehnică industrială	1. Reabilitarea Uzinei hidroelectrice Turbinei, inclusiv repararea canalului și construcțiilor hidrotehnice aferente și curățirea canalului	Primăria Târgu-Mureș SC Electrica SA
Crearea și amenajarea unor zone umede	1. Amenajarea unor zone umede pe valea pâraielor Róka, Nyúl (Budiu Mic), Cocoș, necodificat nr. 3 și Mureșeni (km^2) 2. Amenajarea pâraului necodificat nr. 2 (între SUMEL SA și cimitirul Livezeni) (km^2) 3. Amenajarea pâraului Valea Rece (km^2)	Primăria Târgu-Mureș

Dezvoltarea infrastructurii de bază

Subcategorie	Indicator	Responsabili / Sursa de date
Infrastructura stradală	1. Lungimea rețelei stradale supusă lucrărilor de modernizare și refacere (km/an) 2. Lungimea străzilor, drumurilor supuse reabilitării (km/an) 3. Volumul investițiilor în refacerea și întreținere străzilor (mld. lei/an) 4. Număr de parcuri publice (m^2)	Primăria Târgu-Mureș
Energie	1. Consumul total pe categorii de surse de energie (cărbune, gaz metan tone, m^3 etc.) 2. Consumul anual de energie electrică (kw/locuitor) 3. Consumul anual de gaze naturale (m^3 /locuitor) 4. Consumul de energie anual pe domenii de activitate (industrie, transport, locuințe) (%) 5. Cantitatea de energie produsă local (kw/h)	R.A CONEL Distrigaz-Nord

Subcategorie	Indicator	Responsabili / Sursa de date
Transporturi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Număr de călători care folosesc transportul în comun public/privat (călători/an) 2. Procentul vehiculelor care folosesc combustibili nepoluanți (%) 3. Volumul investițiilor în modernizarea parcului auto de transport în comun (mld. lei/an) 	Primăria Tîrgu-Mureș Asocierea de Transport Urban
Sănătate în relație cu mediul	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mortalitatea infantilă prin afecțiuni respiratorii 2. Mortalitatea prin afecțiuni ale sistemului circulator (toate vârstele) 3. Mortalitatea prin accidente de trafic 4. Rata rănilor prin accidente de trafic 5. Morbiditatea prin diaree la copii (sub 5 ani) 6. Rata incidenței toxinfecțiilor alimentare 7. Mortalitatea prin incidente chimice 8. Număr de copii născuți la greutatea normală 	DJSP

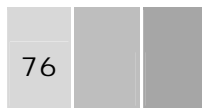
Regenerare urbană

Subcategorie	Indicator	Responsabili / Sursa de date
Structura urbană (utilizare terenuri, construcții și locuințe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suprafața ocupată de construcții din totalul suprafeței municipiului 2. Suprafața intravilan față de anul anterior 	Primăria Tîrgu-Mureș
Structura urbană (utilizare terenuri, construcții și locuințe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Structura fondului de locuințe pe vechime 2. Fondul de locuințe după regimul de înălțime 3. Fondul de locuințe după tipul de locuire (individuală, colectivă-case și blocuri) 4. Procent de locuințe care nu dispun de dotări de bază 5. Suprafața de locuit (m²/locuitor) 6. Procent de populație care deține locuințe în proprietate 7. Procent de populație care locuiește în locuințe închiriate 	DJS
Structura urbană (utilizare terenuri, construcții și locuințe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Valori de patrimoniu construit de interes național 2. Număr de situri istorice 3. Cheltuieli pentru restaurarea siturilor și monumentelor istorice (mld. lei) 	Inspectoratul pentru Cultură
Economia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Produsul intern local brut (€) 2. Număr de societăți cu capital privat și de stat 3. Structura economică (cifra de afaceri/domeniu) (mil. €) 4. Volumul investițiilor străine (mil. €) 5. Volumul investițiilor pe tip de activitate (mil. €) 	CCIA
Economia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Structura veniturilor (venitul pe fiecare ramură economică față de venitul total) 2. Rata populației active 3. Forța de muncă activă și pasivă 4. Venitul populației ocupate în funcție de ramura de activitate 	DJS

Reducerea sărăciei

Subcategorie	Indicator	Responsabili / Sursa de date
Piața forței de muncă, șomaj, venituri ale populației	<ol style="list-style-type: none"> 1. Număr de șomeri 2. Rata șomajului (comparativ cu rata națională) 3. Structura șomajului pe sexe (% femei, % bărbați) 4. Procentul de șomeri cu vârsta mai mică de 25 de ani 5. Procent de persoane care se află în șomaj de mai mult de 1 an 	AJOFM
Piața forței de muncă, șomaj, venituri ale populației	<ol style="list-style-type: none"> 1. Număr de familii cu venituri peste valoarea medie a veniturilor corespunzătoare unui trai decent 2. Număr de familii cu venit sub valoarea medie a veniturilor corespunzătoare unui trai decent 	DJS
Educația	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rata școlarizării 2. Număr de elevi care au absolvit cursurile de învățământ primar, gimnazial și liceal 3. Număr de locuri în școli, licee și școli postliceale 4. Număr de locuri în unități de învățământ superior 5. Procentul de populație (femei/bărbați) care au absolvit cursurile de învățământ primar și secundar 6. Procentul de populație (femei/bărbați) care au absolvit cursuri de învățământ superior 	ISJ DJS
Cultură și recreere	<ol style="list-style-type: none"> 1. Număr de teatre 2. Număr de spectatori/an 3. Număr de locuri în cinematografe 4. Număr de spectatori/an 5. Număr de săli de concert 6. Număr de spectatori/an 7. Număr de muzee 8. Număr de vizitatori/an 9. Număr de biblioteci publice 10. Număr de volume 11. Număr de volume împrumutate anual 	Inspectoratul Județean pentru Cultură DJS
Cultură și recreere	<ol style="list-style-type: none"> 1. Facilități recreative pe cap de locuitor (parcuri, instalații sportive acoperite și în aer liber, ștranduri, piscine publice etc.) 2. Rata anuală de utilizare a facilităților recreative 	Primăria Tîrgu-Mureș DJTS

■

76

MUNICIPIUL

III. PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITARE

III.1. Crearea unui Parc Municipal și extinderea zonei verzi

A. Descrierea proiectului cu precizarea scopului

De realizarea proiectului răspunde Serviciul Strategii și Programe Economice.

Proiectul prevede crearea unui parc municipal, amplasat în zona centrală a orașului, în albia părăsită a râului Mureș din aval de debușeul canalului Turbinei, zona Week-End II.

Pomind din zona parcului municipal propus (în Buda Mureș Week-End II), se va crea o zonă verde în lungul râului Mureș, cuprinzând zona dintre Aeroportul Sportiv și Sere, zona Bazei de agrement Week-End, campusul Universitar și zona Universității. Totodată, proiectul cuprinde crearea unor aliniamente verzi și amenajarea de piste pentru biciclete în lungul pârâului Podoș.

Managerul de proiect va fi: Biroul Agenda Locală 21.

Departamentul din cadrul primăriei care răspunde de realizarea proiectului: Direcția Comunicare, Strategie și Resurse Umane.

Impactul social și / sau asupra calității mediului:

Acest tip de spațiu verde asigură microclimatul urban necesar desfășurării activității umane, pentru agrement și recreere, sporește umiditatea atmosferică, îmbogățește aerul cu oxigen, reține praful și noxele, diminuează zgomotul urban, atenuând trepidățiile datorate traficului auto.

Influența aplicării programului în economia locală, regională și / sau națională:

Prin realizarea proiectului propus se vor crea noi locuri de muncă și se vor obține venituri din utilizarea dotărilor. Împreună cu lucrările în curs de execuție sau deja existente din zona Week-End II, cuprinzând piscine acoperite, săli și terenuri de sport, această zonă poate deveni una de interes regional sau chiar național, prin oferta unei baze sportive complexe, capabilă să asigure și desfășurarea unor acțiuni sportive de interes regional sau național.

Utilizatorii potențiali / beneficiarii programului / proiectului:

Utilizatorii potențiali / beneficiarii proiectului vor fi în primul rând cetățenii municipiului.

Resurse financiare externe:

În vederea finanțării proiectului se va apela și la finanțare externă.

Localizarea investiției ce urmează a fi realizată:

Amplasamentul lucrărilor propuse se află în zona centrală a municipiului. Parcul Municipal va fi amenajat în albia părăsită a râului Mureș, din aval de debușeul canalului Turbinei, iar zona verde se va realiza în lungul râului Mureș și pârâului Pocloș.

Modalitatea de armonizare / integrare a proiectului cu planul de amenajare a teritoriului:

Proiectul propus este în concordanță cu prevederile PUG, elaborat și aprobat.

B. Cerințe financiare ale proiectului

Estimarea costului: 330.000 euro. Proiectul va fi promovat pentru obținerea unei finanțări din surse externe. Primăria va avea o contribuție de 10%.

Factorii critici care influențează profitabilitatea:

- încheierea unui protocol de colaborare între părțile interesate insuficient analizat și / sau nerespectarea acestuia de către unii parteneri
- inflația
- management de exploatare neadecvat

C. Reglementări

La realizarea investiției se vor respecta reglementările tehnice și legislația în vigoare.

Proiectul poate fi influențat nefavorabil de posibilitățile de obținere a terenului de pe malul stâng al albiei părăsite a râului Mureș, precum și de eventuala imposibilitate de încheiere prealabilă a unui protocol între primărie și beneficiarul dotărilor existente.

D. Termen de realizare

Proiectul poate fi realizat în 3 etape independente, dar în ambele cazuri, în mod obligatoriu, în următoarea ordine cronologică:

- amenajare parc municipal;
- crearea unor aliniamente verzi și amenajarea de piste pentru biciclete în lungul pârâului Podoș;
- amenajare zonă verde în lungul râului Mureș

În prezent, proiectul nu se întemeiază pe un studiu de fezabilitate (SPF) sau de fezabilitate (SF), ci doar pe analize globale și indici de preț sintetici.

III.2. Protejarea calității apei pârâului Pocloș, inclusiv realizarea luciului de apă în zona de agrement Week-End II

A. Scurtă descriere a proiectului cu precizarea scopului

Proiectul prevede teminarea amenajării unui lac de agrement în albia părăsită a râului Mureș (după lucrările de regularizare și îndiguire executate după inundațiile din 1970), în aval de debușeul canalului Turbinei, precum și, în scopul asigurării calității necesare a apei în acesta, realizarea unui canal interceptor pe malul drept al pârâului Pocloș, destinat preluării integrale a canalelor deversoare, care, în prezent, deversează pe timp de ploaie ape uzate diluate în albie.

Managerul de program / proiect: Direcția Tehnică.

Departamentele din cadrul primăriei care răspund de realizarea proiectului: Direcția Comunicare, Strategii și Resurse Umane.

Descrierea asistenței tehnice de specialitate din surse externe: nu este cazul

Impactul social și / sau asupra calității mediului:

Proiectul va avea un puternic impact social și asupra mediului, prin contribuția semnificativă la salubritatea albiei, prin intravilanul dens construit în plin centrul orașului și astfel a calității vieții cetățenilor, realizarea unui lac de agrement cu posibilități de scăldat, plimbat cu barca și chiar organizarea anumitor concursuri nautice, eliminarea poluării apelor pârâului din canalizarea unitară și protejarea calității apei viitorului lac de agrement.

Influența aplicării programului în economia locală, regională sau / și națională:

Prin realizarea lacului de agrement se vor crea noi locuri de muncă și se vor obține venituri din utilizarea dotărilor. Împreună cu lucrările în curs de execuție sau deja existente din zona Week-End II, cuprinzând piscine acoperite, săli și terenuri de sport, această zonă poate deveni una de interes regional sau chiar național, prin oferta unei baze sportive complexe, capabilă să asigure și desfășurarea unor acțiuni sportive de interes regional sau național.

Utilizatorii potențiali / beneficiarii programului / proiectului: în primul rând cetățenii municipiului.

Resurse financiare externe: se va apela și la finanțare externă.

Canalele de distribuție:

Canalul interceptor ce se va construi, va intra în proprietatea publică locală a primăriei și va trece în administrarea RA Aquaserv. Amenajările aferente viitorului lac de agrement vor intra în proprietatea publică locală și vor trece în administrarea fie a Complexului de Agrement și Sport Mureșul (Week-End I), fie a unui nou administrator în coordonare sau în parteneriat cu Primăria.

Localizarea investiției ce urmează a fi realizată:

Amplasamentul lucrărilor propuse se află în zona centrală a orașului. Canalul interceptor se va amplasa pe malul drept al râului Poduș, iar lacul de agrement în albia părăsită a râului Mureș din aval de debușeul canalului Turbinei.

Modalitatea de armonizare / integrare a proiectului cu planul de amenajare a teritoriului: proiectul propus este în concordanță cu prevederile PUG elaborat și aprobat recent.

B. Cerințe financiare ale proiectului

Estimarea costului: 3,6 milioane euro.

Propunerea structurii și tipului de finanțare, cu indicarea sursei:

- grant de la UE (pentru canalul interceptor): 1,8 milioane euro (50,0 %)
- împrumut de la IFI: 1,0 milioane euro (27,8 %)
- capital atras de la investitori privați: 0,4 milioane euro (11,1 %)
- contribuție buget local: 0,4 milioane euro (11,1 %)

Factorii critici care influențează profitabilitatea:

- încheierea unui protocol de colaborare între părțile interesate insuficient analizat și / sau nerespectarea acestuia de către unii parteneri
- inflația
- management de exploatare neadecvat

C. Reglementări

La realizarea investiției se vor respecta reglementările tehnice și legislația în vigoare.

Proiectul poate fi influențat nefavorabil de posibilitățile de obținere a terenului de pe malul stâng al albiei părăsite a râului Mureș, precum și de eventuala imposibilitate de încheiere prealabilă a unui protocol între Primărie și beneficiarul dotărilor existente.

D. Termen de realizare

Proiectul poate fi realizat și în 2 etape independente, dar în ambele cazuri, în mod obligatoriu în următoarea ordine cronologică:

- colector interceptor Poduș
- amenajare lac de agrement

În prezent, proiectul nu se întemeiază pe un studiu de fezabilitate (SPF) sau de fezabilitate (SF), ci doar pe analize globale și indici de preț sintetici.

III.3. Colectarea selectivă a deșeurilor de la populație și valorificarea acestora

A. Scurtă descriere a proiectului cu precizarea scopului

Proiectul prevede:

- organizarea de campanii de informare a cetățenilor privind importanța colectării selective a deșeurilor și valorificarea celor reciclabile. Se vor desfășura următoarele acțiuni: organizarea unor seminarii, dezbateri publice pe tema reciclării deșeurilor, afișarea de panouri stradale cu informații legate de reciclarea deșeurilor în spațiile publice, organizarea de activități de reciclare în marile spații comerciale, organizarea în cartiere a unor campanii de educare a copiilor referitor la importanța gestionării selective a deșeurilor, menținerea entuziasmului populației prin activități continue de informare și educare;
- dotarea tuturor surselor de deșeurii cu un număr suficient de recipiente moderne de colectare selectivă a deșeurilor. Aceasta presupune atât procurarea de noi recipiente, cât și întreținerea și repararea celor existente;
- organizarea sistemului de colectare și transport al deșeurilor periculoase la valorificator;
- amenajarea sau reamenajarea punctelor de pre-colectare a deșeurilor la sursă. Acesta implică: refacerea toboganelor și a boxelor de colectare a deșeurilor din blocurile tun, reabilitarea platformelor existente prin eliminarea construcțiilor temporare (garaje) care au fost amplasate pe acestea, împrejmuirea cu gard viu a acestora și asigurarea accesului cu autogunoiere la acestea precum și construirea de noi platforme

betonate, înconjurate de gard viu și prevăzute cu drum de acces pentru autogunoiere.

- creșterea mecanizării acestei activități, ceea ce presupune suplimentarea dotării cu utilaje de măturat, stropit și îndepărtat zăpada de pe străzi;
- modernizarea bazei de întreținere a echipamentelor de salubritate (parcare, ateliere de reparații, instalații de spălare utilaje)

Managerul de program / proiect (ca entitate din partea primăriei): Biroul Agenda Locală 21 Târgu-Mureș

Departamentele din cadrul primăriei care răspund de realizarea programului / proiectului: Direcția Tehnică, Direcția Economică, Direcția de Urbanism și Amenajarea teritoriului, Direcția de Activități sociale din cadrul Primăriei municipiului Târgu-Mureș.

Descrierea asistenței tehnice de specialitate din surse externe: nu este cazul

Impactul social și / sau asupra calității mediului:

Proiectul va avea un puternic impact social și asupra mediului, prin contribuția semnificativă la salubritatea municipiului Tg. Mureș și reducerea costurilor pentru colectare, transport, depozitare a deșeurilor orășenești.

Influența aplicării programului în economia locală, regională sau / și națională:

Deși sistemul de colectare selectivă a deșeurilor de hârtie și carton (ziare, ambalaje de hârtie și carton, hârtie de scris) nu va aduce avantaje financiare imediate, introducerea sa va determina scăderea cantității de deșeurii trimisă la depozitare. Acest fapt se va traduce printr-o reducere a costurilor ce trebuie acoperite din taxele de colectare-transport - depozitare a deșeurilor din bani publici, disponibilizând astfel resurse financiare pentru satisfacerea altor nevoi, va contribui la o reducere a consumurilor de

materii prime și energie pentru producerea hârtiei și cartonului.

Utilizatorii potențiali / beneficiarii programului / proiectului: în primul rând, cetățenii municipiului.

Resurse financiare externe: finanțare externă și din bugetul local

Localizarea investiției ce urmează a fi realizată: Proiectul se va implementa pe întreg teritoriul orașului, după lansarea unui microproiect pilot într-unul din cartierele de locuit, pentru ajustarea la situația existentă și pentru a putea fi evaluat succesul proiectului.

Modalitatea de armonizare / integrare a proiectului cu planul de amenajare a teritoriului: proiectul propus este în concordanță cu prevederile PUG elaborat și aprobat recent.

B. Cerințe financiare ale proiectului

Estimarea costului: 230.000 euro. Proiectul va fi promovat pentru obținerea unei finanțări din surse externe. Contribuția de la bugetul local va fi de 10%.

D. Termen de realizare

Proiectul poate fi realizat și în 2 etape independente:

- derularea microproiectului pilot în unul din cartierele mun. Târgu-Mureș.
- extinderea proiectului pe teritoriul întregului municipiu.

În prezent, proiectul nu se întemeiază pe un studiu de fezabilitate (SPF) sau de fezabilitate (SF), ci doar pe analize globale și indici de preț sintetici.

III.4. Amenajare zona centrală

A. Scurtă descriere a proiectului cu precizarea scopului

Managerul de proiect (ca entitate din partea primăriei): Direcția Tehnică.

Departamentele din cadrul primăriei care răspund de realizarea proiectului: Direcția Tehnică, Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului, Serviciul Investiții și Serviciul Strategii și Programe Economice.

Descrierea asistenței tehnice de specialitate din surse externe, dacă este cazul: -

Impactul social și / sau asupra calității mediului:

În prima etapă, proiectantul general a întocmit un studiu preliminar privind principalele propuneri în urma analizării situației existente.

Proiectul propune:

- pentru descongestionarea traficului din această zonă: reorganizarea circulației în zona centrală, corelată cu propunerile din PUG și studiul de circulație; varianta 1: sensuri unice pentru Piața Trandafirilor și str. Cuza Vodă; varianta 2: menținerea fluxurilor în configurația actuală cu antrenarea arterelor perimetrare în rezolvarea schemei de trafic.
- reorganizarea zonelor de parcare, suplimentarea locurilor de parcare cu depistarea zonelor cu potențial pentru amenajarea de parcări denivelate centralizate.
- zone cu posibilități de realizare obiective noi, precum și zone de restricție cu dădiri ce necesită programe de reabilitare.

- operațiuni urbane necesare pentru salubritatea fronturilor P-ței Trandafirilor în adâncime, cu amplificarea rețelilor de trasee pietonale.
- operațiuni urbane pentru: mobilier urban, plantații, oglinzi de apă, iluminat public și arhitectural; varianta 1: pietonalul se reconfigurează, aducând o importanță sporită pietonului și amenajărilor aferente lui; varianta 2: reabilitarea spațiilor existente în actuala configurație stradală. Proiectul se află în stadiul de PUZ.

Prin realizarea proiectului se vor rezolva principale probleme privind circulația în zona centrală, protejarea zonei istorice construite, reabilitarea fondului construit, cu stabilirea potențialului de intervenție și reabilitarea spațiilor publice.

Influența realizării proiectului în economia locală, regională sau și / națională: se rezolvă problemele de circulație din zona centrală și se protejează fondul valoros construit.

Utilizatorii potențiali / beneficiarii proiectului: cetățenii municipiului.

Resurse financiare externe: -

Canalele de distribuție: -

Localizarea investiției ce urmează a fi realizată: zona centrală a orașului.

Modalitatea de armonizare / integrare a proiectului cu PUG: se încadrează în reglementările prevăzute de PUG și în Studiul de circulație al municipiului.

B. Cerințe financiare ale proiectului

Estimarea costului: -

Propunerea structurii de finanțare, cu indicarea sursei: fonduri atrase (60%), bugetul local (40%).

Tipul de finanțare: credite nerambursabile

Factorii critici care influențează profitabilitatea:

-

C. Reglementări

Aplicarea proiectului în contextul macroeconomic al economiei naționale și proiectelor de investiții la nivel local, în baza resurselor disponibile: -

Contribuții din surse interne sau externe, publice sau private: -

Reglementări care influențează favorabil sau nefavorabil proiectul: hotărâri ale Consiliului Local.

III.5. Pasaj pietonal subteran și modernizarea intersecției din P-ța Victoriei

A. Scurtă descriere a proiectului cu precizarea scopului

Managerul de proiect (ca entitate din partea primăriei): Direcția Tehnică.

Departamentele din cadrul primăriei care răspund de realizarea proiectului: Direcția

TÂRGU MUREȘ

Tehnică, Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului, Serviciul Investiții și Serviciul Strategii și Programe Economice.

Descrierea asistenței tehnice de specialitate din surse externe, dacă este cazul: -

Impactul social și / sau asupra calității mediului:

Activitatea de transport este un element important în contextul social-economic al orașului. Conform studiului de circulație al municipiului, P-ța Victoriei este cea mai importantă intersecție, atât ca amplasament dar mai ales prin fluxurile auto (peste 3.600 de vehicule convenționale / oră și sens) și de pietoni, pe care le concentrează în tot timpul zilei. În această intersecție converg patru artere de circulație. Ele asigură legătura cartierelor de locuit cu zona centrală, cu zona industrială, cu zona spitalelor și cu zona de agrement. Totodată, prin acest nod de circulație trece și drumul european E60.

În prezent se produc o serie de disfuncționalități, ce se referă în special la lipsa unei fluente corespunzătoare pe toate direcțiile, stagnări și chiar blocări ale circulației, relații anevoioase și nereglementare, traversări pietonale lungi, haotice, și lipsite total de siguranță. Se produc, astfel, în exploatare, mari pierderi de timp cu cheltuieli materiale și consumuri suplimentare de carburanți și lubrifianți care generează un nivel ridicat de poluare în zonă.

Astfel, s-a propus un amplu proces de remodelare urbană (scopul proiectului), ce se concretizează prin sistematizarea complexă și definitivă, atât din punct de vedere arhitectural, cât și de circulație, avându-se în vedere solicitările mari de trafic, prezente cât și de viitor. S-a adoptat varianta desfășurării circulației în jurul unei pastile centrale, de 40 m diametru, cu evazări către arterele sistematizate (ce converg în intersecție), creându-se spații de înmagazinare pentru relații de stânga, cu separarea pietonilor prin pasaj subteran (agrementat cu spații comerciale). Echipamentele moderne pentru semaforizarea intersecțiilor, compuse din automate pentru dirijare, sonde inductive de trafic cu bude detectoare implementate în carosabil, vor permite optimizarea locală la nivel de intersecție (informație, decizie, dilatarea fazelor verzi în funcție de numărul real de

autovehicule), precum și o corelare zonală, asigurându-se astfel un sistem de undă verde pe direcțiile de circulație majore.

Această intersecție are o serie de avantaje economice și practice: o fluentă perfectă pe toate direcțiile, preluarea optimă a traficului mediu și maxim prezent, rezerva de capacitate în vederea creșterii traficului în viitor, evitarea spargerilor ulterioare în carosabil, eliminarea trecerilor la sol a pietonilor (care, prin timpii enomi de traversare a pieței, reduceau cu 30 % capacitatea de acces a autovehiculelor în intersecție).

Realizarea *pasajului pietonal subteran* urmărește cele două fluxuri pietonale paralele predominante (centru – cartiere mari de locuințe) care sunt legate transversal cu o galerie centrală. Aceste galerii, pe lângă circulația directă a fluxurilor pietonale, asigură amplasarea de-a lungul pereților laterali a unor spații comerciale.

Influența realizării proiectului în economia locală, regională sau și / națională: se obține o intersecție cu cea mai mare capacitate de trecere orară dintre toate intersecțiile la sol cunoscute – cca. 8.500 vehicule convenționale pe oră; pasajul pietonal subteran va fi o adevărată stradă, în felul acesta domeniul privat și cel public se întrepătrund, ca funcțiuni, nu ca proprietate.

Utilizatorii potențiali / beneficiarii proiectului: pietonii, conducătorii auto, agenți economici.

Resurse financiare externe: -

Canalele de distribuție: -

Localizarea investiției ce urmează a fi realizată: P-ța Victoriei este cea mai importantă intersecție, fiind amplasată în sâmburele central al orașului și tangent centrului istoric.

Modalitatea de armonizare / integrare a proiectului cu PUG: se încadrează în reglementările prevăzute de PUG.

B. Cerințe financiare ale proiectului

Estimarea costului: 8.500.000 USD (50% lucrări executate și achitate din bugetul local).

Propunerea structurii de finanțare, cu indicarea sursei: fonduri atrase (100%)

Tipul de finanțare: parteneriat public-privat.

Factorii critici care influențează profitabilitatea: nu vor exista ofertanți.

C. Reglementări

Aplicarea proiectului în contextul macroeconomic al economiei naționale și proiectelor de investiții la nivel local, în baza resurselor disponibile:

Contribuții din surse interne sau externe, publice sau private:

Reglementări care influențează favorabil sau nefavorabil proiectul: hotărâri ale Consiliului Local.

III.6. Revitalizarea Cetății Medievale

A. Scurtă descriere a proiectului cu precizarea scopului

Managerul de proiect (ca entitate din partea primăriei): Administrația Cetății.

Departamentele din cadrul primăriei care răspund de realizarea proiectului: Administrația Cetății, Serviciul Investiții și Serviciul Strategii și Programe Economice.

Descrierea asistenței tehnice de specialitate din surse externe, dacă este cazul: -

Impactul social și / sau asupra calității mediului:

Scopul proiectului este dezvoltarea și promovarea turistică a specificului și valorilor locale. Pentru atingerea lui se propune, ca prim pas, revitalizarea și introducerea în circuitul turistic a Cetății Medievale.

În **Corpul A** se propune amenajarea unui centru de prezentare a municipiului.

În **Corpul B** se propune realizarea unui spațiu cu caracter educativ: săli de curs, birouri, săli pentru lectură și anexele aferente.

Clădirea Manutanței are în componență trei corpuri de dădire: corpul C, corpul D și corpul E.

În **Corpul C** se propune, conform Studiului de fezabilitate și HCLM nr.71/1999, a fi destinat activităților cultural-artistice. Astfel, dădirea va polariza viața artistică expozițională a orașului.

În **Corpul D** se propune înființarea unui Centru Cultural European cu următoarele funcțiuni: bibliotecă, săli de conferință, birouri administrative. În urma mansardării se propune amenajarea unui spațiu de cazare. În subsol se preconizează realizarea unor spații de deservire: bufet cu spații anexe, depozit de alimente. Pe fiecare nivel se propun grupuri sanitare moderne pentru ambele sexe.

În **Corpul E** se propune crearea de ateliere și spații de expunere atât la parter, etaj, precum și prin mansardarea podului, în scopul polarizării activității de creație a artiștilor plastici.

În **Corpul F** se propune realizarea unui centru de informare, iar la subsol, a unui spațiu comercial cu caracter turistic.

Corpul G, fără a fi un spațiu construit, se referă la un amfiteatru în aer liber. Va fi corelat cu funcțiunea Bastionului Croitorilor și vor pune în valoare căile de acces ale drumului de strajă.

Bastioanele (Tăbăcarilor, Mic, Porții, Croitorilor, Măcelarilor, Dogarilor, Blănarilor) vor fi amenajate ca spații expoziționale cu diferite tematici.

Biserica Reformată așezată în incinta Cetății este una dintre cele mai vechi și mai importante dădiri de acest gen din Transilvania.

Prin realizarea proiectului se va dezvolta și diversifica oferta turistică locală, Cetatea Medievală devenind un punct de atracție turistică, deci generând venituri și locuri de muncă.

Influența realizării proiectului în economia locală, regională sau și / națională: se vor realiza venituri suplimentare la bugetul local, inclusiv noi locuri de muncă.

Utilizatorii potențiali / beneficiarii proiectului: artiștii locali, studenții, elevii, agenții economici.

Resurse financiare externe: -

Canalele de distribuție: -

Localizarea investiției ce urmează a fi realizată: Cetatea Medievală din Târgu-Mureș este amplasată în centrul orașului și ocupă o suprafață de cca. 4,5 ha. Este alcătuită dintr-o incintă fortificată cu 7 bastioane, unite cu ziduri, formând o curte interioară, în cadrul căreia se află o biserică reformată și clădiri civile din diferite perioade. Există trei căi de acces, unul exclusiv pietonal, destinat accesului în biserică.

Modalitatea de armonizare / integrare a proiectului cu PUG: se încadrează în prevederile PUG.

B. Cerințe financiare ale proiectului

Estimarea costului: 3.700.000 USD.

Propunerea structurii de finanțare, cu indicarea sursei: bugetul local (20%) și surse atrase (80%).

Tipul de finanțare: nerambursabilă sau parteneriat public-privat.

C. Reglementări

Aplicarea proiectului în contextul macroeconomic al economiei naționale și proiectelor de investiții la nivel local, în baza resurselor disponibile: -

Contribuții din surse interne sau externe, publice sau private: -

Reglementări care influențează favorabil sau nefavorabil proiectul: Studiu de fezabilitate, Proiect tehnic aprobat și HCLM nr.7/1/1999.

III.7. Atelier me^ote^ougăresc

A. Scurtă descriere a proiectului cu precizarea scopului

Managerul de proiect (ca entitate din partea primăriei): Direcția Tehnică.

Departamentele din cadrul primăriei care răspund de realizarea proiectului: Direcția Tehnică, Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului, Serviciul Investiții și Serviciul Strategii și Programe Economice.

Descrierea asistenței tehnice de specialitate din surse externe, dacă este cazul: -

Impactul social și / sau asupra calității mediului:

Primăria Municipiului Târgu-Mureș dorește și consideră necesară clarificarea și reglementarea situației **sociale**, urbane și juridice a zonei Valea Rece. – locuită în proporție de 94% de romi, (1002 persoane – din care 448 sunt copii). În conformitate cu Studiul de fezabilitate a zonei și a Planului Urbanistic Zonal suprafața de 13,5 ha, – urmează a fi dotată cu rețele tehnico edilitare și construcții noi cum ar fi: **atelier meșteșugăresc**, cabinet medical, grădiniță, școală, casă de cultură, farmacie, precum și relotizarea terenului pentru asigurarea condițiilor urbane de locuit.

Acest proiect este destinat comunității romilor și vizează construirea unui atelier meșteșugăresc, conform normelor stabilite. Proiectul de investiție, împreună cu programele educaționale aferente, va fi realizat în colaborare cu reprezentanții ai comunității romilor.

Scopul proiectului este combaterea sărăciei și șomajului, prin combinarea măsurilor de protecție și asistență socială pentru anumite categorii sau grupuri de persoane cu acțiuni care vor contribui la asigurarea locului de muncă pentru obținerea de venituri permanente.

Influența realizării proiectului în economia locală, regională sau și / națională:

- creșterea gradului de ocuparea a forței de muncă în rândul romilor, corelat cu producerea de bunuri de utilitate publică
- îmbunătățirea situației materiale și sociale a romilor, prin creșterea veniturilor familiilor ca urmare a angajării adulților în activitatea de producție meșteșugărească
- asigurarea zonei cu dotările necesare dezvoltării unor activități viitoare de producție
- creșterea accesului persoanelor defavorizate, romi, pe piața muncii și la măsurile de protecție socială

Utilizatorii potențiali / beneficiarii proiectului: comunitatea romă din zonă.

Resurse financiare externe: -

Canalele de distribuție: -

Localizarea investiției ce urmează a fi realizată: zona Valea Rece.

Modalitatea de armonizare / integrare a proiectului cu PUG: se încadrează în Studiul de fezabilitate a zonei și PUZ

B. Cerințe financiare ale proiectului

Estimarea costului: 70.000 euro.

Propunerea structurii de finanțare, cu indicarea sursei: fonduri nerambursabile (90%), bugetul local (10%).

Tipul de finanțare: nerambursabilă

Factorii critici care influențează profitabilitatea: lipsa implicării comunității beneficiare.

C. Reglementări

Aplicarea proiectului în contextul macroeconomic al economiei naționale și proiectelor de investiții la nivel local, în baza resurselor disponibile:

Contribuții din surse interne sau externe, publice sau private: -

Reglementări care influențează favorabil sau nefavorabil proiectul: hotărâri ale Consiliului Local.

III.8. Dispensar medical

A. Scurtă descriere a proiectului cu precizarea scopului

Managerul de proiect (ca entitate din partea primăriei): Direcția Tehnică.

Departamentele din cadrul primăriei care răspund de realizarea proiectului: Direcția Tehnică, Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului, Serviciul Investiții și Serviciul Strategii și Programe Economice, Biroul de relații cu românii

Descrierea asistenței tehnice de specialitate din surse externe, dacă este cazul: -

Impactul social și / sau asupra calității mediului:

Primăria Municipiului Târgu Mureș dorește și consideră necesară darificarea și reglementarea situației **sociale**, urbane și juridice a zonei Valea Rece. – locuită în proporție de 94% de romi, (1002 persoane – din care 448 sunt copii). În conformitate cu Studiul de fezabilitate a zonei și a Planului Urbanistic Zonal suprafața de 13,5 ha, – urmează a fi dotată cu rețele tehnice edilitare și construcții noi cum ar fi: atelier meșteșugăresc, **dispensar medical**, grădiniță, școală, casă de cultură, farmacie, precum și relotizarea terenului pentru asigurarea condițiilor urbane de locuire.

Acest proiect este destinat comunității romilor și vizează construirea unui dispensar medical. Proiectul de investiție, împreună cu programele educaționale aferente, va fi realizat în colaborare cu reprezentanți ai comunității romilor.

Scopul proiectului este accesul la serviciile medicale publice preventive și curative și implementarea unor programe specifice de profilaxie și tratament; înscrierea la medicul de familie; medicație compensată.

Prin realizarea proiectului se va obține îmbunătățirea accesului romilor la serviciile medicale publice preventive și curative, prin conceperea și implementarea unor programe specifice de profilaxie și tratament, înscrierea la medicul de familie, medicație compensată.

Influența realizării proiectului în economia locală, regională sau și / națională:

- asigurarea zonei cu dotările necesare desfășurării unor servicii medicale de specialitate cu caracter caritabil, destinate adulților și copiilor aparținând comunității romilor
- asigurarea serviciilor medicale primare, ținând cont și de faptul că gradul de educație sanitară a populației din zonă este foarte scăzut.
- promovarea normelor de igienă care să reducă numărul afecțiunilor infecto-contagioase datorate condițiilor insalubre și comportamentul igienic neadecvat.

Utilizatorii potențiali / beneficiarii proiectului: comunitatea romă din zonă.

Resurse financiare externe: -

Canalele de distribuție: -

Localizarea investiției ce urmează a fi realizată: zona Valea Rece.

Modalitatea de armonizare / integrare a proiectului cu PUG: se încadrează în Studiul de fezabilitate a zonei și PUZ.

B. Cerințe financiare ale proiectului

Estimarea costului: 70.000 euro.

Propunerea structurii de finanțare, cu indicarea sursei: fonduri nerambursabile (90%), bugetul local (10%).

Tipul de finanțare: nerambursabilă

Factorii critici care influențează profitabilitatea:

-

C. Reglementări

Aplicarea proiectului în contextul macroeconomic al economiei naționale și proiectelor de investiții la nivel local, în baza resurselor disponibile: -

Contribuții din surse interne sau externe, publice sau private: -

Reglementări care influențează favorabil sau nefavorabil proiectul: hotărâri ale Consiliului Local.

III.9. Birou de consiliere pentru cetățeni

A. Scurtă descriere a proiectului cu precizarea scopului

Managerul de proiect (ca entitate din partea primăriei): Direcția Comunicare, Strategii și Resurse Umane.

Departamentele din cadrul primăriei care răspund de realizarea proiectului: Direcția Comunicare, Strategii, Resurse Umane, Fundația Novum Forum.

Descrierea asistenței tehnice de specialitate din surse externe, dacă este cazul: -

Impactul social și / sau asupra calității mediului:

Proiectul urmărește:

- sprijinirea dezvoltării unor parteneriate durabile între societatea civilă și autoritatea locală în diferite domenii de activitate care necesită soluționarea eficientă a problematicei sociale, solicitate în special de cetățeni;
- îmbunătățirea accesului la echitate socială, în special pentru categoriile societății care prezintă probleme sociale, sunt vulnerabile sau victime ale abuzurilor;
- desfășurarea unui serviciu complex de consiliere și sprijin practic pentru cetățeni, care să asigure asistența de resort a serviciilor de specialitate din cadrul administrației publice locale și a instituțiilor de specialitate;
- desfășurarea unei activități de consiliere care să fie corelată, concertată și racordată la rețeaua națională de birouri de consiliere pentru cetățeni;

TÂRGU MUREȘ

- crearea unui sistem informațional, ca rețea complexă de relații structurale, format din persoane specializate, echipamente, metode de lucru în scopul culegerii, sistematizării, analizării și transmiterii de informații necesare elaborării și fundamentării deciziilor necesare serviciilor de consiliere;
- dezvoltarea sistemului informațional intern prin dezvoltarea rețelei de calculatoare și a bazei de date existente, precum și promovarea acestora pe pagina web a Primăriei.

Crearea **Biroului de Consiliere pentru Cetățeni** va asigura interfața dintre societatea civilă, administrația publică locală și instituții de specialitate din municipiul Târgu-Mureș și împrejurimi.

Influența realizării proiectului în economia locală, regională sau și / națională: dezvoltarea societății civile din zonă și a inițiativei private.

Utilizatorii potențiali / beneficiarii proiectului: populația care solicită consiliere, organizațiile non-guvernamentale, întreprinzătorii particulari (întreprinderi mici și mijlocii), turiști români și străini.

Resurse financiare externe: -

Canalele de distribuție: -

Localizarea investiției ce urmează a fi realizată: centrul orașului

Modalitatea de armonizare / integrare a proiectului cu PUG: nu contravine prevederilor PUG

B. Cerințe financiare ale proiectului

Estimarea costului: 30.240 euro.

Propunerea structurii de finanțare, cu indicarea sursei: fonduri nerambursabile (30%), bugetul local (70%).

Tipul de finanțare: nerambursabilă.

Factorii critici care influențează profitabilitatea: nu presupune desfășurarea de activități aducătoare de venituri.

C. Reglementări

Aplicarea proiectului în contextul macroeconomic al economiei naționale și proiectelor de investiții la nivel local, în baza resurselor disponibile: -

Contribuții din surse interne sau externe, publice sau private: -

Reglementări care influențează favorabil sau nefavorabil proiectul: hotărâri ale Consiliului Local.

III.10. Extinderea Complexului de Agreement 〇i Sport "Mure〇ul"

1. Scurtă descriere a proiectului cu precizarea scopului

Managerul de proiect (ca entitate din partea primăriei): Direcția Tehnică.

Departamentele din cadrul primăriei care răspund de realizarea proiectului: Direcția Tehnică, Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului, Serviciul Investiții și Serviciul Strategii și Programe Economice, Administrația CASM.

Descrierea asistenței tehnice de specialitate din surse externe: nu este cazul

Impactul social și / sau asupra calității mediului:

Scoful proiectului este modernizarea și includerea în circuitul sportiv a bazei din Parcul Municipal.

Efecte sociale și de mediu:

- dezvoltarea zonei de agrement a municipiului;
- crearea de noi locuri de muncă;
- creșterea suprafeței spațiilor verzi.

Proiectul presupune:

- achiziționare teren aparținând comunei Sângeorgiu de Mureș;
- amenajarea zonei de agrement (terenuri, alei, terase, bazine)
- preluarea și modernizarea bazei sportive aparținând CS Amata.

Influența realizării proiectului în economia locală, regională sau și / națională:

- asigurarea de venituri suplimentare prin autofinanțare;
- atragere de investitori în domeniul alimentației publice

Utilizatorii potențiali / beneficiarii proiectului: cetățenii, structuri sportive, instituții și organizații.

Resurse financiare externe: -

Canalele de distribuție: -

Localizarea investiției ce urmează a fi realizată: CASM.

Modalitatea de armonizare / integrare a proiectului cu PUG: se va urmări ca PUZ și PUD să respecte prevederile PUG.

B. Cerințe financiare ale proiectului

Estimarea costului: 1.130.000 euro.

Propunerea structurii de finanțare, cu indicarea sursei: fonduri atrase (60%), bugetul local (40%).

Tipul de finanțare: parteneriat public-privat

Factorii critici care influențează profitabilitatea: timp îndelungat de recuperare a investițiilor.

C. Reglementări

Aplicarea proiectului în contextul macroeconomic al economiei naționale și proiectelor de investiții la nivel local, în baza resurselor disponibile: -

Contribuții din surse interne sau externe, publice sau private: -

Reglementări care influențează favorabil sau nefavorabil proiectul: hotărâri ale Consiliului Local.

III.11. Reamenajarea Parcului Sportiv Municipal

A. Scurtă descriere a proiectului cu precizarea scopului

Managerul de proiect (ca entitate din partea primăriei): Direcția Tehnică.

Departamentele din cadrul primăriei care răspund de realizarea proiectului: Direcția Tehnică, Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului, Serviciul Investiții și Serviciul Strategii și Programe Economice.

Descrierea asistenței tehnice de specialitate din surse externe: nu este cazul.

Impactul social și / sau asupra calității mediului:

Scopul proiectului este modernizarea și includerea în circuitul sportiv a bazei din Parcul Sportiv Municipal.

Efecte sociale și de mediu:

- sprijinirea activității sportive;
- organizarea de competiții sportive de nivel național și internațional, contribuind la popularizarea sportului târgumureșean;
- crearea de noi locuri de muncă;
- sprijinirea sportului școlar, prin acordarea de facilități pentru duburile sportive școlare (reduceri și scutiri de taxe);
- creșterea suprafețelor verzi ale municipiului.

Proiectul presupune:

- preluarea bazei sportive de la CS „Mureșul”;
- modernizarea stadionului municipal (gazon, pistă, pistă atletism, tribune, anexe)
- reamenajarea terenurilor de tenis de câmp;
- reamenajarea patinoarului artificial.

Influența realizării proiectului în economia locală, regională sau și / națională:

- vor crește veniturile agenților economici și, implicit, ale bugetului local, prin oferirea serviciilor necesare organizării de competiții sportive;
- printr-un management eficient se va putea ajunge la autofinanțare.

Utilizatorii potențiali / beneficiarii proiectului: cetățenii, structuri sportive, instituții și organizații.

Resurse financiare externe: -

Canalele de distribuție: -

Localizarea investiției ce urmează a fi realizată: Parcul Sportiv Municipal

Modalitatea de armonizare / integrare a proiectului cu PUG: se va urmări a se încadra în prevederile PUG.

B. Cerințe financiare ale proiectului

Estimarea costului: 850.000 euro.

Propunerea structurii de finanțare, cu indicarea sursei: fonduri atrase (60%), bugetul local (40%).

Tipul de finanțare: parteneriat public-privat

Factorii critici care influențează profitabilitatea: timp îndelungat de recuperare a investițiilor.

C. Reglementări

***Aplicarea proiectului în contextul
macroeconomic al economiei naționale și
proiectelor de investiții la nivel local, în baza
resurselor disponibile: -***

***Contribuții din surse interne sau externe,
publice sau private: -***

***Reglementări care influențează favorabil sau
nefavorabil proiectul: hotărâri ale Consiliului Local.***
■

ANEXE

Anexa 1

Contul de execuție a bugetului local 1999-2001 (mii lei)

A. Veniturile bugetului

Nr. Crt.	Venituri	Încasări 1999	Încasări 2000	Încasări 2001
1.	Venituri proprii	96.050.748	96.986.882	124.417.255
1.1.	Venituri curente	92.725.458	95.964.613	121.313.058
1.1.A	Venituri fiscale	81.455.521	81.710.147	113.282.419
1.1.B	Venituri nefiscale	11.269.937	14.254.466	8.030.639
1.2.	Venituri de capital	3.325.290	1.022.269	3.104.197
2.	Venituri cu destinație specială	13.700.064	16.135.173	7.260.280
3.	Prelevări din bugetul de stat	67.282.404	123.321.647	408.638.427
4.	Subvenții	16.516.732	8.254.806	10.949.582
4.1.	Subvenții de la bugetul de stat	16.516.732	1.998.537	10.949.582
4.2.	Subvenții de la alte bugete	-	6.256.269	-
	TOTAL	193.549.948	244.698.508	551.265.544

B. Cheltuielile bugetului local

Nr.Crt	Cheltuieli	Buget 1999	Buget 2000	Buget 2001
1.	TOTAL	193.523.519	244.272.510	538.082.040
2.	Servicii publice generale	16.744.603	23.497.393	33.107.246
3.	Cheltuieli social-culturale	42.510.742	58.524.246	289.700.231
3.1.	Învățământ	29.705.133	34.914.578	255.190.251
3.2.	Sănătate	4.729.761	5.400.000	7.787.647
3.3.	Cultură, religie și acțiuni privind activitatea de tineret	3.388.014	3.546.627	5.307.807
3.4.	Asistență socială, alocații, ajutoare și indemnizații	4.687.834	14.663.041	21.414.426

Nr.Crt	Cheltuieli	Buget 1999	Buget 2000	Buget 2001
4.	Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape	120.221.724	120.069.070	191.114.029
5.	Acțiuni economice	9.185.272	23.302.066	18.121.589
5.1.	Agricultura și silvicultura	272.141	93.065	-
5.2.	Transporturi și comunicații	8.539.818	23.209.001	17.894.688
5.3.	Alte acțiuni economice	373.313	-	226.901
6.	Alte acțiuni	502.338	2.517.830	619.870
7.	Fond de garantare și redistribuire	-	-	1.300.000
8.	Fond pentru garantarea împrumuturilor externe, dobânzilor și comisioanelor aferente	500.000	600.000	1.300.000
9.	Rambursarea de împrumuturi acordate	484.000	-	-
10.	Cheltuieli cu destinație specială	3.374.840	15.761.905	4.119.075
11.	Excedent	26.429	425.998	13.183.504
12.	Deficit	-	-	-

Anexa 2

Listă de abrevieri

AJOFM – Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă

CASM – Complexul de Agrement și Sport "Mureșul"

CCIA – Camera de Comerț, Industrie și Agricultură

CLIMM – Consiliul Local al Întreprinderilor Mici și Mijlocii

IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului

ISJ – Inspectoratul Școlar Județean

DJTS – Direcția Județeană pentru Tineret și Sport

DJS – Direcția Județeană de Statistică

DSP – Direcția de Sănătate Publică

PUD – Plan Urbanistic de Detaliu

PUG – Plan Urbanistic General

PUZ – Plan Urbanistic Zonal

■